

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

УКРАЇНА У МІЖНАРОДНОМУ СПОРТИВНОМУ СТУДЕНТСЬКОМУ РУСІ

Монографія

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
2018

УДК 796.03-057.87(477:100)(081)
ББК 75.4(0)+75.4(4Укр)
У45

Рекомендовано до друку ухвалою вченої ради Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, протокол № 2 від 5.03.2018 р.

Рецензенти:

- О. О. Приймаков**, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біологічних основ фізичного виховання і спортивних дисциплін Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;
- О. П. Ніколайчук**, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, заслужений майстер спорту України з боротьби самбо;
- А. О. Боднар**, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Колектив авторів:

- Г. М. Арзютов**, доктор педагогічних наук, професор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;
- Д. М. Солопчук**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;
- М. О. Чистякова**, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;
- О. П. Шишкін**, доцент, доцент кафедри спорту і спортивних ігор Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, заслужений тренер України.

Україна у міжнародному спортивному студентському русі: монографія / [кол. авт.: **Арзютов Г.М.**] Солопчук Д.М., Чистякова М.О., Шишкін О.П.]. — Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2018. — 188 с.

У монографії «Україна у міжнародному спортивному студентському русі» розглянуто питання збереження та примноження успіхів вітчизняного студентського спорту на міжнародній арені. Проаналізовано передумови, етапи та особливості розвитку студентського спортивного руху в Україні.

Адресується фахівцям у сфері фізичної культури і спорту, викладачам та студентам, всім, хто цікавиться розвитком спорту в Україні.

УДК 796.03-057.87(477:100)(081)
ББК 75.4(0)+75.4(4Укр)

© **Арзютов Г.М.**, Солопчук Д.М.,
Чистякова М.О., Шишкін О.П., 2018

Присвячується пам'яті

† *Солопчука Миколи Сергійовича —*
автора ідеї, консультанта
та керівника наукової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	7
1. ПЕРЕДУМОВИ ЗАРОДЖЕННЯ СТУДЕНТСЬКОГО СПОРТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ.....	16
1.1. Діяльність в Україні студентського спортивного товариства «Буревісник».....	16
1.2. Виступи представників України на Всесвітніх універсиадах.....	23
2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОГО СПОРТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ (НАПРИКІНЦІ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ ст.)	37
2.1. Специфіка формування організаційних структур студентського спортивного руху в сучасній Україні.....	37
2.2. Характеристика виступів збірних команд України у Всесвітніх Універсиадах (літніх та зимових).....	42
2.3. Всеукраїнські універсиади як форма спортивно-виховної роботи зі студентською молоддю	62
2.4. Перспективи розвитку студентського спорту в Україні	64
3. ЛІТНІ ВСЕСВІТНІ УНІВЕРСІАДИ	67
3.1. I Літня Всесвітня Універсиада 26 серпня – 7 вересня 1959 р. Турин (Італія).....	67
3.2. II Літня Всесвітня Універсиада 26 серпня – 3 вересня 1961 р. Софія (Болгарія).....	69
3.3. III Літня Всесвітня Універсиада 30 серпня – 8 вересня 1963 р. Порту-Алегрі (Бразилія)	71
3.4. IV Літня Всесвітня Універсиада 20-30 серпня 1965 р. Будапешт (Угорщина).....	73
3.5. V Літня Всесвітня Універсиада 27 серпня – 4 вересня 1967 р. Токіо (Японія)	74
3.6. VI Літня Всесвітня Універсиада 26 серпня – 6 вересня 1970 р. Турин (Італія).....	76
3.7. VII Літня Всесвітня Універсиада 15-25 серпня 1973 р. Москва (СРСР)	77
3.8. VIII Літня Всесвітня Універсиада 18-21 вересня 1975 р. Рим (Італія)	79
3.9. IX Літня Всесвітня Універсиада 17-28 серпня 1977 р. Софія (Болгарія)	80
3.10. X Літня Всесвітня Універсиада 2-13 вересня 1979 р. Мехіко (Мексика).....	81
3.11. XI Літня Всесвітня Універсиада 19-30 липня 1981 р. Бухарест (Румунія).....	82
3.12. XII Літня Всесвітня Універсиада 1-12 липня 1983 р. Едмонтон (Канада)	83
3.13. XIII Літня Всесвітня Універсиада 24 серпня – 4 вересня 1985 р. Кобе (Японія)	85
3.14. XIV Літня Всесвітня Універсиада 8-19 липня 1987 р. Загреб (Югославія).....	85

3.15. XV Літня Всесвітня Універсіада 22-30 серпня 1989 р. Дуйсбург (Німеччина).....	87
3.16. XVI Літня Всесвітня Універсіада 14-27 липня 1991 р. Шеффлд (Велика Британія).....	88
3.17. XVII Літня Всесвітня Універсіада 8-18 липня 1993 р. Баффало (США).....	90
3.18. XVIII Літня Всесвітня Універсіада 23 серпня – 3 вересня 1995 р. Фукуока (Японія).....	90
3.19. XIX Літня Всесвітня Універсіада 18-31 серпня 1997 р. Сицилія (Італія). Катан'я, Палермо, Мессіна.....	91
3.20. XX Літня Всесвітня Універсіада 2-14 липня 1999 р. Пальма-де-Мальорка (Іспанія).....	93
3.21. XXI Літня Всесвітня Універсіада 21 серпня – 2 вересня 2001 р. Пекін (КНР).....	97
3.22. XXII Літня Всесвітня Універсіада 21-31 серпня 2003 р. Тегу (Південна Корея).....	99
3.23. XXIII Літня Всесвітня Універсіада 11-22 серпня 2005 р. Ізмір (Туреччина).....	103
3.24. XXIV Літня Всесвітня Універсіада 8-18 серпня 2007 р. Бангкок (Таїланд).....	107
3.25. XXV Літня Всесвітня Універсіада 30 червня – 12 липня 2009 р. Белград (Сербія).....	112
3.26. XXVI Всесвітня Літня Універсіада 12-23 серпня 2011 р. Шеньчжень (КНР).....	115
3.27. XXVII Літня Всесвітня Універсіада 6-17 липня 2013 р. Казань (Росія).....	120
3.28. XXVIII Літня Всесвітня Універсіада 3-14 липня 2015 р. Кванджу (GWANGJU) (Південна Корея).....	131
3.29. XXIX Літня Універсіада 19-30 серпня 2017 р. Китайський Тайбей (Тайвань).....	134
4. ЧЕМПІОНАТИ СВІТУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ.....	139
5. ЗИМОВІ ВСЕСВІТНІ УНІВЕРСІАДИ.....	142
5.1. I Всесвітня зимова Універсіада 28 лютого – 6 березня 1960 р. Шамоні (Франція).....	142
5.2. II Всесвітня зимова Універсіада 6–12 березня 1962 р. Віллар (Швейцарія).....	143
5.3. III Всесвітня зимова Універсіада 11–17 лютого 1964 р. Шпіндлерув-Млин (Чехословацьчина).....	143
5.4. IV Всесвітня зимова Універсіада 5–13 лютого 1966 р. Сестрієрі (Італія).....	144
5.5. V Всесвітня зимова Універсіада 21-28 січня 1968 р. Інсбрук (Австрія).....	144
5.6. VI Всесвітня зимова Універсіада 3–9 квітня 1970 р. Рованіємі (Фінляндія).....	145
5.7. VII Всесвітня зимова Універсіада 26 лютого – 5 березня 1972 р. Лейк-Плесід (США).....	145
5.8. VIII Всесвітня зимова Універсіада 6–13 квітня 1975 р. Лівіньо (Італія).....	146

5.9. IX Всесвітня зимова Універсіада 5–12 лютого 1978 р. Шпіндлерув-Млин (Чехословаччина)	146
5.10. X Всесвітня зимова Універсіада 25 лютого – 4 березня 1981 р. Хака (Іспанія).....	147
5.11. XI Всесвітня зимова Універсіада 17-27 лютого 1983 р. Софія (Болгарія).....	147
5.12. XII Всесвітня зимова Універсіада 16-24 лютого 1985 р. Беллуно (Італія)	148
5.13. XIII Всесвітня зимова Універсіада 21-28 лютого 1987 р. Штрбське Плесо (Чехословаччина)	149
5.14. XIV Всесвітня зимова Універсіада 2-12 березня 1989 р. Софія (Болгарія).....	150
5.15. XV Всесвітня зимова Універсіада 2-10 березня 1991 р. Саппоро (Японія)	150
5.16. XVI Всесвітня зимова Універсіада 1993 р. Закопане (Польща).....	151
5.17. XVII Всесвітня зимова Універсіада 18-26 лютого 1995 р. Хака (Іспанія).....	152
5.18. XVIII Всесвітня зимова Універсіада 24 січня – 2 лютого 1997 р. Муджу, Чонджу (Південна Корея)	153
5.19. XIX Всесвітня зимова Універсіада 22-30 січня 1999 р. Попрад (Словаччина)	154
5.20. XX Всесвітня зимова Універсіада 7-17 лютого 2001 р. Закопане (Польща)	155
5.21. XXI Всесвітня зимова Універсіада 16-26 січня 2003 р. Тарвізіо (Італія).....	156
5.22. XXII Всесвітня зимова Універсіада 12-22 січня 2005 р. Інсбрук, Зеефельд (Австрія).....	157
5.23. XXIII Всесвітня зимова Універсіада 17-27 січня 2007 р. Турін (Італія)	159
5.24. XXIV Всесвітня зимова Універсіада 18-28 лютого 2009 р. Харбін (КНР)	160
5.25. XXV Всесвітня зимова Універсіада 27 січня – 6 лютого 2011 р. Ерзурум (Туреччина).....	162
5.26. XXVI Всесвітня зимова Універсіада 11-21 грудня 2013 р. Трентіно (Італія).....	164
5.27. XXVII Всесвітня зимова Універсіада 24 січня – 14 лютого 2015 р. Граната (Іспанія) і словацьких центрах зимових видів спорту Штрбське-Плесо и Осрблье	166
5.28. XXVIII Всесвітня зимова Універсіада 29 січня – 8 лютого 2017 р. Алмати (Казахстан).....	167
6. СУЧАСНИЙ СТАН МІЖНАРОДНОГО СПОРТИВНОГО СТУДЕНТСЬКОГО РУХУ.....	171
7. ВСЕСВІТНІ ФЕСТИВАЛІ МОЛОДІ І СТУДЕНТІВ.....	174
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	179
СПОРТИВНИЙ СЛОВНИК, ГЛОСАРІЙ.....	181
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....	185

ВСТУП

Нам всем одно усвоить надо:
Когда работаешь, гляди
Не столько на идущих рядом,
Гляди на тех, кто впереди.

Л. Хаустов

Універсіада (англ. *Universiade*) — міжнародні спортивні змагання серед студентів, що проводяться *Міжнародною федерацією університетського спорту* (FISU). Назва «Універсіада» походить від слів «Університет» і «Олімпіада». Часто згадується, як «Всесвітні студентські ігри» і «Всесвітні університетські гри». Кожні два роки проводяться літні та зимові універсіади. Історія студентського спорту почалася в далекому 1905 році, коли в США пройшли перші міжнародні змагання серед студентів. У 1919 році Жаном Петіжаном була створена Конфедерація студентів. Під егідою цієї організації у 1923 році відбулися перші *Всесвітні ігри студентів в Парижі*.

Матеріал з Вікіпедії

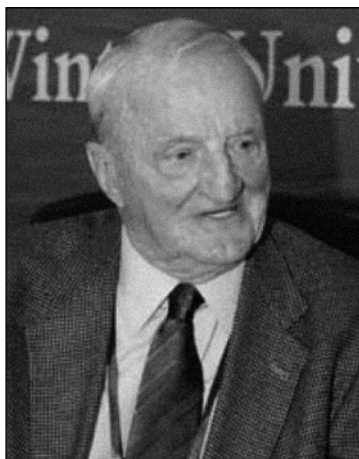
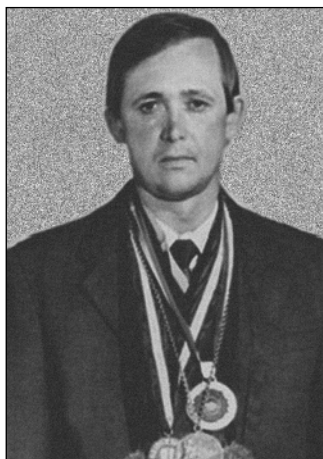
В школі вищої спортивної майстерності немає часу для відпочинку. Студенти-спортсмени складають іспити частіше ніж звичайні студенти. А для того, щоб оцінки у них були тільки на «відмінно», вони працюють без канікул увесь поточний рік. Наші студенти-спортсмени беруть участь у змаганнях високого рівня. Для студентів треба створювати умови самореалізації і для підвищення спортивної майстерності у стінах вузу.

Міжнародні університетські ігри проводяться кожні 2 роки. Також існують Зимові і Літні Універсіади, які проводяться, починаючи з 1960 року. До 80-х років Зимові і Літні Всесвітні студентські ігри проводилися у різні роки: літні — парні, зимові — непарні. Але з 1981 року обидва турніри проводяться в непарні роки.

Міжнародні зустрічі студентів-спортсменів мали місце ще до Першої світової війни, але вони носили неорганізований характер. Виникнення міжнародного студентського руху, яке має постійний характер, пов'язане з ім'ям французького університетського діяча Жана Петіжана. Завдяки його зусиллям в рамках Міжнародної конфедерації студентів (МКС), створеної у 1919 році, був утворе-

ний спортивний відділ, що мав намір вже у 1921 році розпочати проведення чемпіонатів світу серед студентів, що має, за задумом ініціаторів, сприяти розвитку зв'язків і співробітництва серед студентської молоді світу. Проте, тільки після вступу до МКС студентських організацій США, Англії та Італії, в травні 1923 року в Парижі відбувся Міжнародний спортивний конгрес університетів, на якому було прийнято рішення про проведення в наступному році першого Чемпіонату світу серед студентів.

Уперше Міжнародні університетські ігри пройшли в 1923 році у Варшаві. Ініціатором їх проведення був французький спортивний діяч і педагог Жан Петіжан. У програмі ігор було три види спорту — легка атлетика, плавання і фехтування. Не відрізнялись представництвом та популярністю і наступні ігри довоєнних років.

Жан Петіжан — засновник Всесвітніх студентських ігор

У 1924 році була організована Міжнародна конфедерація студентів (*International Confederation of Students — ICS*). З 1924 по 1939 рік *ICS* були проведені наступні студентські змагання:

— **літні**

- ✓ 1924 — 1-й літній Всесвітній студентський чемпіонат (Варшава).

У програму Чемпіонату світу 1924 року у Варшаві були включені тільки легкоатлетичні дисципліни.

- ✓ 1927 — 2-й літній Всесвітній студентський чемпіонат (Рим).

Другий чемпіонат світу серед студентів пройшов у Римі. Програма розширилася за рахунок футболу, тенісу та фехтування. У цьому чемпіонаті вже брали участь не тільки студенти

Європи, а й США і Гаїті. Під час цього чемпіонату було прийняте рішення, починаючи з 1928 року проводити і зимові студентські чемпіонати світу.

- ✓ 1928 – 3-й літній Всесвітній студентський чемпіонат (Париж);
- ✓ 1930 – 4-і літні Міжнародні студентські ігри (Дармштадт);
- ✓ 1933 – 5-і літні Міжнародні студентські ігри (Турін);
- ✓ 1935 – 6-і літні Міжнародні студентські ігри (Будапешт);
- ✓ 1937 – 7-е літні Міжнародні студентські ігри (Париж);
- ✓ 1939 – 8-і літні Міжнародні студентські ігри (Монако);

– **зимові:**

- ✓ 1928 – 1-і зимові Міжнародні студентські ігри (Кортина-д'Ампеццо).

Під час літнього Чемпіонату в Римі 1927 р. було прийняте рішення, починаючи з 1928 року, проводити і зимові студентські Чемпіонати світу.

- ✓ 1930 – 2-і зимові Міжнародні студентські ігри (Давос);
- ✓ 1933 – 3-і зимові Міжнародні студентські ігри (Бардонеккіа);
- ✓ 1935 – 4-і зимові Міжнародні студентські ігри (Сент-Мориц);
- ✓ 1937 – 5-і зимові Міжнародні студентські ігри (Целль-ам-Зее);
- ✓ 1939 – 6-і зимові Міжнародні студентські ігри (Ліллекхаммер).

Під час Другої світової війни діяльність *ICS* була призупинена.

У 1947 році міжнародні студентські змагання були відновлені в рамках Всесвітніх фестивалів молоді і студентів, які проводились Всесвітньою федерацією демократичної молоді (*World Federation of Democratic Youth – WFDY*) і Міжнародним союзом студентів (*International Students Union – ISU*). У Змаганнях в основному брали участь представники студентського спорту країн соціалістичного табору.

Однак у Всесвітньому студентському русі згодом відбувся розкол. Спортсмени соціалістичних держав і прогресивних студентських організацій більшості країн світу брали участь у студентських іграх, що були організовані МСС (*ISU*).

Спортивні організації студентів багатьох країн Заходу відмовились від спільного проведення ігор з соціалістичними країнами. І у 1949 році була заснована Міжнародна федерація університетського спорту (*International University Sports Federation – FISU*), під егідою якої стали проводитися літні і зимові спортивні «тижні» університетського спорту. Організатором цих змагань, у яких брали участь спортсмени країн Заходу, став перший президент *FISU* доктор Пауль Шляймер (*Dr. Paul Schleimer*) – фізик і математик з Люксембургу. Він керував *FISU* 12 років.

Список післявоєнних студентських змагань під егідою FISU:

– літні:

- ✓ 1949 – 1-й літній Міжнародний тиждень університетського спорту (Мерано);
- ✓ 1951 – 2-й літній Міжнародний тиждень університетського спорту (Люксембург);
- ✓ 1953 – 3-й літній Міжнародний тиждень університетського спорту (Дортмунд);
- ✓ 1955 – 4-й літній Міжнародний тиждень університетського спорту (Сан-Себастьян);
- ✓ 1957 – Всесвітні студентські ігри (Париж);
- ✓ 1959 – I літня Універсіада (Турин).

– зимові:

- ✓ 1951 – 1-й зимовий Міжнародний тиждень університетського спорту (Бад-Гаштайн);
- ✓ 1953 – 2-й зимовий Міжнародний тиждень університетського спорту (Сент-Мориц);
- ✓ 1955 – 3-й зимовий Міжнародний тиждень університетського спорту (Яхорина);
- ✓ 1957 – 4-й зимовий Міжнародний тиждень університетського спорту (Обераммергау);
- ✓ 1959 – 5-й зимовий Міжнародний тиждень університетського спорту (Цель-ам-Зее);
- ✓ 1960 – I зимова Універсіада (Шамоні).

У 1957 році на Всесвітніх студентських іграх в Парижі була зроблена спроба об'єднати студентський спорт західного і східного блоків.

У 1959 році *FISU* і *ISU* прийняли рішення про співпрацю в організації Всесвітніх студентських змагань в Турині. За пропозицією Італійської студентської спортивної асоціації змаганням було присвоєно назву «Універсіада», була створена емблема цих змагань (латинська буква U в оточенні п'яти різнокольорових зірок, як символ студентського спорту всього світу). Зірки – голуба, жовта, чорна, зелена, червона – символізують п'ять континентів, студентська молодь яких об'єднана під прапором *FISU*. Також тоді ж і був затверджений гімн для церемоній нагородження переможців змагань – студентський гімн «Гаудеамус». Тоді ж члени МСС, у тому числі СРСР, Болгарія, Угорщина, Польща, Румунія, Чехословаччина вступили в члени *FISU*. Значна заслуга в успішному проведенні I літньої Універсіади 1959 року в Турині належить людині, яка згодом зіграла велику роль у розвитку світового студентського спорту, доктору Прімо Небіоло (*Primo Nebiolo*, віце-президент *FISU* – 1959-1960, президент *FISU* – 1961-1999).

Емблема FISU

Спортивна діяльність на рівні міжнародного спілкування у всьому світі є престижною, відповідає духовно-психологічному стану нації та являється засобом її спілкування з іншими народами.

У наш час Міжнародна федерація університетського спорту (FISU) координує діяльність близько 160 національних студентських спортивних федерацій, асоціацій, спілок тощо. Представники цих країн регулярно (1 раз на два роки) зустрічаються на засіданнях Генеральної асамблеї. Виконком FISU складається з 27-х постійних членів і обирається на 4 роки. Головою FISU у даний час є Джордж Кілья. Генеральним секретарем є Рош Кампана. Штаб-квартира знаходиться у Брюсселі. Під її егідою кожні 2 роки проводяться літня і зимова Універсіади – аналог Олімпійських ігор, що проводяться серед студентів.

Відновлення єдності студентського спорту у ці роки було предметом обговорення різних спортивних організацій і конференцій. Вперше спортсмени-студенти усіх країн зібралися разом у 1957 році в Парижі (Франція) на змаганнях, присвячених 50-річчю національного союзу студентів Франції. У 1959 році студентські організації соціалістичних держав і деяких інших країн (Франція, Індонезія) вступили в FISU, яка стала тепер дійсно представницькою міжнародною організацією. З того ж року Всесвітні студентські ігри проводяться під назвою «Універсіада».

Всесвітні Універсіади часто називають «Малими олімпійськими іграми». В ритуалі цих великих міжнародних змаганнях дуже багато спільного. У першу чергу їх об'єднує дух ідей дружби і миру. Девіз Універсіад: «Наука, спорт, мир, дружба».

Так, як і на Олімпійських іграх, є прапор Універсіади, який проносять стадіоном під час урочистої церемонії відкриття змагань. На церемонії проводиться парад учасників, запалюється Олімпійський вогонь, один із спортсменів-студентів виголошує клятву. За традицією Ігри відкриваються знаменитим студентським гімном «Гаудеамус ігітур», який виник 200 років тому. Урочиста, величава мелодія цього гімну звучить і в честь переможців.

Відомий мотив пісні затвердив, імовірно, композитор XV століття Йоганнес Окегем. Петро Чайковський переклав мелодію

для чотириголосого чоловічого хору з фортеп'яно. «Гаудеамус» використовували Ференц Ліст, Йоганнес Брамс, Анатолій Кос-Анатольський.

Цю пісню тепер співають на святах і зустрічах студенти усього світу. Це своєрідний символ студентства, молодості.

«Гаудеамус»

Погуляймо, юнаки,
Поки в нас є сила.
Мине молодість щаслива,
Мине старість докучлива,
Вкриє нас могила.

Ми недовго живемо,
Швидко вік минає.
Смерть, не гаючись, прилине,
Без розбору всіх поглине —
Смерть жалю не знає.

Хай живуть нам вузи всі,
Вся наша еліта:
Професори і доценти,
Аспіранти і студенти, —
«Многая ім літа!»

Хай дівчата всі живуть,
Негорді, красиві,
Хай живуть нам молодиці,
Наші любі, ніжнолиці,
Добрі, нелінив!

Хай живе республіка
І той, хто керує;
Хай живе наша спільнота
І благодійників щедрота,
Що про всіх нас дбає.

Всякий смуток геть від нас,
Песимізму досить;
Всякий біс нехай сконає,
Що студентам не сприяє
На глум їх підносить.

Переспів Михайла Білика

Примітка: перші два й останній рядок кожної строфи виконуються дво-чі. Таким чином рядки кожної строфи виконуються в такому порядку:

I, II, I, II, III, IV, V, V.

Універсіада — це єдині спортивні змагання, у яких на честь переможця звучить не гімн країни, яку він представляє, а давній студентський гімн «Гаудеамус ігітур», музика до якого була написана Іоганном Окенгеймом. Цей твір, назва якого у перекладі — «Веселимося!» набув популярності серед студентів — буршив ще у XV столітті. Під час проведення першої Універсіади 1959 року в Турині було прийнято рішення на честь переможців змагань виконувати цей гімн, щоб показати, що переможець представляє не одну країну, а все студентство світу — розумну, цілеспрямовану молодь планети.

Учасників церемонії вітає президент FISU.

У 1961 році президентом FISU став відомий легкоатлет Прімо Небіоло (Італія) і керував ним незмінно до 2000 року.

Вогонь Універсіади — це символ єдності, дружби і миру студентів усього світу. Для кожних змагань створюють новий смолоскип, що відповідає традиціям країни, котра проводить змагання.

Важливий атрибут Універсіади — чаша, у якій палає вогонь протягом усіх змагань.

Уперше талісман Всесвітніх студентських ігор з'явився у 1981 році. З того часу він є обов'язковим символом кожної Універсіади.

Основна мета і завдання проведення Всесвітніх Універсіад:

- стійкий розвиток і пропаганда фізичного виховання і спорту серед студентів усього світу;
- інтеграція студентів усього світу в міжнародне студентське спортивне товариство;

Універсіада створює передумови для позитивного розвитку країни, яка проводить ігри, приносить довготривалі позитивні соціальні та економічні зміни, встановлює нові стандарти якості життя, популяризує фізичну культуру та спорт у молодіжній сфері.

Змагання Універсіади, як і Олімпійські, вважаються особистими.

У відповідності з Положенням FISU для участі в універсіаді, спортсмени повинні відповідати наступним вимогам (стаття 5.2.1):

- До змагань допускаються студенти, які в даний час навчаються у вищих навчальних закладах, або закінчили ВНЗ не більш як рік тому.
- Всі спортсмени повинні бути громадянами країни, яку вони представляють.
- Учасники повинні бути старші 17-ти років, але молодші 28-ми.

Золоті, срібні і бронзові медалі отримують призери у всіх видах змагань.

Кожний непарний рік FISU організовує і проводить зимові і літні Універсиади, а кожний парний — Чемпіонати Світу серед студентів у віці від 17 до 28 років.

Бюджет FISU складається зі щорічних членських внесків, вкладів, передбачених правилами проведення спортивних змагань, пожертвувань, прийнятих виконкомом Федерації.

Керівництво FISU здійснюється виконкомом у складі 27 постійних членів. Новий склад Виконкому FISU вибраний на Генеральній Асамблеї в Шеньчжені (КНР) в серпні 2011 року під час проведення XXVI Всесвітньої літньої Універсиади.

У FISU існують постійні комісії.

Міжнародні контрольні комісії — утворюються для підготовки і проведення літньої та зимової Універсиад, здійснюють контроль за кваліфікацією учасників змагань та здійсненню заходів, спрямованих на покращення цього контролю.

Міжнародні технічні комісії — утворюються для літньої та зимової Універсиад. Вони підтримують тісний зв'язок з комісією зі спортивних правил, турбуються про хорошу організацію і проведення змагань.

Комісія з вивчення студентського спорту. Завдання комісії — сприяти науковому вивченню студентського спорту шляхом проведення конференцій, підготовки доповідей, публікацій та інших доступних засобів. Комісія зі спортивних правил, в обов'язки якої входить вивчення, підготовки і представлення виконкому правил спортивних змагань FISU. FISU здійснює свої цілі, не допускаючи політичної, релігійної чи расової дискримінації. У регламенті з проведення вказується, що під час нагородження переможців піднімаються прапори країн, спортсмени яких зайняли призові місця і виконується студентський гімн.

З метою здійснення консультацій діяльності Виконкому FISU з різних питань розвитку світового студентського спорту створено 16 постійних комітетів.

Комітети:

1. Міжнародні технічні комітети:
 - З проведення літніх Універсиад;
 - З проведення зимових Універсиад;
 - З проведення чемпіонатів світу серед студентів.

Комітети здійснюють контроль за ходом підготовки змагань з технічної точки зору, за змістом спортивних програм, контролюють успішну організацію і проведення заходів в цілому.

2. Комітет зі спортивних регламентів (СТІ) контролює актуальність спортивних регламентів, а в зв'язку з необхідністю ініціює внесення відповідних коректив.

3. Медичний комітет (CRS) контролює організацію медичного обслуговування, в тому числі дотримання норм гігієни і санітарної безпеки, контролює антидопінгові процедури.

4. Міжнародний контрольний комітет (CIC) стежить за дотриманням всіма учасниками правил участі в Іграх.

5. Комітет з освіти (EduC) сприяє у просуванні ідей студентського спорту за допомогою організації і проведенню науково-практичних конференцій, форумів, симпозіумів і семінарів.

6. Комітет з медіа і комунікаціях (CMC) інспектує інфраструктуру і технічні засоби, які надаються пресі, співробітничая з міжнародними ЗМІ з метою забезпечення медіа – висвітлення заходів FISU.

7 і 8. Наглядові комітети Універсіад (CSU) (літніх і зимових) контролюють підготовку Універсіад шляхом організації регулярних інспекційних візитів та зустрічей з керівниками Організаційних комітетів.

9. Фінансовий комітет (CF) формує і контролює виконання фінансового плану.

10. Комітет з розвитку студентського спорту (CDSU) відповідає за вивчення всіх проектів, метою яких є розвиток структури FISU та його членів – асоціацій.

11. Комітет з гендерної рівноправності (CEG) відповідає за вивчення всіх проектів, метою яких є розвиток жіночого спорту в рамках FISU та його членів – асоціацій.

12. Юридичний комітет (CJ) забезпечує правове регулювання діяльності FISU.

13. Міжконтинентальна рада (CI) визначає специфічні потреби для підтримки і розвитку студентського спорту на кожному континенті.

14. Студентський комітет (CdE) складається з представників вищих навчальних закладів, які є членами національних студентських спортивних організацій. Члени комітету ведуть дослідницьку діяльність з розвитку студентського спорту.

15. Комітет з маркетингу та стратегічному партнерству (CMPS) сприяє FISU у формуванні довгострокових партнерських відносин з зацікавленими сторонами на благо розвитку світового студентського руху.

16. Дисциплінарний комітет (CD) контролює цілісність організації і стежить за підвищенням престижу FISU, якими заходів, які проводяться, а також сприяє забезпеченню безпеки спортсменів FISU.

1. ПЕРЕДУМОВИ ЗАРОДЖЕННЯ СТУДЕНТСЬКОГО СПОРТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ

1.1. Діяльність в Україні студентського спортивного товариства «Буревісник»

Проведений нами аналіз показав, що процес зародження та формування студентського спортивного руху в Україні припадає на початок ХХ століття і пов'язаний з розвитком студентського спорту в царській Росії, згодом у Радянському Союзі.

Перші студентські спортивні гуртки починають створюватися в окремих містах України ще з кінця ХІХ століття. Бажання займатися спортом носило корпоративний характер, що відповідало традиціям університетів у всьому світі. Але «Правила про студентів» що діяли в Росії наприкінці ХІХ століття та типовий університетський статут 1894 року забороняли об'єднуватися студентам у будь-які організації, в тому числі й спортивні. Як зазначають радянські дослідники, до 1907 року прізвища студентів зустрічалися лише у списках міських «буржуазних» атлетичних гуртків [30].

Після революції 1905-1907 років царська влада змушена була піти на деяку демократизацію студентського руху. Міністерство народної освіти схвалило «Тимчасові правила організації студентських установ у навчальних закладах», які дозволяли створювати гуртки співу, танців, а також колективно займатися фізичними вправами, якщо на це була згода керівника [35]. Зауважимо, що з боку державних органів не передбачалося будь-яке фінансування таких занять.

Спортивна діяльність студентів у дореволюційний час була обмеженою. На початок 1914 року лише у 35 із 105 вищих навчальних закладів Російської імперії існували малочисельні спортивні гуртки [30, 35].

Наш аналіз показує, що у дореволюційному студентському спорті спостерігалася цілковита самодіяльність, відсутність обміну досвідом між навчальними закладами в організації фізичної культури та спорту. Студентам-спортсменам вищих навчальних закладів не вдалося об'єднатися в окрему, самодіяльну організацію. Дослідники стверджують, що в царській Росії існувала лише одна єдина Петербурзька студентська спортивна ліга, створена у 1911 році [35]. За винятком невеликої кількості учительських інститутів, у вищій школі заняття з фізичного виховання не були обов'язковими, а викладачами, здебільшого, були самі студенти.

Розвиваючись без матеріальної підтримки, ізольовано від загальноспортивних процесів, студентський спорт не мав реальних перспектив поступального розвитку.

Разом з тим, дореволюційний період розвитку спорту в царській Росії характеризувався активним формуванням науково-теоретичних засад фізичного виховання та спорту. Працями П.Ф. Лесгафта була закладена основа російської школи фізичного виховання. На Надніпрянській Україні серед активних діячів та організаторів спорту зазначимо прізвища О.К. Анохіна, В.К. Крамаренка [29, 30]. Безперечно, що діяльність цих видатних людей певним чином вплинула і на структурування студентського спорту.

Після Жовтневого перевороту 1917 року в Росії новий етап організації фізичного виховання у вищій школі вирізнявся недостатньою кількістю викладацьких кадрів та невідповідною матеріально-технічною базою. Заняття носили переважно самодіяльний характер.

У 1925 році Центральне бюро студентської профспілкової організації колишнього СРСР затвердило положення про гурток фізичної культури у ВНЗ, що мало неабияке значення для генези студентського спортивного руху [8, 16, 29, 30].

У 30-ті роки ХХ століття починає активно формуватися структура усєї фізкультурно-спортивної роботи. У ВНЗ на першому році навчання для студентів запроваджуються заняття загальної фізичної підготовки, а впродовж другого та третього року заняття у спортивних секціях з різних видів спорту [26, 29].

Однак, для повного переходу ВНЗ до планомірної організації фізичного виховання та спорту суттєво впливала недостатня кількість кваліфікованих кадрів. Для вирішення цієї проблеми у 1929 році при Київському інституті народної освіти було відкрито інструкторські курси з фізичного виховання, а молоді спортсмени з усіх союзних республік скеровувалися для навчання в Центральний державний інституту фізичної культури та Ленінградський державний інституту фізичної культури ім. П.Ф. Лесгафта.

У 1932 році за ініціативою ВЛКСМ було введено Всесоюзний спортивний комплекс «Готовий до праці та оборони» (ГПО), який сприяв створенню єдиних вимог до фізичного виховання різних груп населення, в тому числі студентів, що дозволило контролювати та об'єктивно оцінювати діяльність відповідних кафедр та спортивних клубів ВНЗ [35, 38]. Завдяки підготовці значківців ГПО збільшилася кількість видів спорту, які культивувалися в інститутах та університетах.

Разом з тим удосконалювалися і традиційні форми роботи з фізичного виховання молоді. Значному зміцненню міжвузівських контактів сприяла перебудова масового фізкультурного та спортивного руху на основі діяльності щойно створених добро-

вільних спортивних товариств (ДСТ), та веденням вимог Єдиної Всесоюзної спортивної класифікації (ЄВСК) [19, 26].

Після завершення другої світової війни починається новий етап розвитку студентського спорту в Україні. Відновлюється спортивна робота у вищій школі. Незважаючи на труднощі повоєнних років, нестачу інвентарю й спортивного приладдя, вже у 1944 році відбулися міські студентські спартакиади у Києві, Харкові, Одесі та Дніпропетровську. У 1944/1945 навчальному році у деяких навчальних закладах республіки починають створюватися спортивні клуби.

З 1947 року студенти-спортсмени Української РСР починають брати участь у відомчих всесоюзних студентських спартакиадах. Основна роль у розвитку спорту належала колективам Київського та Харківського державних університетів, Донецького політехнічного та Дніпропетровського медичного інститутів та інших крупних навчальних закладів [2, 30, 35].

Підкреслимо, що у 40-і роки відбулися суттєві зміни у структурі фізкультурного руху в Україні. Завершилася перебудова низової ланки колективів фізкультури та спортивних організацій. Значно збільшився спортивний потенціал вузів у зв'язку із відкриттям факультетів фізичного виховання, перші з яких відкрилися в Харкові, Миколаєві, Вінниці та інших містах України.

1949 рік став початком участі радянських, а відтак і українських студентів-спортсменів у змаганнях світового масштабу. У цьому році під час 11 Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у Будапешті відбулися Університетські ігри. Участь у них збірної СРСР була не тільки політично престижною, але боротьба за перемогу була спробою набуття міжнародного, спортивного досвіду. Радянська команда досягла неабиякого успіху, здобувши на Університетських іграх 114 із 134 комплектів золотих медалей та посіла перше загальнокомандне місце [30].

Через два роки відбулася етапна подія у спортивному житті вузів. У липні 1951 року відбулася I Всесоюзна студентська спартакиада [2, 3, 29]. У подальшому ці змагання стали не тільки оглядом спортивної роботи у ВНЗ, але й важливим етапом підготовки найсильніших атлетів до участі в Універсіадах та Олімпійських змаганнях.

Зауважимо, що в 50-ті роки ХХ століття спостерігається активна участь студентів України у республіканських та всесоюзних змаганнях ДСТ «Здоров'я» та «Наука» [35]. Саме ці товариства координували діяльність спортивних клубів ВНЗ та об'єднували студентів спортсменів.

Однак, не зважаючи на чималі досягнення спортсменів-студентів в Україні на всесоюзних та міжнародних змаганнях, резерви вузівського спорту використовувалися нерационально. Так,

спортсмени-студенти були членами різних ДСТ, що залежало від відомчого підпорядкування інституту. Спортивні організації університетів та педагогічних інститутів входили до складу ДСТ «Наука», в той час як спортсмени інститутів фізкультури виступали за збірні команди ДСТ «Іскра» та «Медик», а студенти політехнічних ВНЗ об'єднувалися під спортивним прапором ДСТ «Металург», «Харчовик» та «Шахтар».

У жовтні 1957 року Президія Всесоюдної центральної ради профспілок (ВЦРПС) ухвалила рішення про упорядкування структури профспілкових фізкультурних організацій. У цьому ж році було створено Всесоюзне студентське спортивне товариство «Буревісник». Головою Центрального добровільного спортивного товариства був призначений Парфьонов Ю.О.

Уся робота в «Буревіснику» будувалася на діяльності низових громадських організацій спортивних клубів, що створило передумови для формування цілісної системи розвитку спорту у вищій школі [32, 96]. Таким чином – Всесоюзне добровільне спортивне товариство «Буревісник», стало тією організацією, яка об'єднувала студентів, професорсько-викладацький склад та співробітників вищих закладів освіти, а також членів їх сімей. Зважаючи на роль та значення ДСТ «Буревісник» у розвитку студентського спортивного руху, вважаємо за доцільне детальніше проаналізувати діяльність цього товариства.

Завданням товариства «Буревісник» було залучення студентів, аспірантів, професорсько-викладацький склад до систематичних занять фізичною культурою та спортом спільно із відомствами, міністерствами (які мали у своєму підпорядкуванні вищі заклади освіти) та кафедрами фізичного виховання. Основою товариства, йог о первинною організацією, був спортивний клуб, який створювався у вищій школі студентським профспілковим комітетом та місцевим комітетом профспілки працівників освіти, наукових закладів та вищою радою товариства.

Зауважимо, що Всесоюзне добровільне товариство «Буревісник», починаючи з 1959 року, увійшло до Міжнародної федерації університетського спорту (FISU). З цього часу саме на це товариство покладалися завдання формування команд для участі в Універсіадах всесвітніх студентських спортивних іграх [18, 44].

Українську республіканську раду ДСТ «Буревісник» було створено на першій конференції 7 травня 1958 року. Головою Українського добровільного спортивного товариства «Буревісник» був призначений Філінков В.М.

Зауважимо, що спортивне товариство «Буревісник» було всесоюдною організацією з дуже чіткою і розвиненою низовою структурою. Це було одне із наймасовіших спортивних товариств в країні. Підкреслимо, що діяльність «Буревісника» в Україні по-

ширювалися на усі області й за 30-літню історію діяльності ДСТ «Буревісник» відіграло неабияку роль у розвитку студентського спортивного руху в Україні.

Керівництво та контроль за підготовкою фахівців середньої та вищої кваліфікації всіх сфер народного господарства було покладено на міністерства (комітети) вищої та середньої освіти союзних республік [6].

Університети, інститути, академії, училища, консерваторії відносились до вищих навчальних закладів, які знаходились в системі міністерств вищої або середньої освіти союзних республік, або ж до вузів, які знаходились в системі інших міністерств, відомств союзного або республіканського значення, наприклад педагогічні — міністерства освіти; медичні — міністерства охорони здоров'я; фізкультурні — рад спілки спортивних товариств і організацій СРСР [9,13].

У змісті роботи всіх вищих навчальних закладів велика увага приділялась організації фізичного виховання і спорту серед студентів.

Безпосередньо всю роботу з фізичного виховання та спорту серед студентів організувала і проводила кафедра фізичного виховання. Кафедра фізичного виховання організувала та проводила серед студентів вищих навчальних закладів навчальну, оздоровчу, фізкультурно-масову та спортивну роботу. На *рис. 1.1* подано структурну схему організації фізичного виховання студентської молоді в системі Міністерства вищої та середньої освіти СРСР.

Для керівництва роботою з фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах при Міністерстві вищої та середньої спеціальної освіти СРСР було створено відділ фізичної та військової підготовки [35, 38].

На відділ фізичної підготовки було покладено загальне навчально-методичне керівництво роботою з фізичного виховання студентів, керівництво науково-дослідною роботою та методичною роботою кафедр фізичного виховання, розробка організаційно-методичних матеріалів та директивних вказівок, підвищення кваліфікації викладачів фізичного виховання та тренерських кадрів, затвердження штатних розписів, навчальних планів для інститутів фізичної культури та інших вищих навчальних закладів, контроль та перевірка роботи з фізичного виховання, спорту та туризму окремих вищих навчальних закладів.

Найбільш важливі організаційно-методичні документи, які стосувались організації та проведення фізичного виховання та спорту серед студентства, відділ фізичної підготовки у вищих навчальних закладах погоджував з Центральною радою Спілки спортивних товариств і організацій СРСР.

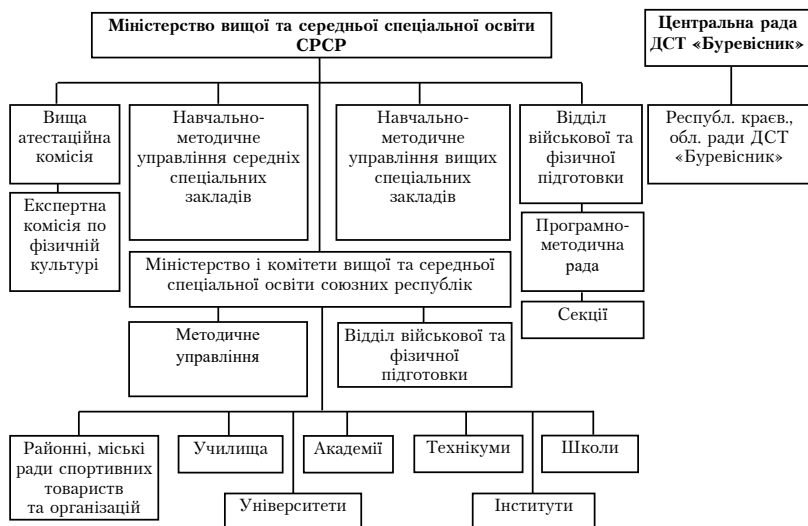

Рис. 1.1. *Схема організації фізичного виховання студентської молоді в системі Міністерства вищої та середньої освіти СРСР на 1961 р. (за Нікіфоровою І. І.)*

Відділ фізичної підготовки у вищих навчальних закладах у своїй діяльності підтримував тісний зв'язок з учбово-методичним управлінням міністерства, експертною комісією з фізичного виховання при Вищій атестаційній комісії, а також з комісіями фізичного виховання у вищих навчальних закладах і студентського спорту Центральної ради Співки спортивних товариств і організацій СРСР.

Безпосереднє керівництво організацією фізичного виховання та спорту і контроль за ним у вищих закладах освіти, які знаходились на території тієї чи іншої республіки, здійснювався відділами фізичної підготовки, які були при міністерствах і відомствах вищої та середньої спеціальної освіти союзної республіки. Відділи фізичної підготовки організовували перевірку стану роботи з фізичного виховання окремих вищих закладів; розробляли організаційно-методичні та інструктивні матеріали; фінансували проведення різних фізкультурно-масових заходів (збори у таборах, спартакиади, змагання та ін.) та вирішували ряд інших питань.

При розробці окремих організаційно-методичних документів, пов'язаних з розвитком фізичної культури, спорту та туризму, відділ фізичної підготовки тієї чи іншої союзної республіки підтримував тісний зв'язок з республіканськими спілками спортивних товариств і організацій; радами ДСТ «Буревісник» з профспілковими та керівними органами.

У міністерствах та відомствах, які мали у своєму підпорядкуванні вищі навчальні заклади, наприклад, у Міністерстві освіти або Спілці спортивних товариств і організацій СРСР та ін. безпосереднє керівництво роботою з фізичного виховання і спорту та її контроль у вищій школі здійснювався штатними інспекторськими кадрами фахівцями з фізичного виховання і спорту.

У всіх містах, які мали не менше 3-4-х вищих навчальних закладів, при місцевих спортивних спілках та організаціях створюються керівні органи у вигляді постійних вузівських комісій з метою координації стану роботи з фізичного виховання та спорту серед студентства, обміном досвіду роботи, проведення фізкультурно-масових, оздоровчих спортивних та інших заходів.

Для підвищення кваліфікації завідувачів та старших викладачів кафедр фізичного виховання на базах інститутів фізичної культури відділом фізичної підготовки Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР періодично організовувалися двомісячні курси підвищення кваліфікації.

Педагогічні та медичні вищі навчальні заклади у своїй практичній діяльності поряд із вирішенням загальних завдань фізичного виховання серед студентів мали свої специфічні завдання. У зв'язку з цими завданнями студенти медичних інститутів повинні були бути добре підготовленими не тільки зі своєї основної спеціальності, але й з питань лікарського контролю та лікувальної фізичної культури, для того, щоб на місцях їх майбутньої роботи задовольнити запити фізкультурних та спортивних організацій щодо медичного обслуговування та лікувальної фізкультури.

Студенти ж педагогічних інститутів повинні були отримати необхідні відомості і знання з фізичного виховання шляхом вивчення теоретичного курсу, для того, щоб разом із основною спеціальністю мати додаткову — учителя фізичного виховання, яка дає можливість викладати фізичне виховання у восьмирічній та середній загальноосвітній школі, що було особливо важливим, якщо викладач був скерований на роботу у сільську

Зауважимо, що уся робота щодо керівництва студентсько-го спортивного клубу організовувалася та проводилася у тісній співпраці з кафедрою фізичного виховання та при активній участі комсомольської, профспілкової, та інших організацій вищих навчальних закладів (ДТСАФ) [25, 28, 38].

Чимала робота з фізичного виховання, спорту та туризму серед студентів, професорів, викладачів та співробітників більшості вищих навчальних закладів організовувалася та проводилася керівництвом спортивних клубів, в основному, добровільного спортивного товариства «Буревісник», а також ДСТ «Локомотив» — серед студентів вищих навчальних закладів залізничного транспорту, ДСТ «Водник» — серед студентів ВНЗ морського та річного транспорту [19].

Отже, основна робота з фізичного виховання та спорту дія студентської молоді в період з 1958 року організовувалася ДСТ «Буревісник», «Локомотив» та «Водник».

1.2. Виступи представників України на Всесвітніх універсиадах

Виступи українських спортсменів на Всесвітніх універсиадах доцільно розглядати з 1959 року, коли збірна команда колишнього Радянського Союзу взяла участь в Універсіаді, що відбулася в Турині. З цього часу і до 1991 року включно українські спортсмени брали участь у міжнародних студентських змаганнях у складі радянських збірних. З метою виявлення участі представників України у Всесвітніх універсиадах необхідно вивчити документальні матеріали щодо виступів радянських збірних команд у цих змаганнях. Необхідно зазначити, що архівні документи не завжди містять вказівки на походження і школу, яка підготувала спортсмена. Це значно ускладнює завдання дослідження і становить серйозну наукову проблему. Однак спробуємо дослідити представництво України у міжнародних змаганнях студентів 1959-1991 років за віднайденою нами інформацією.

Починаючи з 1959 р. Всесвітні універсиади набувають неофіційного статусу олімпійських ігор студентів і об'єднують студентські спортивні організації більше ста країн світу. В Універсіаді 1959 року взяли участь 1400 спортсменів у складі збірних команд 45 країн світу, у тому числі збірна колишнього Радянського Союзу.

Відомі такі результати виступів. У п'ятиборстві золота нагорода дісталася Василю Кузнецову з результатом 4006 очок, у потрійному стрибку перемогу святкував Олег Ряховський 15,74 м. У метанні диску срібну нагороду з результатом 52,79 м здобув Володимир Ляхов. Також срібна нагорода з метання молота у Анатолія Самоцвітова 63,61 м. У стрибках у висоту бронзову нагороду з результатом 1,96 м здобув Райчо Александров.

У складі радянської делегації із 45 осіб було сім українських спортсменів баскетболісти Микола Баглей, Володимир Стремоухов, Вадим Гладун, Альберт Вальтін, Юрій Виставкін, фехтувальник Євген Рюмін та легкоатлет Ігор Петренко. Семеро спортсменів здобули шість золотих нагород. П'ять із них отримали баскетболісти і одну Є. Рюмін за перемогу в командних змаганнях на рапірах, І. Петренко у першому стрибку зазнав травми і з результатом 410 см опинився на шостому місці [10].

Загалом збірна здобула 11 золотих, 7 срібних та 4 бронзові нагороди.

Збірна команди СРСР на Універсіаді у Софії 1961 р. здобула найбільшу кількість нагород – 52 медалі, з яких 21 золота, 23 срібні і 8 бронзових [35, 40]. Дані, які вдалося встановити про учасників Універсіади 1961 р. містить *таблиця 1.1.*

Таблиця 1.1

Результати виступів збірної команди СРСР на Універсіаді у Софії, 1961 р.

Прізвище, ім'я	Вид спорту	Результат	Нагорода
Брумелль Валерій	легка атлетика (стрибок у висоту)	2.25 м	золота
Пресс Тамара	легка атлетика (метання диска)	58 м	золота
Пресс Тамара	легка атлетика (штовхання ядра)	17м 12 см	золота
Щелканова Тетяна	легка атлетика (біг 100 м)	11.7с	золота
Щелканова Тетяна	легка атлетика (стрибок у довжину)	6 м 49 см	золота
Тер-Ованесян Ігор	легка атлетика (стрибок у довжину)	7 м 90 см	золота
Ліпсніс Віктор	легка атлетика (штовхання ядра)	18 м	золота
Кузнецов Василь	легка атлетика (десятиборство)	7918 очок	золота
Горчакова О.	легка атлетика (метання списа)	51.39 м	золота
Вознюк П.	плавання вільним стилем (4 x 100 м)		золота
Клінова Л.	плавання вільним стилем (4 x 100 м)		золота
Клінова Л.	плавання на спині (100 м)		бронзова
Коваленко А.	плавання брасом (200 м)	3.01,2 с	бронзова
Микола Баглей, Альберт Вальтін, Юрій Виставкін, Вадим Гладун	баскетбол		золота
Збірна СРСР	волейбол (ж)		золота
Зав'ялов Георгій	400 м з бар'єрами	51.80 с	срібна
Кашкаров Ігор	легка атлетика(стрибки у висоту)	2.08 м	срібна
Метсир К.	легка атлетика (метання диску)	54.20 м	срібна
Петренко Ігор	легка атлетика (стрибки з тестом)	4.52 м	бронзова
Кондратов Геннадій	легка атлетика (метання молота)	63.38 м	срібна
Ряховський Олег	легка атлетика (потрійний стрибок)	15.85 м	срібна
Чистяков Валентин	легка атлетика (біг 100 м з бар'єрами)	14.33 с	золота

Серед славних імен героїв Універсіади були українські спортсмени Валерій Брумелъ і Тамара Пресс. Брумелъ на той час не мав собі рівних за стабільністю виступів. Він подолав планку на висоті 2,25 м. Зауважимо, що його рекордний результат на 40 см перевищував власний зріст спортсмена.

Тамара Пресс стала снаряд за рубіж 58 метрів [16, 29], чим поліпшила світовий рекорд, який тримався десять років. Також Т. Пресс здобула золоту медаль зі штовхання ядра, її результат 17м 12 см становив рекорд універсіад.

Золотою медаллю Універсіади було нагороджено львів'янина Ігоря Тер-Ованесяна — за стрибок у довжину (7 м 90 см).

У плаванні всі нагороди збірної на рахунку українських спортсменів. Золоті медалі отримали кияни П. Вознюк та Л. Клінова в естафетному плаванні 4 x 100 м вільним стилем. Бронзові нагороди здобули: Л. Клінова у плаванні 100 м на спині та киянка А. Коваленко (3.01,2 с) у плаванні на 200 м брасом [43].

Золоту медаль вибороли київські баскетболісти. У заключних матчах вони перемогли суперників з Болгарії (63 : 59), Угорщини (89 : 65), Італії (83 : 72). Волейбольна команда одеського «Буревісника» також здобула золоту нагороду. Золота медаль у збірної в естафеті 4 x 100 м з часом 41.22 с. Бронзова нагорода зі стрибків із жердиною у Ігоря Петренка — 4.52 м.

Загалом на Універсіаді було встановлено 29 універсіадських рекордів з легкої атлетики і 12 — з плавання [49].

Універсіада 1963 року відбулася за межами Європейського континенту, у Бразилії, в Порто-Алегре з 30 серпня по 8 вересня. Програма Універсіади включала 9 видів спорту: легка атлетика, баскетбол, фехтування, гімнастика, плавання, стрибки у воду, теніс, волейбол, водне поло.

Престиж цього заходу підняли своєю присутністю такі видатні атлети, як кубинський спринтер Енріке Фігерола та українські спортсмени у складі радянської збірної Валерій Брумелъ, львів'янин Ігор Тер-Ованесян і Тамара Пресс. Легкоатлети радянської збірної показали на Універсіаді найкращі результати [34]. У результаті змагань радянські легкоатлети здобули 14 золотих, 6 срібних та одну бронзову медаль.

Ніхто з іноземних спортсменів не міг скласти гідної конкуренції Леоніду Іванову в бігу на 5000 м, Ігору Тер-Ованесяну в стрибках у довжину, Валерію Брумелю у стрибках у висоту, Тамарі Пресс у метанні диску та штовханні ядра, Тетяні Щелкановій у стрибках у довжину, кращий результат якої сягнув 6.48 м.

У результаті змагань радянські легкоатлети здобули 14 золотих, 6 срібних та 1 бронзову медаль.

Найбільшим досягнення наших спортсменів було те, що вони зуміли завоювати симпатію бразильських глядачів. В останні дні

Універсіади В. Брумелъ, І. Тер-Ованесян, Т. Щелканова і особливо Т. Пресс стали в Порто-Алегре і далеко за його межами не менш популярні, ніж прославлені зірки бразильського футболу.

В Універсіаді 1965 р. у Будапешті (Угорщина) взяли участь 1729 спортсменів із 32 кран світу. Програма змагань була традиційною і складалася з дев'яти обов'язкових видів спорту.

Універсіада 1965 року відбулася з урахуванням величезного досвіду угорського спортивного руху, спортивних традицій цієї країни. Однак організаторам нелегко було виконати покладену на них місію через фінансові проблеми, оскільки 1964 року Угорщина зробила великий внесок у проведення Олімпійських ігор у Токіо.

Ця Універсіада була своєрідним фестивалем зірок спорту: Метсон, Кирценштейн, Крозес, Тумі, Тер-Ованесян, Пеннель, Фріноллі й Оттоз.

У радянській збірній делегації команда легкоатлетів була найбільшою. До її складу увійшли спортсмени різного віку з багатьох союзних республік. Вперше участь у міжнародних змаганнях брали В. Скворцов, І. Матвеев, М. Шкарніков, Н. Чижова, В. Попова. Серед досвідчених учасників універсіад, які брали участь у цих змаганнях, були І. Тер-Ованесян, Ірина та Тамара Пресс Г. Щелканова, Е. Озолін [41].

Команда Радянського Союзу набрала рекордну кількість медалей і за сумою балів стала першою. Героєм Універсіади став львів'янин Ігор Тер-Ованесян. Одна з його спроб була 8.40 м але через невеликий заступ результат був не зарахований, а переміг він з результатом 8.19 м. Найбільшу кількість — три медалі здобула Тетяна Щелканова (стрибки у довжину, п'ятиборство та естафета 4 x 100 м). Е. Озолін переміг у бігу на 200 м з результатом 21.0 с. Тамара Пресс краще за всіх виступила у штовханні ядра, проте у метанні диска поступилася першістю [39]. У стрибках у висоту з результатом 2.14 м переміг Валерій Скворцов.

Срібні нагороди Універсіади здобули: Геннадій Блізнецов у стрибках із жердиною (4.90 м); Микола Карасьов у штовханні ядра (18.68 м); Геннадій Кондратов у метанні молота у (65.78 м); в естафеті 4 x 100 м радянська збірна була другою з результатом 40.1 с.

Бронзові медалі Універсіади здобули: Олег Александров у стрибках у довжину (7.53 м); Ігор Фельд у стрибках із жердиною (4.80 м); Едуард Гусін у штовханні ядра (18.45 м); Юрій Бакарінов у метанні молота з (63.74 м).

У 1967 році Універсіада відбулася у Токіо (Японія) з 27 серпня по 4 вересня. До обов'язкової програми з дев'яти видів спорту включили також змагання з дзюдо.

Кількість учасників порівняно з попередньою Універсіадою 1965 року скоротилася вдвічі (938 атлетів із 30 країн) через від-

сутність команд із соціалістичного табору. Через міжнародний конфлікт збірна Радянського Союзу також не брала участі в Універсіаді. Цілком зрозуміло, що участь українських спортсменів у міжнародних змаганнях студентів цього року була неможлива.

Проведення Універсіади у зв'язку з різкою зміною її організатора було перенесено на 1970 рік.

За кількістю встановлених рекордів Універсіада 1970 року була найбільш результативною серед універсіад: у легкій атлетіці було встановлено 98 національних, 40 універсіадських, два європейських і два світових рекорди [26].

Щодо участі українських спортсменів у складі збірної колишнього Радянського Союзу в Універсіаді 1970 року, то дані про результати їхніх виступів і персональний склад ще уточнюються. Відомо, то збіркою було завойовано 58 медалей. Золоті медалі здобули Микола Пуклаков у бігу на 5000 м з результатом 13.56.4 с; Валентин Гаврилов у стрибках у висоту у (2.18 м); Віктор Санєєв у потрійному стрибку у (17.22 м); Микола Авілов у десятиборстві у з результатом (7803 очок); Рашид Шарафетдінов переміг у бігу на 10000 м з результатом 29:02.2 с.

Срібні нагороди здобули: Валерій Двойкін у штовханні ядра (19.30 м); Микола Дудкін у потрійному стрибку (17.00 м); Василь Кмелевський у метанні молота (68.54 м); в естафеті 4 x 400 м з результатом 3.04.2 с збірна була другою.

Бронзові нагороди: Дмитро Стукалов у бігу з бар'єрами на 400 м (50.7 с); Володимир Амбросов у метанні молота (66.80 м); Володимир Щербатих у десятиборстві (7551 очок); естафеті 4 x 100 м з результатом (39.4 м).

Після закінчення Універсіади 1970 року громадські та спортивні організації колишнього Радянського Союзу звернулися до Міжнародної федерації університетського спорту із клопотанням про проведення наступних Ігор у Москві. У грудні 1971 року Виконком ФІСУ прийняв рішення про те, що Універсіад 1973 року відбудеться у Москві. Згідно з регламентом ФІСУ проведення змагань було доручено студентському спортивному товариству «Буревісник» [7, 34].

Універсіада відбулася 15-25 серпня 1973 року у Москві (СРСР). У ній взяли участь 3718 атлетів із 72 країн світу. Це була найбільша кількість країн-учасниць за тодішню історію універсіадських ігор [30]. До змагальної програми, крім дев'яти обов'язкових видів, було включено змагання з боротьби.

Рівень спортивної майстерності цієї Універсіади був надзвичайно високим. Було відкрито імена великої групи молодих і перспективних атлетів. Перша медаль переможниці Універсіади 1973 р. була вручена Світлані Корольовій за штовхання ядра, яка

встановила рекорд Універсиади — 62.00 м і більш ніж на півтора метра випередила найближчу суперницю. Крім досвідчених легкоатлетів Ф. Мельник, Н. Чижової, Е. Аржанова, відзначилася молода спортсменка і Н. Колеснікова у бігу на 400 м. Вона тричі виходила на старт і тричі покращувала рекорд універсіад.

На дистанції 100 м найкращий результат показав Юрій Сілов (10.37 с). На дистанції 800 м перемогу святкував Євгеній Аржанов з часом 11:46.88 с. На дистанції 5000 м з часом 13:41.25 с переміг Михайло Желобовський. У бар'єрному бігу на 400 м найкращим був Дмитро Стукалов з часом 49.62 с.

Киянин Л. Савельєв у бігу на 3000 м з перешкодами встановив нове досягнення Універсиади. Валерій Підлужний продовжив давню традицію триразового переможця універсіад Ігора Тер-Ованесяна, і був кращим у стрибках у довжину з результатом 8.15 м. У потрійному стрибку перемогу святкував випускник Краснодарського політехнічного інституту Михайло Барібан з результатом (17.20 м). Результат Валерія Войкіна у штовханні ядра — 19.56 м. Віктор Журба метнув диск на 61.60 м. Запорожець Валентин Дмитренко зумів зробити переможний дубль і метнув молот на 72.42 м. Рижанин Яніс Зірніс метнув спис на відстань 80.08 м.

У гімнастиці спортсмени збірної Радянського Союзу Микола Андріанов і Ольга Корбут продемонстрували свій олімпійський статус, завоювавши 9 золотих медалей. Досягнення Ольги Корбут це своєрідний рекорд. Вона завоювала шість медалей із шести можливих: п'ять золотих і одну бронзову. Гімнастка Л. Богданова здобула золоту медаль в опорному стрибку. Всього гімнастки збірної здобули 15 нагород із 16 можливих. Принциповий характер мали змагання гімнастів-чоловіків. На попередніх універсіадах спортсмени радянської збірної конкурувати зі збірними Японії і жодного разу не перемогли японців ні у командному, ні в особистому заліку. На цій універсіаді збірна СРСР змогла випередити суперників як у командному, так і в особистих заліках. Лідер радянської команди, студент Володимирського педагогічного інституту Микола Андріанов був нагороджений чотирма золотими і однією срібною медаллю. Три золоті, дві срібні та одна бронзова нагорода у мінчанина Володимира Щукіна, одна золота та п'ять бронзових медалей у вихованця олімпійського чемпіона В. Чукаріпа, В. Сафронова зі Львова. Всього гімнасти збірної СРСР здобули 12 золотих медалей з 14, які були розіграні на Універсіаді 1973 року.

Вагомий внесок зробили і фехтувальники, які вибороли шість золотих, дві срібні та дві бронзові нагороди. Результативно виступили на Універсіаді борці Радянської збірної. З 20 студентів-борців лише один лишився без нагороди, а 15 атлетів стали чемпіонами.

На цій Універсіаді тенісисти збірної Радянського Союзу мали першість у всіх п'яти розрядах, що було зафіксовано вперше за всю історію Всесвітніх студентських ігор.

Гри золоті нагороди у чотирьох видах змагань здобули представники СРСР зі стрибків.

В Універсіаді 1973 р. перемогли баскетболістки, волейболісти та ватерполісти збірної команди СРСР.

Шість золотих, дев'ять срібних та п'ять бронзових нагород здобула команда плавців.

Срібні нагороди вибороли: Семен Кошер у бігу на 400 м (46.32 с); Анатолій Мошіашвілі у бігу паї 10 м з бар'єрами (13.73 с); Віктор Санєєв у потрійному стрибку (17.00 м); Олексій Спірідонов у метанні молота (71.82 м); Дмитро Ситников у метанні списа (79.64 м); Микола Авілов у десятиборстві (7903 м); в естафеті 4 x 100 м радянська збірна була другою з результатом 39.46 с.

Бронзові нагороди у стрибках у висоту здобули Володимир Абрамов та Валентин Гаврилов з результатом 2.15 м. У штовханні ядра з результатом 19.01 м третім став Олександр Баришніков. Рудольф Зігерт виступив у багатоборстві з результатом 7825 очок і також здобув бронзову медаль.

У результаті радянська збірна команда домінувала на Універсіаді 1973 р.: нею було завойовано 66 зі 112 золотих медалей, 36 срібних і 30 бронзових.

У грудні 1974 року місто Белград (Югославія) було призначене організатором проведення Універсіади 1975 року, однак за дев'ять місяців до початку Ігор ці повноваження були зняті. Універсіада 1975 року відбулася у Римі (Італія) з 18 по 29 вересня.

Наближення XXI Олімпіади дозволило розглядати участь спортсменів в Універсіаді 1975 року як попередній етап підготовки до Олімпійських ігор. Було встановлено 10 універсіадських рекордів.

Золоті нагороди радянській збірній принесли: Павло Литовченко у бігу на 800 м з результатом 1:50.13 с, Олексій Спірідонов у метанні молота (73.82 м), естафета 4 x 100 м з часом 39.80 с.

Срібні медалі здобули: Едуард Переверзев у бігу на 110 м з бар'єрами (13.94 с), Анатолій Піскулін у потрійному стрибку (16.52 м), Анатолій Ярош у штовханні ядра (19.11 м).

Бронзові медалі на Універсіаді 1975 року здобули: Олексій Переверзев у стрибках у довжину (7.90 м), у потрійному стрибку Сергій Сидоренко (16.42 м), метанні диску Ігор Шпазовкодський (57.80 м), метанні молота Юрій Сєдих (71.32 м), метанні списа Іван Моргол (78.44 м); в естафеті 4x400 м (3:10.05 с).

Універсіада 1977 року у Софії (Болгарія) була важливою для ФІСУ, тому що кількість країн-учасниць досягла 78, а кіль-

кість учасників 4490. Змагання проходили з 17 по 28 серпня і включати дев'ять традиційних видів спорту і боротьбу.

Було встановлено два світових рекорди та 38 універсіадських.

У цій Універсіаді брали участь медалісти монреальської Олімпіади. Серед них угорська фехтувальниця Ілдіко Шварценбергер, японський гімнаст Каджияма, радянський борець Роман Дмитрієв і американський баскетболіст, що згодом зробив блискучу кар'єру в НБА, Ларрі Бьорд.

Серед чемпіонів Універсіади: Е. Селік у бігу на 5000 м з результатом 13:44.6 с, Леонід Моїсєєв у бігу на 10000 м (29:12.0 с), Анатолій Піскулін у потрійному стрибку (17.30 м), Микола Вікхор у метанні диска (64.14 м), Василь Єршов у метанні списа (81.60 м); золота медаль також у естафетному бігу 4 x 100 м (38.75 с).

Срібні медалі здобули: Володимир Раєв у метанні списа (62.42 м), Юрій Сєдих у метанні молота (72.42 м), Валерій Кошанов у десятиборстві (7958 очок).

Бронзові нагороди: Леонід Моїсєєв у бігу на 5000 м з результатом (13:45.6 с), В'ячеслав Кулебякін у бігу з бар'єрами на 110 м (13.55 с), Олександр Григор'єв у стрибках у висоту (2.19 м), Володимир Трофименко у стрибках із жердиною (5.50 м) та Олександр Козлов у метанні молота (72.40 м).

Спортсмени у складі радянської збірної вибороли 31 золоту, 36 срібних та 29 бронзових нагород.

Універсіада 1979 року проходила з 2 по 13 вересня у Мехіко (Мексика) з дев'яти обов'язкових дисциплін і футболу.

Мехіко мало у своєму розпорядженні засоби, які використовувалися з метою проведення Олімпійських ігор 1968 року: тепер же ці засоби були спрямовані на організацію Універсіади 1979 року.

У той час, коли деякі легкоатлети (на довгих дистанціях) були збентежені висотою Мехіко над рівнем моря, іншим географічне розташування столиці тільки сприяло у встановленні нових рекордів.

Значною подією цієї Універсіади став рекорд італійця Г. Петро Мена (200 м), що був перевершений лише 17 років по тому, на Олімпійських іграх в Атланті [40].

Багато атлетів використовували Універсіаду як етап підготовки до Олімпіади в Москві (1980 р). Деякі з них стали олімпійськими призерами: гімнасти Марія Філатова і львів'янин Богдан Макуц, фехтувальники Паскаль Тринкет, Паскаль Жолет і Олександр Романков, також Володимир Олейник та Ірина Калініна (стрибки у воду).

На Універсіаді в Мехіко успішно виступили у складі радянських збірних гімнасти: М. Філатова, О. Давидова, С. Гроздова та Г. Григора. Чоловічу збірну представляли: Б. Макуц зі Львова, С. Хижняков, Ф. Кулаксізов та В. Беленков.

Також золоті нагороди у Андрія Прокоф'єва у бігу на 110 м з бар'єрами (13.50 с), Валерія Подлужного у стрибках у довжину (8.16 м).

Срібну медаль виборів Василь Архипенко у бігу на 400 м з результатом 648.60 с.

Бронзові нагороди: Олександр Пушков у бігу на 110 м з бар'єрами (13.55 с), Юрій Сєдих у метанні молота (75.54 м), Хайно Пуусте у метанні списа (82.62 м).

Всесвітня універсіада 1981 відбулася 19 по 30 липня у Бухаресті (Румунія).

Змагання склалися з дев'яти обов'язкових дисциплін та боротьби. Участь у змаганнях взяли 2912 атлетів з 86 країн-учасниць.

Всього на Універсіаду прибуло близько 4300 осіб з різних частин світу. Особливістю Універсіади 1981 року було те, що вже через рік після дипломатичного скандалу на Олімпійських іграх у Москви куди відмовилися прибути представники США, організаторам змагань у Бухаресті вдалося об'єднати міжнародний спортивний світ без будь-яких неприємних моментів.

Рівень змагань характеризують такі дані. У змаганнях з легкої атлетики було встановлено 14 універсіадських рекордів: відзначилися такі атлети, як Аоїта, Костянтин Волков, Доїна Мелінте і Сара Сімеоне. Відмінно виступила гімнастка з Монреалю, олімпійська чемпіонка Надя Команечі; з плавання встановлено 26 універсіадських рекордів; у баскетбольному турнірі команда Радянського Союзу виграла у команди США.

Збірна команда Радянського Союзу перемогла у неофіційному командному заліку, здобувши 111 медалей: 38 золотих, 38 срібних та 35 бронзових [14].

Золотими нагородами були відзначені: Юрій Науменко у бігу на 200 м з результатом 20.79 с, Том Турб у бігу на 10400 м з результатом 29:42.83 с, (треба зауважити, що така дистанція була лише цього року), Іван Ковальчук у марафоні (2:22.14 с), Костянтин Волков у стрибках з жердиною (5.75 м), Денис Кула у метанні списа (89.52 м), Олександр Шаблин у десятиборстві (8055 очок), золоту нагороду здобула збірна у естафеті 4x400 м (3:02.75 с).

Срібні нагороди здобули: Дмитро Шкарупин на 400 м з результатом 49.52 с, Володимир Поляков у стрибках із жердиною (5.70 м), Юрій Тамм у метанні молота (76.54 м), Сергій Щел-

канов у десятиборстві (8013 очок), у естафеті 4x100 м збірна колишнього Радянського Союзу здобула срібну медаль (38.94 с).

Бронзові медалі здобули: Павло Троцило на 800 м (1:50.26 с), Георгій Бабанов у бігу на 110 м з бар'єрами (13.82 с), у метанні молота з результатом 75.24 Ігор Нікулін, Хайно Пуусте у метанні списа (87.22 м) [31].

Необхідно зазначити, що збірна команда Радянського Союзу лідирувала у міжнародних студентських змаганнях, починаючи з Ігор у Парижі 1957 року.

Універсіада в Едмонтоні (Канада) була першою універсіадою, що була проведена на території північноамериканського континенту. Змагання відбулися з 1 по 12 липня 1983 року. У них взяли участь 2400 атлетів із 73 країн. До обов'язкової програми з дев'яти видів спорту було включено змагання з мотоболу [42].

За кількістю медалей збірна команда Канади посіла третє місце за кількістю медалей, поступившись СРСР і США.

У легкій атлетиці було встановлено 10 універсіадських рекордів. Із шести нагород з фехтування п'ять здобули італійці, а серед жінок чотири з шести нагород здобула румунська команда. У змаганнях з плавання радянська команда на чолі з рекордсменом Володимиром Сальниковим здобула 22 нагороди і встановила 18 універсіадських рекордів [80].

Медалі чемпіонів отримали: Андрій Прокоф'єв у бар'єрному бігу на 110 м (13.46 с), Олександр Карлов у бар'єрному бігу на 400 м з результатом 49.41 с, Ігор Паклін у стрибках у висоту (2.31 м), Костянтин Волков у стрибках з жердиною (5.65 м), Денис Кула у метанні списа (87.80 м), Юрій Тамм у метанні молота (76.82 м).

Віктор Маркін отримав срібну нагороду у бігу на 400 м з результатом 45.38 с. Також срібну медаль здобула збірна з естафетного бігу 4x400 м (01.58 с). Бронзові нагороди вибороли: Сергій Родін у стрибках у довжин (7.85 м), Сергій Смирнов у штовханні ядра (19.61 м), Юрій Пастухов у метанні молота (73.38 м), Микола Матвеев зі спортивної ходьби на 20 км з часом 1:25.07 с та в естафеті 4x100 м (39.4 с) [42].

У студентських змаганнях 1985 року в місті Кобе, що в Японії, взяли участь 2783 учасників, які прибули зі 106 країн світу. З 24 серпня по 4 вересня змагання відбулися з футболу, дзюдо та дев'яти обов'язкових дисциплін.

Характерною рисою цих змагань була участь збірних команд країн, які з політичних причин не виступали на університетських іграх у Бухаресті (1981) та Едмонтоні (1983) це знаменувало закінчення політичної кризи, що так сильно відбивалася на міжнародному спортивному русі [15].

Рівень змагання з плавання був високим завдяки виступам таких плавців, як Мет Біюнді, Майкл Гросс і Джон Сієбен. Було встановлено 20 універсіадських рекордів з плавання. Ігор Полянський не мав собі рівних на обох дистанціях плавання на спині. Світлана Копчикова з Полтави виборола три золоті нагороди на дистанції 200 м комбінованого плавання та у двох естафетах [28].

У змаганнях з легкої атлетики також було встановлено рекорди, зауважимо, що світовий рекорд зі стрибків у висоту (2.41 м) був установлений за одну хвилину до початку церемонії закриття Ігор радянським атлетом Ігорем Пакуліним. Це був єдиний світовий рекорд Ігор у Кобе. З українських спортсменів відзначилася Лариса Савченко, яка виборола дві золоті нагороди з тенісу, та Ірина Слюсар з Дніпропетровська, яка здобула першість у бігу на 100 м (11.22 с). Крім того золоті медалі отримали: Родіон Гагаулін у стрибках із жердиною (5.75 м), Тагір Земков у бігу на 400 м з бар'єрами (49.38 с), Андрій Перлов у ходьбі на 20 км (1:25.52 с) [114].

Нагороди срібного гатунку отримали: Віктор Калінкін у бігу на 800 м (1:47.58 с), Роберт Еміян у стрибках у довжину (8.03 м), Олександр Яковлев у потрійному стрибку (17.43 м), Вацлав Кідикас у метанні диску (63.12 м), Вальтер Кульвет у десятиборстві (7971 очок), Андрій Перлов у ходьбі на 20 км (1:25.52 с), та збірна команда в естафеті 4x400 м (3:02.66 с). Бронзову нагороду здобув Ігор Нікулін у метанні молота (74.04 м) [57].

Треба відзначити виступи баскетболістів. Чоловіча баскетбольна команда у складі збірної Радянського Союзу перемогла команду США завдяки грі В. Хомічуса, який в останні секунди матчу закинув у кошик триочковий м'яч. Жінки-баскетболістки, також вибороли перемогу угрі з американками (87 : 81).

На цій Універсіаді результативно виступили гімнасти радянської збірної на чолі з Дмитром Білозерчевим, який здобув шість золотих нагород. Валентин Могильний, став срібним призером у багатоборстві та дворазовим чемпіоном на снарядах. Одним із кращих був виступ гімнастки Наталки Юрченко [46].

Чотири золоті та дві бронзові нагороди здобули фехтувальники радянської збірної. У цьому виді варто відзначити виступ киянина С. Міндіргасова, який виграв особистий турнір шаблестів та здобув звання чемпіона у складі команди.

У водному поло спортсмени радянської збірної виграли усі поєдинки.

Спортсмени-студенти збірної команди СРСР завоювали 84 нагороди Універсіади, з них 44 золоті, 21 срібна та 19 бронзових. Серед переможців були також Жанна Цирульникова, яка була першою на триметровому трампліні, та Ірина Слюсар з Дніпропетровська, яка була найшвидшою.

У змаганнях Універсіади у Загребі (Югославія), то відбулися 8-19 липня 1987 року, взяли участь 3904 атлета із 121 країни. Вони змагалися у 12 видах спорту, серед яких, крім дев'яти обов'язкових, були футбол і вітрильний спорт.

Церемонія відкриття пройшла під девізом «Молодь світу за мир у світі». Ця Універсіада проходила за рік до XXIV ігор Олімпіади у Сеулі тому багато спортсменів мали можливість випробувати свої сили перед Олімпіадою [43].

Загалом було встановлено сім універсіадських рекордів. Гімнастка радянської збірної Олена Чеченова завоювала всі титули у змаганнях з гімнастики.

Результативними були виступи легкоатлетів збірної СРСР. Золоті нагороди здобули: Хмельничани Валерій Вешко (веслування на байдарках і каное) завоював 2 золоті медалі, а Микола Щерба (веслування на байдарках і каное) — 4 місце. Валерій Вандик у бігу на 3000 м з бар'єрами (8:33.23 с), Віктор Спазов у стрибках із жердиною (5.65 м), Ігор Остапкович у метанні молота (78.46 м), Марек Калета у метанні списа (81.42 м).

Срібні нагороди вибороли: Родіон Гатаулін у стрибках з жердиною (5.60 м), Володимир Ярушкін у штовханні ядра (20.12 м), Вацлав Кідикас у метанні диску (61.72 м).

Бронзові медалі отримали: Андрій Понамарьов у бігу на 1500 м (45.52 с), Віктор Гурал у марафоні (2.27.01 с), Сергій Заозерчев у стрибках у довжину (8.06 м), Маріс Брузікс у потрійному стрибку (16.90 м) та збірна команда в естафеті 4x400 м (3:05.85 с).

Для участі в іграх XV Універсіади у м. Дуйсбург (Німеччина) 22 по 30 серпня 1989 року зібралося 1785 спортсменів із 79 країн [39].

Через різку зміну місця проведення Універсіади 1989 року, за кілька місяців до початку ігор програма змагань була обмежена такими дисциплінами, як легка атлетика, баскетбол (чоловіки), фехтування і веслування.

В Універсіаді брали участь такі відомі атлети, як Ганна Кюро, Хав'єр Сотомайор, Роджер Кінгдом, Паула Іван, Майкл Джонсон (майбутній олімпійський чемпіон). У баскетболі переможцем виявилася команда США, яка вперше за три останні універсіади перемогла команду СРСР.

Вдалося встановити такі здобутки спортсменів радянської збірної на цій Універсіаді. Золоті нагороди вибороли у потрійному стрибку Ігор Лапшин (17.40 м), Ігор Астапкович у метанні молота (80.56 м). Срібні нагороди здобули Рустам Шагієв у марафоні (2:14.59 е), Володимир Видко у бігу на 400 м з бар'єрами (50.30 с), Володимир Ратишков у стрибках у довжину (7.96 м), Михайло Медведь у десятиборстві (8062 очок) та у часники лег-

коатлетичної естафети 4x100 м (39.35 с). Бронзову медаль здобув Рудольф Поварніцин у стрибках у висоту (2.31 м).

На Універсіаді 1991 року в м. Шеффілді (Великобританія), яка відбулася з 14 по 25 липня, змагальна програма складалася з дев'яти традиційних та двох додаткових видів (футбол і хокей на траві). З цих дисциплін змагалися 3346 атлетів зі 101 країни-учасниці.

Незважаючи на складні погодні умови, на цій Універсіаді було встановлено три універсіадські рекорди.

Це була остання Універсіада, на якій українські спортсмени виступали у складі радянської збірної під прапором СРСР.

Починаючи з Зимової універсіади 1993 року у Закопане, українські спортсмени-студенти виступають самостійною командою.

У гімнастиці на цих змаганнях домінували азійські команди: корейці здобули 10 золотих медалей. У фіналі з водного поло зустрілися команди США і Китаю; за 6 секунд до закінчення матчу американцям вдалося підтвердити свій чемпіонський титул.

Результати виступів збірної СРСР на Універсіаді 1991 року такі: золоту нагороду у штовханні ядра здобув українець Олександр Клименко (19.35 м); срібні нагороди у Валерія Губіна у метанні молота (76.28 м) та у Володимира Овчиннікова у метанні списа (80.60 м); бронзові медалі здобули: Дмитро Булдов у бар'єрному бігу на 110 м (13.85 с), українець Олег Твердохліб у бігу на 400 м з бар'єрами (50.09 с) [8].

Період з 1959 до 1991 року був важливим етапом в історії розвитку студентського спорту в Україні. Виступи українських спортсменів-студентів у цей період були складовою частиною успіхів збірних команд колишнього Радянського Союзу.

Отже, підсумовуючи аналіз наукової літератури, тогочасних спортивних періодичних видань, **висновкуємо**:

1. Процес зародження та формування студентського спортивного руху в Україні припадає на початок ХХ століття і пов'язаний з розвитком студентського спорту в царській Росії, згодом у Радянському Союзі. Розвиваючись без матеріальної підтримки, ізольовано від загальноспортивних процесів, студентський спорт не мав реальних перспектив поступального розвитку. Разом з тим, дореволюційний період розвитку спорту в царській Росії характеризувався активним формуванням науково-теоретичних засад фізичного виховання та спорту.

2. Встановлено, що з 1949 року радянських, а відтак і українських студентів-спортсменів почали брати участь у змаганнях світового масштабу. У цьому році під час II Всесвітнього фестивалю молоді та студентів у Будапешті відбулися Університетські ігри.

Участь у них збірної СРСР була не тільки політично престижною, але боротьба за перемогу була спробою набуття міжнародного, спортивного досвіду. Радянська команда досягла неабиякого успіху, здобувши на Університетських іграх 114 із 134 комплектів золотих медалей та посіла перше загальнокомандне місце.

3. Відзначено, що у 1957 році було створено Всесоюзне студентське спортивне товариство «Буревісник». Головою Центрального добровільного спортивного товариства був призначений Ю.О. Парфьонов.

4. Зауважимо, що Всесоюзне добровільне товариство «Буревісник», починаючи з 1959 року, увійшло до Міжнародної федерації університетського спорту (FISU). З цього часу саме на це товариство покладалися завдання формування команд для участі в Універсіадах всесвітніх студентських спортивних іграх.

5. Виступи українських спортсменів на Всесвітніх універсіадах доцільно розглядати з 1959 року, коли збірна команда колишнього Радянського Союзу взяла участь в Універсіаді, що відбулася в Турині. З цього часу і до 1991 року включно українські спортсмени-студенти були складовою частиною успіхів на студентських змаганнях у складі радянських збірних.

2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОГО СПОРТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ (НАПРИКІНЦІ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ ст.)

2.1. Специфіка формування організаційних структур студентського спортивного руху в сучасній Україні

Із розпадом Радянського Союзу, зміною політичного та економічного устрою, істотно змінилася організаційна основа українського спортивного руху, в тому числі і студентського спортивного руху. У 1992 році в Україні створюється Центральний спортивний клуб «Гарт». На той час він стає органом управління спортом та фізкультурно-оздоровчої роботи серед дітей та учнівської молоді в навчальних закладах усіх типів та рівнів акредитації у структурі Міністерства освіти України. Центральним спортивним клубом «Гарт» налагоджується система змагань, організуються та проводяться Всеукраїнські Універсиади. Кадетські ігри, різноманітні змагання серед учнівської та студентської молоді у навчально-виховних закладах освіти [63]. Очолив Центральний спортивний клуб «Гарт» заслужений тренер України Сергій Операйло.

У межах своїх повноважень «Гарт» відповідав за проведення спортивних заходів, навчально-тренувальних зборів та організацію участі студентів у всеукраїнських спортивних заходах; сприяв розвитку олімпійського руху в Україні серед молоді; допомагав у діяльності учнівських, студентських, молодіжних, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості (асоціацій, спілок, рад, комісій тощо); координував усю діяльність з розвитку фізичної культури молодого покоління.

Центральному спортивному клубу «Гарт» випала почесна місія разом із зацікавленими органами державної виконавчої влади, громадськими та спортивними організаціями комплектувати та здійснювати підготовку збірних команд України для участі у Всесвітніх Універсиадах, Гімназіадах, чемпіонатах Світу та Європи серед студентів, Всесвітніх юнацьких іграх, Європейських юнацьких олімпійських фестивалях та інших міжнародних змаганнях [31]. Саме під керівництвом «Гарту» студенти-спортсмени України вперше виступили самостійною командою у Всесвітній зимовій універсіаді 1993р. в Закопане (Польща) [23].

Центральний спортивний клуб «Гарт» узагальнював практику розвитку фізкультурно-оздоровчої роботи і спорту у сфері освіти, розробляв пропозиції щодо її удосконалення.

Центральним спортивним клубом «Гарт» здійснювалися заходи щодо забезпечення пріоритетного значення фізичного виховання та спорту у процесі виховання, професійно-освітньої підготовки дітей і молоді.

Клубом забезпечувався широкий розвиток поза навчальної фізкультурно-оздоровчої роботи в навчальних закладах освіти. Центральний спортивний клуб «Гарт» здійснював роботу з підготовки спортивних резервів, координував розвиток мережі спортивних шкіл, міжвузівських та інших центрів та відділень олімпійської підготовки.

На *рисунку 2.1* подано структуру управління фізичним вихованням і спортом Центрального спортивного клубу «Гарт» Міністерства освіти України станом на 1992-2001 роки.

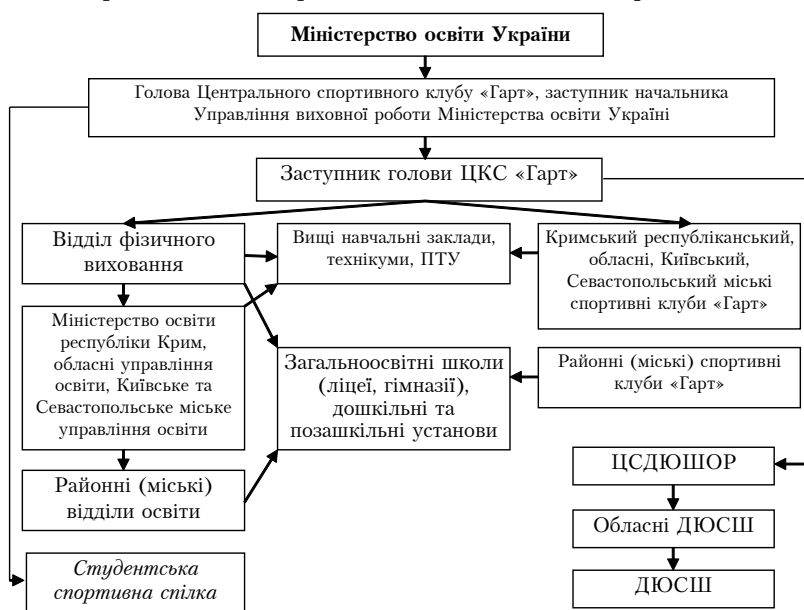

Рис. 2.1. Структура управління фізичним вихованням і спортом Центрального спортивного клубу «Гарт» Міністерства освіти України (1992-2001 рр.).

У системі освіти України ЦСК «Гарт» займався розвитком фізичної культури та спорту у:

- дошкільних закладах;
- середніх загальноосвітніх навчальних закладах;
- професійно-технічних навчальних закладах;
- вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації (відповідно — училища, технікуми, коледжі);

- вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації (університети, академії, інститути, консерваторії);
- позашкільних закладах.

Також Центральний спортивний клуб «Гарт» координував роботу структурних підрозділів в Республіці Крим, 25 областях України, містах Києві та Севастополі, підпорядкованих безпосередньо йому дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спортивних споруд, підприємств.

Первинні осередки в навчальних закладах підпорядковувались безпосередньо Кримському республіканському, обласним, Київським та Севастопольському міським спортивним клубам.

Окрім того, в Україні з 1993 року діє Спортивна студентська спілка України (СССУ), генеральним секретарем якої було обрано Валентина Гаврилко. 1993 рік також став роком офіційного входження України до Міжнародної федерації університетського спорту.

Як значиться у статуті, СССУ — це Всеукраїнська громадська організація, яка об'єднує на добровільних засадах студентів і працівників середніх спеціальних і вищих закладів освіти, інших освітніх організацій, створених з метою фізичного і спортивного удосконалення молоді, розвитку видів спорту і підготовки резерву для збірних команд України. Вона представляє та захищає інтереси України в міжнародному студентському спортивному русі, в усіх заходах, які проводить Міжнародна федерація університетського спорту [37]. Основними завданнями Спілки є:

- ✓ сприяння задоволенню всебічних інтересів студентства та співробітників вищих навчальних закладів в галузі фізичної культури та спорту;

- ✓ організація та проведення серед студентства спортивних змагань, міжнародних турнірів, інших спортивних заходів, в тому числі участі українських спортсменів у цих заходах за кордоном;

- ✓ розробка і реалізація програм підготовки спортсменів високого класу, створення сприятливих умов провідним командам і спортсменам України з метою забезпечення їх виступів на Олімпійських іграх, а також Універсіадах, чемпіонатах Світу та Європи серед студентів, інших змаганнях;

- ✓ представництво та захист інтересів студентського спорту в міжнародних неурядових організаціях, соціальний та правовий захист інтересів клубів, спортсменів, тренерів та інших спеціалістів, турбота про ветеранів спорту;

- ✓ розвиток і зміцнення зв'язків з міжнародними вузівськими та іншими спортивними організаціями федераціями, асоціаціями, об'єднаннями;

✓ здійснення організаційної допомоги вищим навчальним закладам у роботі щодо залучення студентів до занять фізичною культурою та спортом;

✓ пропаганда і популяризація фізичної культури та спорту серед студентської молоді.

До основних функцій Спілки відносяться:

✓ готує та подає матеріали на присвоєння спортивних звань, заохочення тренерів, суд дів та інших спеціалістів;

✓ представництво інтересів студентського спорту в Національному Олімпійському комітеті України, національних спортивних федераціях, міжнародних спортивних організаціях, об'єднаннях;

✓ забезпечує правовий та соціальний захист інтересів спортсменів, тренерів та інших спеціалістів студентського спорту.

Основою спілки є первинні спортивні організації вищих навчальних закладів, які об'єднуються за територіальними та відомчими ознаками. Вищим керівним органом Спілки є Конференція, а в період між Конференціями Рада Спілки, яка діє згідно з наданими їй повноваженнями.

Виконавчо-розпорядним органом Спілки є виконком, до складу якого входять: голова, заступники голови, відповідальний секретар та інші особи, обрані Радою Спілки.

Зауважимо на ще один аспект розвитку студентського спортивного руху. У 2001 році створено Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України, як новий орган державного управління в сфері фізичної культури і спорту. Завданням цього Комітету є вдосконалення структури та організації роботи з фізичного виховання та спорту в навчальних закладах України, управління й координації фізкультурно-спортивної роботи серед молоді [37]. На *рисунку 2.2* подано структуру управління процесом фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах Міністерства освіти і науки України станом на 2001 рік.

До сфери управління Комітету належать Київське управління з фізичного виховання та спорту, державне підприємство — Центральний спортивно-господарчий комбінат, Центральні спортивні дитячо-юнацькі школи олімпійського резерву з легкої атлетики та видів єдиноборств. Комітет також координує, контролює та узагальнює стан навчально-методичної і спортивної роботи в Республіканському вищому училищі фізичної культури, Харківському вищому училищі фізичної культури № 1, а також Вищих училищах фізичної культури, спортивних ліцеях, ДЮСША СДЮШОР, ДЮКФГТ та інших фізкультурно-спортивних закладах освіти.

Рис. 2.2. Структура управління процесом фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах Міністерства освіти і науки України

Основними завданнями Комітету є:

- ✓ участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики з фізичного виховання і спорту в закладах та установах Міністерства освіти і науки України;
- ✓ забезпечення організації роботи з фізичного виховання, фізкультурно-оздоровчої роботи в навчальних закладах всіх типів і рівнів акредитації, здійснення науково-методичного забезпечення цієї роботи в ході навчального процесу і в поза навчальний час;
- ✓ забезпечення пріоритетного значення фізичної культури і спорту в процесі навчання та виховання дітей і молоді як найдієвішого засобу зміцнення їх здоров'я, гармонійного розвитку, підвищення рівня працездатності;
- ✓ організація навчально-тренувального процесу і проведення спортивних заходів, які відносяться до компетенції Комітету, пов'язаних з підготовкою спортивних резервів;
- ✓ організація і проведення всеукраїнських Універсіад, Гімназіад, Кадетських ігор, Всеукраїнських спортивних ігор школярів, змагань серед учнівської та студентської молоді у навчальних закладах всіх типів і рівнів акредитації незалежно від їх відомчого підпорядкування;
- ✓ забезпечення спільно з Національним Олімпійським Комітетом, спортивними спілками студентської і учнівської молоді України, та іншими зацікавленими організаціями комплектування збірних національних команд студентів і учнів та їх участь у Всесвітніх Універсіадах, Європейських молодіжних фестивалях, Всесвітніх Гімназіадах, Чемпіонатах світу серед школярів та студентів;

✓ сприяння розвитку олімпійського руху в Україні, створенню в галузі громадських фізкультурно-спортивних організацій, рад, фондів, комісій та координація їхньої діяльності згідно чинного законодавства;

✓ сприяння зміцненню і розвитку матеріально-спортивної бази навчально-виховних, спортивних установ, закладів та організацій галузі;

✓ здійснення інформаційно-пропагандистської діяльності щодо поширення фізичної культури, спорту, здорового способу життя серед дітей, учнівської та студентської молоді, працівників освіти і науки.

2.2. Характеристика виступів збірних команд України у Всесвітніх Універсиадах (літніх та зимових)

Українські спортсмени-студенти складають основу більшості національних збірних команд з видів спорту. Рівень досягнень спортивного студентства України викликає повагу міжнародної громадськості до молодої незалежної держави.

У період з 1993 по 2017 роки студенти України взяли участь у 13 зимових та 13 літніх Всесвітніх універсиадах і продемонстрували стабільні результати, завоювавши 204 золотих, 214 срібну та 210 бронзових нагород.

Статистика результатів участі студентських збірних України у Всесвітніх літніх та зимових універсиадах подана в *таблицях 2.1. та 2.2.*

Першою Універсиадою, в якій взяла участь студентська збірна України, була зимова Універсиада в Закопане (Польща). Спортсмени-студенти України виступали в трьох видах спорту з шести: лижні перегони, стрибки на лижах з трампліна та гірськолижний спорт. Команда завоювала одну золоту медаль в лижних перегонах [41].

Першою літньою Універсиадою для українського студентства була Універсиада в Баффало (США). Вона відбувалася з 8 по 18 липня 1993 року.

На проведеному в Баффало конгресі ФІСУ були прийняті нові члени, серед яких і СССУ, оскільки Україна, як і інші незалежні держави, які утворилися на території колишнього Радянського Союзу, вперше брали участь в Універсиаді самостійною командою. Її виступ розглядався не тільки у спортивному плані, але й із боку політичного престижу.

Команду України представляло 67 спортсменів. На Універсиаді ними було здобуто 11 золотих, 6 срібних та 9 бронзових на-

город. Збірна України посіла 4-е загальнокомандне місце серед 118 країн учасниць [1].

Таблиця 2.1

Результати участі студентських збірних України у Всесвітніх літніх універсиадах (1993-2017 рр.)

Місце та рік проведення	Нагороди			
	золоті	срібні	бронзові	всього
Баффало, США (1993)	11	6	9	26
Фукуока, Японія (1995)	4	5	7	16
Палермо, Італія (1997)	17	6	4	27
Пальма де Майорка, Іспанія (1999)	7	7	9	23
Пекін, Китай (2001)	13	14	7	34
Тегу, Корея (2003)	23	15	17	55
Ізмір, Туреччина (2005)	18	16	18	52
Бангкок, Таїланд (2007)	28	20	18	66
Белград, Сербія (2009)	7	11	13	31
Шеньжень, Китай (2011)	11	19	14	44
Казань, Росія, Татарстан (2013)	12	29	36	77
Кванджу, Республіка Корея (2015)	8	17	6	31
Тайбей, Китайська республіка (2017)	12	11	13	36
Всього	171	176	171	518

Таблиця 2.2

Результати участі студентських збірних України у Всесвітніх зимових універсиадах (1993-2015 рр.)

Місце та рік проведення	Нагороди			
	золоті	срібні	бронзові	всього
Закопане, Польща (1993)	1	0	0	1
Хака, Іспанія (1995)	0	0	4	4
Муджу, Корея (1997)	0	2	2	4
Татри, Словаччина (1999)	4	1	3	8
Закопане, Польща (2001)	1	1	2	4
Тарвізіо, Італія (2003)	7	4	3	14
Інсбрук, Австрія (2005)	4	10	2	16
Турин, Італія (2007)	2	8	6	16
Харбін, Китай (2009)	1	2	4	7
Ерзурум, Туреччина (2011)	6	5	4	15
Трентіно, Італія (2013)	3	3	3	9
Гранада, Іспанія, Штрбске-Плесо і Осрбль, Словаччина (2015)	2	1	2	5
Алмати, Казахстан (2017)	2	2	4	8
Всього	33	39	39	111

Розподіл місць на XVII літній Всесвітній Універсиаді 1993 р. подано в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Розподіл місць на XVII літній Всесвітній Універсіаді Баффало, США (1993 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	США	30	25	20	75
2	Китай	17	6	5	28
3	Канада	11	13	14	38
4	Україна	11	6	9	26
5	Куба	8	4	4	16
6	Румунія	7	2	3	12
7	Німеччина	6	9	13	28
8	Японія	5	12	13	30
9	Італія	5	9	11	25
10	Франція	5	7	11	23

Чемпіонами Універсіади стали тодішні студентки Київського інституту фізкультури Тетяна Лисенко та Наталія Калініна (по дві золоті нагороди), луганський гімнаст Ігор Коробчинський та команда наших гімнасток, київські легкоатлети Олександр Клименко у штовханні ядра та Вадим Колесник у метанні диска, фехтувальник-рапірист Сергій Голубицький, веслувальна четвірка та Світлана Бондаренко із Запоріжжя в плаванні на 200 метрів брасом.

У складі збірної України у Баффало виступали студенти та випускники ВНЗ Києва, Дніпропетровська, Херсона, Луганська, Одеси, Донецька, Запоріжжя, Вінниці, Харкова, Хмельницького та інших міст, причому значну половину нашої команди склали вихованці Київського державного інституту фізичної культури, вони принесли до української скарбнички майже дві третини нагород.

Зауважимо на ще один аспект у проведенні Універсіади у Баффало. Неабияку увагу проявила до наших спортсменів українська діаспора, яка надала збірній України серйозну фінансову підтримку. Виділила кошти також на премії нашим чемпіонам та призерам. Громадяни США та Канади українського походження приїздили із різних міст на арені Баффало для того, щоб вболівати за нашу команду [1].

І найголовніше: те, що зробила українська студентська збірна на Іграх у Баффало, яка складалася далеко не із всіх «зірок», принесло Україні визнання спортивної держави.

Наступна Універсіада 1995 року, яка відбувалася з 23 серпня по 3 вересня у місті Фукуока (Японія) була для України менш вдалою. Але українські спортсмени втрималися у першій десятці і посіли дев'яте місце серед 162 країн-учасниць, завоювавши 4 золоті 5 срібних та 7 бронзових нагород. Розподіл місць

на XVIII літній Всесвітній Універсіаді 1995 року подано в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Розподіл місць на XVIII літній Всесвітній Універсіаді Фукуока, Японія (1995 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	США	24	27	18	69
2	Японія	24	16	24	64
3	Російська Федерація	15	12	23	50
4	Китай	13	10	16	39
5	Південна Корея	10	7	10	27
6	Угорщина	8	4	2	14
7	Німеччина	6	6	8	20
8	Болгарія	5	4	2	11
9	Україна	4	5	7	16
10	Румунія	4	5	2	11

Серед тих, до кого було прикуто увагу, були посланці України. Українська школа гімнастики продовжила свій успіх. Олеся Шульга із УДУФВС у багатоборстві піднялася на найвищу сходинку п'єдесталу. Таж Олеся та Наталка Калініна ще здобули по бронзовій нагороді.

Шабліст Вадим Гутцайт у запеклій боротьбі здобув срібну медаль. Шпажистка із Києва Вікторія Тилова довела, що не дарма вона претендує на почесне місце серед світової фехтувальної еліти. У цьому турнірі їй дісталася бронзова нагорода. Великі надії покладалися на дзюдоїстів — 16 чоловік. Але, на жаль, лише одну медаль до української скарбнички приніс дзюдоїст із Дніпропетровська Коба Надірадзе, а його земляк Анатолій Дрога закінчив поєдинки п'ятим.

Перед завершенням Універсіади українські легкоатлети завоювали медалі усіх гатунків. Віталій Сидоров із Одеси піднявся па найвищу сходинку п'єдесталу, пославши диск на 62 м 16 см. Киянка Олена Овчарова у фінальному забігові на 100 м з бар'єрами поступилася спортсменці із Мадагаскару і в результаті була другою. Вікторія Вершиніна здобула золоту нагороду. Жінки в естафеті 4 x 400 м фінішували третіми, пропустивши вперед команди Росії та США. Ще одну бронзову медаль виборов киянин Андрій Узлов. Його спис приземлився на позначці 76 м 16 см [20].

Хмельничанин Руслан Стіпанов (легка атлетика, стрибки в висоту) з результатом 227 см завоював бронзову медаль.

Фехтувальник Сергій Голубицький у фіналі здобув срібні нагороди. Українські спортсмени втрималися у першій десятці, хоча

сподівання були на більше. Особливу надію тренери покладали на спортивну гімнастику. Адже два роки тому у Баффало наші гімнасти здобули шість медалей. Однак труднощі почалися ще до від'їзду. У чоловічій збірній України в Японію поїхали 7-8-і номери країни. Лідер жіночої команди Тетяна Лисенко за два місяці до стартів поїхала працювати до США. Вже у Фукуоці отримали травми Калініна та Калюжний. До того ж п'ять потенційних учасників Універсиади були травмовані і не змогли поїхати на змагання.

Що стосується комплектування студентської команди, то потенційно була можливість виставити сильнішу збірну. Але багато із студентів залучались в національні збірні. У них свій календар, свій індивідуальний план підготовки, через те були труднощі, щоб направити їх на Універсиаду. Але ж саме Всесвітні студентські ігри за своєю структурою, організацією змагань найбільш близькі до Олімпіади. До того ж Фукуока знаходиться приблизно на тій же географічній широті, що і Атланта. Так що ця Універсиада давала можливість провести передолімпійську репетицію. Але, нажаль, цей шанс був використаний далеко не повністю.

XIX Всесвітня універсиада, яка з 18 по 31 серпня 1997 року відбувалася в Сицилії, для українського спорту стала триумфальною. Українські спортсмени посіли друге загальнокомандне місце серед таких суперників, як команди США, Росії, Китаю. Загалом країн-учасниць було 124. У підсумку на рахунку України 27 медалей, з яких 17 золотих, 6 срібних та 4 бронзові [12, 20]. Розподіл місць на XIX літній Всесвітній Універсиаді 1997 року подано в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Розподіл місць на XIX літній Всесвітній Універсиаді Сицилія, Італія (1997 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	США	20	19	22	61
2	Україна	17	6	4	27
3	Японія	14	8	11	33
4	Російська Федерація	10	14	10	34
5	Китай	10	9	7	26
6	Італія	7	14	10	31
7	Куба	7	11	4	22
8	Угорщина	7	4	1	12
9	Південна Корея	5	2	3	10
10	Словаччина	4	0	1	5

Найбільшого успіху було досягнуто у художній гімнастиці та фехтуванні. Срібна призерка Атланти-96 Олена Вітриченко, сту-

дентка Харківського державного інституту фізичної культури, у вправах зі стрічкою, обручем, скакалкою та булавами була кращою. Представниці 19 країн, зокрема з Росії, Франції, Білорусі, Болгарії не могли протистояти майстерності нашої Олени у загальному підсумку п'ять медалей, з яких чотири золоті, та одна бронзова.

Гідно продовжили рахунок медалям, здебільшого золотим, фехтувальники України, змагаючись із найкращими спортсменами з 31 країни світу. Чотири золоті, одну срібну та дві бронзові нагороди принесли вони до скарбнички. Медалі здобули – киянин шабліст Вадим Гутцайт, харків'янин шпажист Олександр Горбачук та дві команди рапіристи Сергій Голубницький, Олексій Бризгалов, Олег Мацейчук, Олексій Кругляк та шпажисти Олександр Горбачук, Андрій Малій, Олександр Кочергін та Андрій Єфременко. Срібна медаль в індивідуальних змаганнях рапіристів – Сергія Голубицького та дві бронзові у шпажисти Вікторії Титової і команди шаблістів, очолюваної Вадимом Гутцайтом.

Ці дві збірні команди України з художньої гімнастики та фехтувальники посіли кожна у своєму турнірі перші місця.

У легкій атлетиці п'ять золотих, чотири срібні медалі. 19 хлопців та 22 дівчини з України посіли почесне третє місце. Золоті нагороди здобули Юрій Білоног (штовхання ядра), студент Українського державного університету фізичного виховання та спорту, Олена Шеховцова із стрибків у довжину.

У плавців чотири золоті та одна бронзова медаль. Дві золоті медалі у Дениса Сілантьєва. Також золота медаль у Світлани Бондаренко, яка разом із Денисом навчалася у Запорізькому державному університеті, та Ігоря Снітко, студент Харківського державного інституту фізичної культури. Світлана до того ж володарка срібної медалі. Серед 27 країн-учасниць Універсіади з плавання, українські студенти – треті.

Уперше за триразову історію участі у українських спортсменів у змаганнях літніх Всесвітніх універсіад з тенісу студенти Українського державного університету фізичного виховання і спорту Олександр Ярмола та Володимир Лис здобули бронзову медаль у парному чоловічому розряді.

У боротьбі з кращими футбольними командами (Марокко, Японія, Ірландія, США, Корея) студенти України вибороли четверте місце.

Виступили на Універсіаді без медалей, але не менш гідно, українські стрибунки у воду та гімнасти.

Спортсмени-студенти вперше досягли такого успіху на Всесвітній універсіаді, і як сказав шеф місії України на XIX Всесвітній Універсіаді-97, заслужений працівник освіти України, заслужений тренер України Сергій Операйло, це – не випадковість, тому що до цього успіху довго і вперто йшли спортсмени-

студенти, які поєднують важкі тренування з оволодінням науками, та їхні тренери, вкладаючи у своїх учнів душу і серце, викладачі вузів, що знаходять додатковий час для таких «незручних» студентів, як спортсмени, та організатори підготовки й участі в змаганнях, які своєю непомітною працею роблять важливу справу [12, 32].

У період з 1 по 14 липня 1999 року в столиці Балеарських островів Пальма-де-Мальорці (Іспанія) проводилися XX літні Всесвітні студентські ігри. Участь у змаганнях взяли 125 країн світу. Наші спортсмени зайняли сьоме загальнокомандне місце, при цьому здобувши 23 медалі, з яких 7 золотих, 7 срібних та 9 бронзових. Розподіл місць на XX літній Всесвітній Універсіаді 1999 року подано в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Розподіл місць на XX літній Всесвітній Універсіаді
Пальма-де-Мальорка, Іспанія (1999 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	США	30	13	15	58
2	Російська Федерація	14	17	11	42
3	Куба	12	3	11	26
4	Японія	11	13	17	41
5	Румунія	10	4	3	17
6	Іспанія	7	7	13	27
7	Україна	7	7	9	23
8	Китай	7	5	11	23
9	Італія	6	12	9	27
10	Франція	6	3	7	16

Приємним сюрпризом стала перемога в бігу на 5000 м Сергія Лебеда, який встановив новий рекорд Універсіади (попередній результат тримався з 1975 року). Продовжили медалевий поступ фехтувальниці. Українські шпажисти у команді стали чемпіонами Універсіади [20].

Останню медаль до скриньки нагород української студентської збірної, причому — золоту, поклала легкоатлетка Олена Шеховцова. Змагаючись у секторі для стрибків у довжину, 27-річна киянка в кращій своїй спробі стрибнула на 692 см, з цим результатом наша співвітчизниця набагато випередила володарку срібної медалі американку Едріен Сойер (661 см), золота медаль Шеховцові четверта, здобута нашими легкоатлетами в Пальма-де-Мальорці [20, 26]. А загалом сьома в активі студентської збірної України. Також золоті нагороди у Олени Говорової та Лукашевич Оксани.

Абсолютним чемпіоном Всесвітньої універсиади зі спортивної гімнастики став студент Херсонського державного педагогічного університету Олександр Береш. Срібні та бронзові нагороди у гімнасток Тирик Галини зі Львова та Вікторії Карпенко з Херсона. По одній срібній медалі у Олени Тесленко та Ірини Шкарупи з Києва.

В цілому виступ студентської збірної команди України слід вважати успішним, адже до складу команд, враховуючи передолімпійський рік, були залучені не всі спортсмени екстра-класу, а деякі види спорту взагалі були представлені резервом збірних команд.

З вдалим результатом повернулися наші земляки зі столиці Китаю, де з 22 серпня по 2 вересня 2001 року проходили Всесвітні студентські ігри. У Пекіні наші студенти здобули 34 нагороди і посіли п'яте місце з-поміж 167 країн-учасниць. Студентами-спортсменами було здобуто 13 золотих, 14 срібних та 7 бронзових нагород. Розподіл місць на XXI літній Всесвітній Універсиади 2001 року подано в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Розподіл місць на XXI літній Всесвітній Універсиади Пекін, Китай (2001 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Китай	54	25	24	103
2	США	21	13	13	47
3	Російська Федерація	14	19	20	53
4	Японія	14	14	25	53
5	Україна	13	14	7	34
6	Італія	8	8	6	22
7	Куба	6	4	2	12
8	Франція	5	2	16	23
9	Велика Британія	4	2	4	10
10	Корея	3	10	14	27

Такий успіх, насамперед, пояснюється зірковим складом нашої збірної. Серед 137 спортсменів були олімпійські чемпіони, переможці континентальних та світових чемпіонатів, лідери світових рейтингів [21, 22].

Найбільша кількість нагород у плавців. Ними було здобуто сім золотих, чотири срібних і дві бронзові нагороди. Це не дивно, адже у пекінських басейнах виступала майже вся національна збірна. Не полетів до Китаю лише Денис Силантьєв. За його словами, через втому він пропускав не тільки Універсиаду, а й подальші ігри Доброї Волі у Брісбені.

Яна Клочкова стала студенткою лише у 2001 році. У перервах між змаганнями завітала до столичного Університету фізичного виховання і на першому своєму старті продемонструвала, що вчитиметься тільки на «відмінно». Розпочала з перемоги на 800-метрівці, а пізніше на 200-метрівці комплексом, залишивши конкурентку далеко позаду. Після чого вирушила до Брісбена, де продовжила перемагати на іграх Доброї волі. Олег Лісогор виграв обидва запливи басом, а Ігор Червинський 800-метрівці та на дистанції 1500 м вільним стилем, причому па першій з них встановив новий рекорд України.

Золоті нагороди у легкій атлетиці здобули – Хмельничанка Вікторія Паламар (легка атлетика, стрибки у висоту, 196 см.) та Лебедь Сергій з Дніпропетровська. Другими у своїх видах були Юрій Білоног та Владислав Піскунов.

Тамара Єрофеева принесла українській збірній чотири золоті та срібну нагороди [5, 22].

Хороший результат продемонстрували українські спортсмени на XXIII літній універсіаді, що проходила в Ізмірі (Туреччина) з 11 по 22 серпня 2005 року. У Ізмірі наші студенти посіли четверте із-поміж 167 країн-учасниць.

Студентами-спортсменами було здобуто 52 медалі (18 золотих, 16 срібних та 18 бронзових). Розподіл місць на XXIII літній Всесвітній Універсіаді 2005 року подано в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Розподіл місць на XXIII літній Всесвітній Універсіаді Ізмір, Туреччина (2005 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Російська Федерація	26	16	23	65
2	Китай	21	16	12	49
3	Японія	18	18	20	56
4	Україна	18	16	18	52
5	США	17	12	14	43
6	Польща	12	8	8	28
7	Республіка Корея	11	14	9	34
8	Туреччина	10	11	6	27
9	Китайський Тайбей	6	2	4	12
10	Італія	5	6	13	24

В Ізмір приїхали представники ВНЗ Києва, Харкова, Луганська, Запоріжжя, Кам'янця-Подільського, Львова. Першу золоту нагороду на цих змаганнях завоював борець вільного стилю Олег Кушнір. Він здійнявся на вищу сходинку п'єдесталу пошани у ваговій категорії до 84 кілограмів.

Також золоті медалі вибороли українські збірній плавці О. Лісогор (дві золоті), С. Бреус (дві золоті), борці вільного стилю І. Мерлені, О. Кушнір, збірна лучників у складі Д. Грочов, В. Рубан, О. Сердюк, легкоатлетка Л. Блонська, фехтувальна команда Д. Чумак, Д. Корюченко, А. Хворост. Знову змогли відзначитися гімнастки, зокрема А. Бессонова, які завоювали дев'ять медалей, п'ять із яких — золоті. Їх підтримали спортивні гімнасти М. Проскуріна, В. Максюта, котрі завоювали дві золоті й дві срібні нагороди. Призерами Універсиади стали В. Димо, І. Червінський. І. Амшенікова, О. Левковська, О. Когут, К. Палеха, В. Коваль, С. Адвена, Л. Блонська, Д. Чермак. Цей успіх дав можливість упевнено закріпитись українській команді на четвертому місці в підсумках Універсиади [5].

XXIV літні студентські ігри приймав Бангкок (Таїланд) з 8 по 18 серпня 2007 р. Майже 7000 учасників змагались із 15 видів спорту. Україну представляла найчисельніша за всі часи спортивна команда з 213 атлетів, які змагались зі спортсменами з 170 країн світу. Літню сесію наші студенти здали на «відмінно» 66 медалей (28 золотих, 20 срібних, 18 бронзових) та III загальнокомандне місце в підсумку Універсиади. Це найкращий медальний доробок українських спортсменів протягом усіх Універсиад (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Розподіл місць на XXIV літній Всесвітній Універсиаді Бангкок, Таїланд (2007 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Китай	32	29	26	87
2	Російська Федерація	28	27	37	92
3	Україна	28	20	18	66
4	Японія	19	15	22	56
5	Республіка Корея	15	18	18	51
6	Таїланд	13	7	9	29
7	Німеччина	11	5	9	25
8	США	10	10	14	34
9	Китайський Тайбей	7	9	12	28
10	Італія	6	6	9	21

Основними постачальниками «золота» стали спортсмени-легкоатлети Ольга Саладуха, Ірина Штангеева, Юрій Кревсун, Наталія Пігида, Антоніна Єфремова, Ольга Завгородня, Оксана Щербак, Сергей Демидюк; плавці Яна Клочкова, Валерій Димо, Олег Лісогор [5]; гімнасти Олександр Воробйов, Андрій Ісаєв, Ольга Щербатих, Дарія Згоба. Знову найбільше золотих медалей здобула гімнастка Анна Бессонова (п'ять золотих). Золотими ста-

ли команди в стрільбі з пневматичного пістолета, футболу, фехтування. Українська команда зайняла високе третє місце, пропустивши вперед тільки дійсно сильні команди Росії (502 особи) та Китаю (450 осіб).

У столиці Сербії 12 липня 2009 р. стартувала XXV Всесвітня Універсіада, яка стала ювілейною (50) студентською олімпіадою. Одночасно відзначалось і 60-річчя Міжнародної федерації студентського спорту (ФІСА). Організатори зібрали на ці змагання 10 000 спортсменів зі 145 країн світу, які змагались у 15 видах спорту (хоча планувався 21 вид спорту) за 461 комплект медалей. Українська делегація в складі 169 атлетів боролася за медалі в 14 видах спорту. І хоча в складі студентської збірної було 32 спортсмени з олімпійської збірної, повторити успіх XXII Універсіади наші студенти не змогли. Виборовши 31 медаль (7 золотих, 11 срібних і 13 бронзових), українська команда зайняла високе шосте місце в загальній класифікації (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Розподіл місць на XXV літній Всесвітній Універсіаді Белград, Сербія (2009 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Російська Федерація	29	22	27	76
2	Китай	22	21	15	58
3	Республіка Корея	21	11	15	47
4	Японія	20	21	32	73
5	США	13	13	13	39
6	Україна	7	11	13	31
7	Китайський Тайбей	7	5	5	17
8	Італія	6	14	11	31
9	Польща	6	10	8	24
10	Сербія	5	5	9	19

Золото вибороли Ігор Борісюк [2] – плавання; фехтувальниці жіночої збірної; Костянтин Міляєв – стрибки у воду; Віктор Рубан – стрільба з лука; футбольна збірна України. Підтвердила свій високий рівень і найтитолованіша спортсменка за всю історію Універсіад Анна Бессонова (художня гімнастика) – чотири срібні нагороди. Приємною несподіванкою цієї Універсіади є те, що медалі отримано в настільному тенісі (Олександр Дідух), у великому тенісі (Артем Смірнов, Іван Сергеев); стрибках у воду (Ілля Кваша й Олексій Пригоров) [19].

Хмельниччину представляла Ірина Кравчук, яка здобула командне золото в фехтуванні (шабля).

Літня Універсиада 2011 (XXVI) пройшла в місті Шеньчжені (Китай) з 12 по 23 серпня. Вона стала наймасштабнішою та найкомфортнішою для спортсменів. Уперше господарі побудували спеціальне студмістечко для спортсменів Універсиади. У 24 видах спорту (12 основних видів спорту й 12 видів спорту, які представили господарі). 8078 учасників розіграли 306 комплектів нагород. Українська збірна знову зуміла потрапити до десятки найсильніших 11 золотих, 19 срібних та 14 бронзових медалей. Наша збірна зайняла сьоме загальнокомандне місце зі 152 країн-учасниць (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Розподіл місць на XXVI літній Всесвітній Універсиаді Шеньчжень, Китай (2011 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Китай	75	39	31	145
2	Російська Федерація	42	45	45	132
3	Республіка Корея	28	21	зо	79
4	Японія	23	26	38	87
5	США	17	22	11	50
6	Італія	12	5	13	30
7	Україна	11	19	14	44
8	Китайський Тайбей	7	9	16	32
9	Туреччина	7	7	8	22
10	Таїланд	7	2	9	18

Третину всіх золотих медалей для збірної України принесли легкоатлети Богдан Бондаренко, Ольга Завгородня, Анна Ярошук; жіноча команда спринтерів у естафеті 4 x 100 м; золоті медалі отримали фехтувальники Андрій Ягода, Ольга Харлан; команда шаблістів у складі Хмельничан (Дмитра Бойка, Олега Штурбабіна та Дмитра Пундика), спортивний гімнаст Микола Куксенков (золото, срібло), дзюдоїстка Вікторія Туркс; призерами ставали Л. Шуліка, Л. Калітовська, А. Міщенко, Л. Лобанова, К. Стуй, В. Кузнецов, О. Кривцов, А. Кисла, А. Коваль, Я. Дем'янух, С. Фролов, Д. Степанюк [2], С. Голюк [21].

Представниця Хмельницького Галина Пундик завоювала срібну медаль в складі команди шаблісток.

Всесвітні студентсько-молодіжні спортивні змагання пройшли 2013 року в Казані (Татарстан, Росія), у найпівнічнішому місті серед столиць літніх універсиад, з 6 (фактично з 5) по 17 липня 2013 року. На наймасштабнішій літній Універсиаді-2013 розігралось більше 350 комплектів медалей з 27 видів спорту серед представників 162 країн, що є рекордом універсиад.

У загальнокомандному заліку збірна України посіла шосте місце, завоювавши 77 медалей – 12 золотих, 29 срібних і 36 бронзових (табл. 2.12). Перемогла збірна Росії (155-75-62). Друге місце зайняли китайці (26-29-22), третє – японці (24-28-32), четверте – південнокорейці (17-12-12) і п'яте – білоруси (13-13-14).

Таблиця 2.12

Розподіл місць на XXVII літній Всесвітній Універсіаді Казань, Татарстан (2013 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Російська Федерація	155	75	62	292
2	Китай	26	29	22	77
3	Японія	24	28	32	84
4	Республіка Корея	17	12	12	41
5	Білорусь	13	13	14	40
6	Україна	12	29	36	77
7	США	11	14	15	40
8	ПАР	7	3	4	14
9	Італія	6	17	21	44
10	Австралія	6	4	6	16

Чемпіонами універсіади стали легкоатлети: Віктор Кузнєцов, Анна Титимець; боксери: Дмитро Митрофанов (до 75 кг), Олександр Гвоздик (до 81 кг); веслування на байдарках і каное: чоловіча каное-четвірка (1000 м): фехтування: Ольга Харлан (шабля); академічне веслування: Наталія Довгодько; кульова стрільба: Юрій Нікандров (трап), Олена Костевич (25 м, пістолет); плавання: Андрій Говоров (50 м, батерфляй).

Срібні медалі завоювали легкоатлети: Андрій Проценко (висота), Руслан Дмитренко (20 км, спортивна ходьба), чоловіча команда (20 км, спортивна ходьба), Світлана Шмідт (3000 м/п), Ганна Ярошук (400 м/б); боротьба на поясах: Дмитро Косенок (до 62 кг, вільний стиль), Олександр Гордієнко (+100 кг, вільний стиль); веслування на байдарках і каное: чоловіча байдарка-четвірка (200 м), чоловіча каное-четвірка (500 м); спортивна гімнастика: чоловічі командний залік; художня гімнастика: Ганна Різатдінова (булави), Аліна Максименко (булави), групове багатоборство; дзюдо: Шушана Гевондян (до 57 кг); академічне веслування: чоловіки двійка без стернового, чоловіки двійка парна, чоловіки вісімка, чоловіки двійка парна легка вага; Самбо: Размік Тоноян (+100 кг), Олена Кумицька (до 48 кг), Інна Черняк (до 52 кг), Олена Сайко (до 60 кг), Луїза Гайнутдінова (до 68 кг); кульова стрільба: жінки командний за-

лік (25 м, пістолет); плавання: Сергій Фролов (800 м, вільний стиль), Дарина Зевіна (200 м, спина); вільна боротьба: Павло Олійник (до 96 кг), Олександр Хоцяновський (до 120 кг), Ірина Гусяк (до 55 кг).

Бронзові призери відзначились в таких видах спорту: боротьба на поясах: Умер Белялов, Костянтин Тарасов, Леонід Рябчун, Людмила Нікітіна; бокс: Денис Беринчик; фехтування: Галина Пундик (шабля), жіноча шпага командний залік; спортивна гімнастика: Ігор Радівілов (опорний стрибок, кільця), Олег Верняєв (бруси, індивідуальне багатоборство), Олег Степко (кінь); художня гімнастика: Ганна Різатдінова (обруч, м'яч, індивідуальне багатоборство), Аліна Максименко (обруч), групові вправи (10 булава), групові вправи (3 м'ячі +2 стрічки); дзюдо: Артем Харченко (до 66 кг), Марина Черняк (до 48 кг), Єлизавета Каланіна (абсолютна категорія); академічне веслування: Сергій Гуменний, жінки двійка парна, жінки четвірка без стернового; самбо: Михайло Літчук (до 57 кг), Михайло Черкасов (до 100 кг); кульова стрільба: жінки командний залік (50 м, гвинтівка лежачи); плавання: Андрій Говоров (50 м, вільний стиль), Сергій Фролов (1500 м, вільний стиль); спортивна боротьба: Дмитро Пишков (до 74 кг) – греко-римська боротьба, Жан Беленюк (до 84 кг) – греко-римська боротьба, Василь Шуптар (до 60 кг) – вільна боротьба, Семен Радулов (до 66 кг) – вільна боротьба, Марія Лівач (до 48 кг), Юлія Благиня (до 51 кг), Аліна Стадник (до 67 кг).

З 03 по 14 липня 2015 року в м. Кванджу (Південна Корея) проходила XXVIII Всесвітньої літньої Універсиади 2015. Спортсмени України у складі 137 чоловік приймали участь у 14 видах спорту.

Національна збірна команда була представлена студентами-спортсменами 41 вищого навчального закладу з 18 регіонів України. Студенти з 21 вищого навчального закладу вибороли 31 медаль різного ґатунку (8 золотих, 17 срібних і 6 бронзових) і посіли восьме загальнокомандне місце серед 146 команд країн-учасниць (*табл. 2.13*).

Найбільш успішно виступили спортсмени та здобули медалі з таких видів спорту: золоті медалі – гімнастика спортивна – 2, гімнастика художня – 2, плавання – 2, легка атлетика 1, веслування академічне 1; срібні медалі – гімнастика художня 4, веслування академічне – 4, гімнастика спортивна – 3, фехтування – 2, волейбол (чол., жін.) – 2, дзюдо – 1, плавання 1; бронзові медалі – гімнастика спортивна – 3, гімнастика художня – 1, дзюдо – 2.

Таблиця 2.13

Розподіл місць на XXVIII літній Всесвітній Універсіаді Кванджу, Південна Корея (2015 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Республіка Корея	47	32	29	108
2	Російська Федерація	34	39	49	122
3	Китай	34	22	16	72
4	Японія	25	25	35	85
5	США	20	15	19	54
6	Франція	13	9	8	30
7	Італія	11	15	17	43
8	Україна	8	17	6	31
9	Іран	7	2	6	15
10	Китайський Тайбей	6	12	18	36

Менш вдалим для наших збірних були виступи на **зимових Універсіадах**.

XVII Всесвітні студентські ігри проходили з 18 по 26 лютого 1995 року в місті Хака (Іспанія).

Студенти України посіли 18-те місце серед 41 країни-учасниці, при цьому здобувши чотири бронзові нагороди в лижних перегонах.

З 24 січня по 2 лютого 1997 року XXVIII зимова Універсіада проходила в Південній Кореї. Наші спортсмени не змогли втриматися в першій десятці і зайняли 16-е місце серед 48 країн-учасниць. При цьому завоювали дві срібні нагороди у лижних гонках та дві бронзові в біатлоні [6, 40].

Ситуацію пояснив заступник керівника делегації до Кореї Сергій Операйло. Строки проведення Універсіади були для нашої збірної невдалим: багато провідних спортсменів на той час готувалися до етапів розіграшів Кубка світу, фігуристи виступали у Парижі на Чемпіонаті Європи. Відбувалася Українська Спартакіада, у якій теж потрібно було приймати участь. З біатлону до Кореї поїхав другий склад, який здобув срібні нагороди Універсіади, хоча провідні спортсмени стартували в інших змаганнях.

Найбільш вдалим для нашої збірної на зимових Універсіадах, був виступ у Словачьких Татрах на XIX Всесвітній зимовій універсіаді, яка відбувалася з 22 по 30 січня 1999 року. Українські спортсмени вибороли чотири золоті, одну срібну та дві бронзові нагороди, що в неофіційному командному заліку дало змогу збірній команді України посісти 6-е командне місце серед 40 країн-учасниць (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

Розподіл місць на XIX зимовій Всесвітній Універсіаді Попрад-Татри, Словаччина (1999 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Російська Федерація	8	12	9	29
2	Австрія	7	2	0	9
3	Словаччина	4	7	7	18
4	Японія	3	5	7	15
5	Польща	5	2	3	10
6	Україна	4	1	2	7
7	Італія	4	0	2	6
8	Франція	4	0	1	5
9	Китай	3	5	6	14
10	Швеція	3	2	3	8

Основою такого успіху нашої команди вважають у правильному виборі рішення. А саме – посилати на Універсіаду й фінансувати ті види спорту, у яких можна розраховувати на успіх. До таких видів було віднесено біатлон, лижі й хокей. Дві золоті та одну бронзову нагороди у лижних перегонах здобула студентка Київського національного університету Валентина Шевченко. В лижній естафеті 3 x 5 км з Валентиною виступали Марина Пестрякова та Вікторія Якимчук.

Ще одну золоту медаль отримали наші хокеїсти. Срібну та бронзову нагороду українська команда здобула з біатлону, де виступали Микола Крупнік, Юрій Смеляненко, Олександр Белоненко, Олег Бабіч. Серед жінок Оксана Хвостенко, Тетяна Будь, Наталія Терещенко. Бронзову у лижних перегонах здобули Марина Пестрякова та Вікторія Якимчук [6].

Менш вдалою для нашої збірної була XX зимова Універсіада, яка відбувалася з 6 по 17 лютого 2001 року в місті Закопане (Польща). Наші студенти не змогли втриматись у першій десятці і посіли 11-е командне місце, здобувши при цьому одну золоту, одну срібну та дві бронзові нагороди [7]. Хоча результатами виступів у цілому всі були задоволені. Адже цей рік був передолімпійський і в Закопане були відсутні «перші» номери нашої збірної. Порадували наші хокеїсти, які виявили волю до перемоги у матчі за третє місце із збірною Чехії. Проблема була у тому, що Універсіада співпала зі стартом відбіркового передолімпійського турніру в Осло. Через це наша збірна залишилася без сильних нападаючих та воротаря. Підтримали престиж лижних перегонів і біатлону естафетні команди які, якби мали у своїх складах хоча б по одному досвідченому майстру, могли б претендувати на зо-

лоти нагороди. Золоті нагороди лише у українських фігуристів Олени Грушиної та Руслана Гончарова.

XXI Всесвітня зимова універсіада відбулася в м. Тарвізіо (Італія) з 16 по 26 січня 2003 року. Найкращого успіху досягли спортсмени-біатлоністи. Вони принесли українській збірні шість золотих медалей. Одну золоту медаль вибороли спортсмени-студенти в лижних перегонах. Валентина Шевченко знову перемогла в лижних перегонах. Хокейна команда була не найсильнішою, але вона показала непоганий результат, посівши п'яте місце, вигравши на початку змагань у команд Кореї Китаю та Фінляндії, програвши росіянам та словакам, які, власне, і поділили перше і друге місця. Українські фігуристи стали другими у спортивних танцях. Українські студенти-спортсмени привезли додому 14 медалей: сім золотих, чотири срібні та три бронзові [31].

В таблиці 2.15 подано розподіл місць на XXI зимовій Всесвітній Універсіаді (2003 р.)

Таблиця 2.15

Розподіл місць на XXI зимовій Всесвітній Універсіаді Тарвізіо, Італія (2003 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Російська Федерація	11	10	10	31
2	Україна	7	4	3	14
3	Китай	6	2	2	10
4	Японія	5	3	6	14
5	Північна Корея	5	3	3	11
6	Італія	3	7	2	12
7	Словенія	3	4	2	9
8	Австрія	3	2	2	7
9	Чеська Республіка	2	2	2	6
10	Казахстан	2	2	2	6

Чергова, XXII зимова Універсіада проходила 12-22 січня 2005 р. в м. Інсбрук (Австрія). У змаганнях узяло участь 1500 спортсменів із 53 країн світу, українські спортсмени брали участь у десяти з чотирнадцятьох видів спортивної програми. Боротьбу за нагороди вели 96 спортсменів, які є студентами 18 вищих навчальних закладів із 10 регіонів України. Наші спортсмени вибороли 16 медалей (4 – золотих, 10 – срібних, 2 – бронзові) виборовши шосте місце у загальнокомандному заліку (табл. 2.16).

Ця Універсіада розглядалась як підготовка до Олімпіади в Турині. У десяти видах спорту наша збірна була представлена першими номерами національної збірної. І ця заготовка повністю себе виправдала. Золото вибороли лижники та біатлоністи.

Золото й бронзу отримали Р. Лейбюк, О. Біланенко (золото, срібло), О. Хвостенко (золото), жіноча команда в естафеті 3 x 6 км (золото) у складі О. Хвостенко, І. Супрун, О. Яковлева, призерами стали Р. Прима, О. Прохор, М. Гумен'як, В. Григор'єв, М. Сергійко, О. Яковлев, В. Чернега, Т. Волосожар, С. Морозов. Завоювавши чотири золоті, 10 срібних і дві бронзові нагороди, українська збірна зайняла шосте місце в загальному заліку Універсіади.

Таблиця 2.16

Розподіл місць на XXII зимовій Всесвітній Універсіаді Інсбрук, Австрія (2005 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Австрія	10	8	4	22
2	Республіка Корея	10	7	6	23
3	Російська Федерація	7	5	9	21
4	Японія	5	6	6	17
5	Польща	5	2	1	8
6	Україна	4	10	2	16
7	Казахстан	4	1	2	7
8	Італія	4	0	5	9
9	Китай	3	6	8	17
10	Нідерланди	3	5	2	10

З 17 по 27 січня 2007 року в м. Турині (Італія) проходила зимова XXIII Універсіада. У місто Турин приїхали 2670 спортсменів із 55 країн учасниць. Україну на Універсіаді представляв 91 атлет. Наші спортсмени вибороли 16 медалей (2 золотих, 8 срібних, 6 бронзових) посівши 11 місце у загальнокомандному заліку. Вони боролися за 72 комплекти медалей у семи видах спорту з 12, які були заявлені на Універсіаді. Змагання такого рангу в Турині проходили вже вчетверте та й «хрещеним батьком» усіх Універсіад був уродженець Турина Прісмо Небіоло. Усі змагання проходили на майданчиках і трасах Олімпійських ігор 2006 р. Свій високий клас підтвердили біатлоністи. Золото завоювали О. Яковлева та В. Семеренко, їх підтримали С. Седнев, В. Семеренко, О. Бережний, Р. Прима, В. Якимчук і фігуристи Т. Волосожар, С. Морозов. Це допомогло українській команді зайняти 11 місце в загальному заліку Універсіади [32].

Зимова Універсіада XXIV (2009) проходила в м. Харбіні (Китай) з 19 по 28 лютого. У змаганнях узяли участь 16.35 атлетів із 44 країн-учасниць. Вони розіграли 81 медаль у 12 видах спорту. Збірна України представлена 71 атлетом у 10 видах спорту із 12 заявлених на Універсіаді. Найбільші сподівання, як завжди, покладалися на біатлоністів (16 учасників). Хоча

українська команда знову не потрапила в десятку кращих, усе таки її виступ можна вважати вдалим (13 місце із 44 країн). Завойовано 7 медалей (одну золоту, дві срібні, чотири бронзові). Золото для України здобув біатлоніст О. Бережний, він також отримав ще дві срібні нагороди, його підтримав С. Семенов; лижниця М. Лісогор, фігуристи А. Бекнаєрова й В. Зуєв; жіноча збірна України в естафеті 3 x 6 км [40].

З 27 січня по 6 лютого 2011 року в місті Ерзурум (Туреччина) проходила XXV зимова Універсіада. На Універсіаді розігрувалося 64 комплекти нагород в 11 видах спорту. У Туреччину прибуло 1880 спортсменів із 58 країн світу. Збірна України поставила черговий міні-рекорд – III загальнокомандне місце в підсумку змагань (табл. 2.17)

Таблиця 2.17

Розподіл місць на XXV зимовій Всесвітній Універсіаді Ерзурум, Туреччина (2011 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Російська Федерація	14	14	11	39
2	Республіка Корея	7	3	5	15
3	Україна	6	5	4	15
4	Словаччина	5	0	3	8
5	Франція	4	4	5	13
6	Японія	4	3	3	10
7	США	4	2	0	6
8	Китай	3	3	4	10
9	Німеччина	3	3	1	7
10	Чехія	2	2	3	7

Як завжди, на Універсіаді нас «порадували» біатлоністи та лижники, які завоювали більшість усіх медалей. Усе золото українській збірній принесли біатлоністи В. Семеренко (3 золота), А. Прима (2 золота), С. Семенов (1 золото); призерами стали А. Прима, С. Семенов, С. Крикончук; лижники (К. Григоренко завоювала найбільшу кількість медалей, п'ять стартів – п'ять медалей – дві срібні, три бронзові); двічі призерами ставали команди в естафетах (жіночій і змішаній) фігуристів Н. Фроленкова, М. Касло; сноубордистка А. Чундак (срібло).

В італійській провінції Трентіно з 11 по 21 грудня 2013 року проходила XXVI Всесвітня зимова універсіада, в якій взяли участь майже дві тисячі студентів із 51 країни. Серед них майже 90 спортсменів із 20 вітчизняних вищих навчальних закладів. У загальнокомандному заліку збірна України з дев'ятьма медалями (по три золоті, срібні та бронзові) посіла восьме місце (табл. 2.18).

Таблиця 2.18

Розподіл місць на XXVI зимовій Всесвітній Універсіаді Трентіно, Італія (2013 р.)

Місце	Країна	Медалі			
		золоті	срібні	бронзові	всього
1	Російська Федерація	15	16	19	50
2	Польща	10	10	3	23
3	Південна Корея	8	9	7	24
4	Китай	5	2	3	10
5	Чехія	4	3	6	13
6	Італія	3	5	5	13
7	Франція	3	4	1	8
8	Україна	3	3	3	9
9	Фінляндія	3	2	3	8
10	Австрія	3	2	1	6

Щодо золотих нагород, то наша команда розділила з кількома збірними восьме місце. У медальному заліку українці обійшли сильні «зимові» команди Фінляндії, Австрії, Японії, Канади, Швеції, Норвегії, США. А всього студенти 30 країн світу повезуть додому 234 нагороди різного гатунку. У день Святого Миколая жіноча збірна України стала чемпіоном зимової Універсіади в естафеті 3x5 кілометрів із лижних гонок. Наступного дня переможну естафету лижниць підтримали біатлоністи. Так, студент Дмитро Підручний, вигравши п'ятнадцятикілометрову біатлонну гонку із загальним стартом, став володарем повного комплекту нагород XXVI Всесвітньої зимової універсіади-2013. На рахунку Дмитра золота, срібна і бронзова медалі. Ще одна представниця української збірної Ірина Варвинець здобула бронзову медаль на дистанції 12,5 кілометра із загальним стартом. Таким чином, Ірина до срібної медалі додала ще й «бронзу».

З 24 січня по 14 лютого 2015 року в іспанському місті Гранада та словацьких центрах зимових видів спорту Штрбске-Плесо і Осрбль проходила XXVII зимова Універсіада.

Українська збірна фінішувала тринадцятою, вигравши п'ять медалей (2-1-2). Усі свої медалі українські студенти завоювали в одному виді спорту – біатлоні. Чемпіонами стали Дмитро Русинов (індивідуальна гонка) та Віталій Кильчицький (мас-старт). У цій же дисципліні мас-старт Русинов завоював срібну нагороду, а бронзові медалі Україні принесли Яна Бондар (жіночий мас-старт) і команда в змішаній естафеті, де крім Бондар і Русинова брали участь Юлія Бригинець та Руслан Ткаленко.

2.3. Всеукраїнські універсиади як форма спортивно-виховної роботи зі студентською молоддю

Сьогодні в українському суспільстві розгортаються складні процеси державотворення, що, безумовно, впливає на всі сфери суспільного життя.

Фізичне виховання і спорт — це складні соціальні явища, важлива частина загальної культури людства. Вони тісно пов'язані з економікою, соціально-політичною, військовою та духовною сферами [74].

Фізичне виховання студентської молоді в Україні є невід'ємною частиною здорового способу життя молодого покоління та розвитку спортивного руху, що базується на взаємозв'язку навчальних та поза навчальних формах фізкультурно-оздоровчої роботи.

Держава здійснює фізичне виховання студентів за посередництва відповідних кафедр шляхом реалізації навчальних програм, системи заліків, виконання нормативів та вимог, які є обов'язковими для всіх навчальних закладів.

Важливою формою удосконалення спортивної майстерності студентства є комплексні спортивні змагання Всеукраїнські універсиади [40].

З моменту відновлення української державності вперше такі змагання були організовані в Україні у 1993 році. Їх метою є подальше підвищення рівня навчально-тренувального процесу у вищих навчальних закладах України, покращення спортивної майстерності студентів-спортсменів та якісної підготовки їх до участі у Всесвітніх Універсиадах. Основним, найбільш важливим і масовим станом Всеукраїнської універсиади є внутрішньовузівські масові змагання, що тривають протягом навчального року, канікулярного періоду і закінчуються у травні місяці.

Головним завданням таких змагань є поліпшення стану здоров'я студентів, підвищення рівня їхньої фізичної, професійно-прикладної підготовленості, загартованості, прищеплення майбутнім фахівцям навичок організації спорту них та фізкультурно-оздоровчих заходів [34].

Вузівські змагання з масових видів спорту, різні фізкультурно-спортивні конкурси, турніри, фестивалі здоров'я тощо сприяють розвитку ініціативи і самодіяльності колективів вищих навчальних закладів, розширенню студентського самоврядування у навчальних групах, на факультетах, курсах, у студентських гуртожитках, оздоровчо-спортивних таборах, спортивних секціях, оздоровчих групах та ін.

Відповідно до Положення про проведення Всеукраїнської Універсиади у фізкультурно-спортивних заходах можуть брати участь усі бажаючі: студенти, аспіранти, викладачі, співробітники вузів і члени їх сімей, які пройшли попередню підготовку, є

членами спортивної студентської спілки України і мають допуск лікаря до змагань. Згідно чинних документів фінальні змагання Універсіади України проводяться в травні-липні й вони вважаються вибірковими до Всесвітньої Універсіади [40].

Згідно наказу Міністерства освіти України і Міністерства України у справах молоді і спорту №39/381 від 17 лютого 1993 року вперше у 23 містах України було проведено фінальні змагання літньої Всеукраїнської Універсіади.

Аналіз показав, що фінальним змагання передували масові старту у вищих навчальних закладах, міських та обласних спортивних клубах «Гарт». За нашими підрахунками кількість видів спорту включених до проведення змагань коливалася від 10 до 30. Найпопулярнішими серед студентів були такі види спорту: легка атлетика, плавання, футбол, баскетбол, волейбол, настільний теніс, гандбол, шахи, спортивна боротьба.

Відповідно інформації з Кримського та обласних спортивних клубів «Гарт» у масових змаганнях стартувало близько 210 тисяч спортсменів-студентів. Найчисельнішими були змагання у Дніпропетровській області – 44200 учасників, Львівській – 32000, Харківській – 32210, Одеській – 15210, Херсонській – 11710, Полтавській – 8530 та ін.

Масові старту «Універсіади-93» сприяли подальшому розвитку фізичної культури і спорту серед студентів України.

У фінальних змаганнях, згідно Всеукраїнського Положення про проведення Універсіади, студенти змагалися з таких видів спорту: бадмінтону, баскетболу, боксу, боротьби вільної, боротьби греко-римської, дзюдо, самбо, важкої атлетики, шосейного велоспорту, веслування академічного та на байдарках і каное, волейболу, водного поло, гандболу, спортивної гімнастики, легкої атлетики, плавання, тенісу, настільного тенісу, фехтування та футболу. Як бачимо в основний перелік видів спорту увійшли і 9 основних, які входять до програми Всесвітніх Універсіад. Це баскетбол, волейбол, водне поло, спортивна гімнастика, легка атлетика, плавання, теніс, фехтування та футбол. Ці види є також найбільш розповсюдженими в Україні.

У фінальних стартах взяли участь більше 3,5 тисяч студентів-спортсменів 105 вишів України. Вони представляли автономну республіку Крим, всі області України, м. Київ та м. Севастополь.

Як свідчать дані звітів суддівської колегії найбільш організовано пройшли змагання з бадмінтону та спортивної гімнастики в м. Харкові; боксу, плавання та легкої атлетики в м. Донецьку; боротьби самбо в м. Києві; настільному тенісу в м. Івано-Франківську; важкої атлетики в м. Дніпропетровську.

Аналіз спортивних результатів свідчить про те, що в окремих видах спорту взяли участь найсильніші спортсмени України з легкої атлетики, спортивної гімнастики, важкої атлетики, на-

стільного тенісу, боротьби самбо та інших. Всього участь в Універсіаді-93 взяли більше 600 майстрів спорту України та 52 майстри спорту міжнародного класу.

Відродно, що в ході змагань 7 спортсменів показали результат майстра спорту міжнародного класу, 152 — майстра спорту. Найвищі результати показані в легкій атлетиці, плаванні, боротьбі самбо. Так, у важкій атлетиці 7 спортсменів вперше виконали норматив майстра спорту, а С. Амелкии із Запоріжжя — майстра спорту міжнародного класу. В легкій атлетиці 63 спортсмени показали результат майстра спорту, В. Кириленко (стрибки в довжину) з м. Харкова та метателі молота О. Крикун з м. Умані, В. Колесник з м. Луганська та А. Дебелий з м. Києва виконали норматив майстра спорту міжнародного класу. В плаванні 59 спортсменів показали результат на рівні майстра спорту.

Найбільш успішно виступили спортсмени тодішнього Київського державного інституту фізичної культури, які посіли 12 перших місць, 4 других та 3 третіх, випередивши усі інші вузи України [40].

На думку головної суддівської колегії проведення «Універсіади-93» сприяло піднесенню рівня навчально-тренувального процесу у вузах України, підвищенню рівня спортивної майстерності студентів-спортсменів та якісній підготовці їх до Всесвітньої Універсіади.

2.4. Перспективи розвитку студентського спорту в Україні

Наявна в Україні система фізичної культури і спорту перебуває в кризовому стані та не може задовольнити потреб, що постають перед нею. Ці зумовлене дією ряду об'єктивних і суб'єктивних факторів розвитку існуючої системи фізичного виховання та спорту. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту значно нижче реальних потреб населення, а її технічний стан та умови утримання вкрай незадовільні. Не усунена загроза руйнації налагодженості системи спорту вищих досягнень та підготовки спортивного резерву. Залишаються невирішеними відповідно до сучасних вимог питання нормативно-правового, науково-методичного, інформаційного та кадрового забезпечення. Звідси гостра необхідність у зміні підходів та визначенні пріоритетних напрямків розвитку фізичної культури та спорту, що забезпечувало б її ефективне функціонування за нових умов.

З моменту проголошення незалежної України відбулось чимало змін у системі управління фізичною культурою та спортом і процес її творення триває по сьогодні.

Фахівці стверджують [40], що консолідація зусиль фахівців повинна бути спрямована на розробку комплексної цільової програми розвитку пріоритетних видів спорту серед студентської молоді. В цій програмі повинні бути зазначені конкретні етапи підготовки спортсменів, передбачене матеріально-технічне та наукове забезпечення, вказані терміни та місце проведення навчально-тренувальних зборів та міжнародних студентських змагань.

Великих зусиль потребують вирішення проблеми будівництва нових та переобладнання існуючих спортивних баз на теренах України. У цій справі можуть допомогти спонсори та інвестори, залучення яких повинно здійснюватися на взаємовигідних умовах.

Тому поряд позитивних впливів на світову громадськість, яку мають виступи українських спортсменів на міжнародній арені вони відіграють консолідуючу роль в межах самої України.

В найближчому майбутньому потрібно вирішити такі завдання:

- ✓ Реформувати систему фізичного виховання і спорту на Україні, фундаментально змінивши стосунки між Міністерством молоді і спорту і Національним Олімпійським Комітетом; між Федераціями з видів спорту і спортивними клубами; між особою, як суб'єктом фізичної культури і спортивними організаціями, як формою, покликаною служити особі.

- ✓ Переглянути теорію і практику фізичної культури, виходячи з нових реалій сучасного життя на Україні, з врахуванням державотворчих завдань, які стоять перед фізкультурно-спортивним рухом.

- ✓ Поліпшити кадрову ситуацію в спортивних структурах України, залучивши до роботи в них фахівців з відповідним рівнем.

- ✓ В процесі перебудови фізкультурно-спортивного руху зберегти вже новий рівень спортивних досягнень, не допустити спаду результативності в різних видах спорту, по можливості утримати або й розвинути матеріальну базу.

Спорт із справи в основному державних структур має стати психологічно, економічно і організаційно справою всіх і кожного особисто.

Отже, проаналізувавши розвиток українського студентського спортивного руху, **висновкуємо:**

1. Із розпадом Радянського Союзу, зміною політичного та економічного устрою, істотно змінилася організаційна основа українського спортивного руху, в тому числі і студентського спортивного руху.

2. Встановлено, що у 1992 році в Україні створюється Центральний спортивний клуб «Гарт». На той час він стає органом управління спортом та фізкультурно-оздоровчою роботою серед дітей та учнівської молоді в навчальних закладах всіх типів та рівнів акредитації у структурі Міністерства освіти України.

3. Окрім того, в Україні з 1993 року діє Спортивна студентська спілка України (СССУ), генеральним секретарем якої було обрано Валентина Гаврилко. 1993 рік також став роком офіційного входження України до Міжнародної федерації університетського спорту, а починаючи з 2001 року створено Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України, як новий орган державного управління в сфері фізичної культури і спорту. Завданням цього Комітету є вдосконалення структури організації роботи з фізичного виховання та спорту в навчальних закладах України, управління й координації фізкультурно-спортивної роботи серед молоді.

4. Ретроспективний аналіз наукової літератури, спортивної періодики засвідчив, що в період з 1993 по 2017 роки студенти України взяли участь у 12 зимових та 12 літніх Всесвітніх універсиадах і продемонстрували стабільні результати, завоювавши 204 золотих, 215 срібних та 210 бронзових нагород.

5. В процесі дослідження виявлено, що важливою формою удосконалення спортивної майстерності студентства є комплексні спортивні змагання – Всеукраїнські універсиади. З моменту відновлення української державності вперше такі змагання були організовані в Україні у 1993 році. Їх метою є подальше підвищення рівня навчально-тренувального процесу у вищих навчальних закладах України, покращення спортивної майстерності студентів-спортсменів та якісної підготовки їх до участі у Всесвітніх Універсиадах. Отже, Всеукраїнські Універсиади є однією із форм удосконалення спортивної майстерності студентської молоді та якісної підготовки їх до участі у Всесвітніх Універсиадах.

3. ЛІТНІ ВСЕСВІТНІ УНІВЕРСІАДИ

3.1. I Літня Всесвітня Універсіада 26 серпня – 7 вересня 1959 р. Турин (Італія)

Перша Всесвітня літня Універсіада відбулася з ініціативи Італійської федерації університетського спорту в Турині. У змаганнях брали участь 985 спортсменів з 45 країн світу; були серед них і студенти із СРСР.

У програму змагань входило 7 видів спорту: *баскетбол, волейбол, легка атлетика, теніс, фехтуванням, водне поло, плавання*. Розігрувалося 60 комплектів медалей.

Саме в Турині Ігри і отримали назву, яка стала тепер дуже популярною «Універсіада».

Проведення Універсіад пов'язане з Прімо Небіоло. Ідею проведення Універсіад він пробивав разом з Анжело Скарпело. В Турині президент виконавчого комітету Універсіади 1959 року 36-літній Прімо Небіоло очолив ФІСУ і керував ним незмінно до 2000 року. Згодом Скарпело став першим президентом КУЗИ – італійського союзу студентського спорту.

Збірна студентів СРСР брала участь у змаганнях з п'яти видів спорту: плавання, легка атлетика, баскетбол, теніс і фехтування. В кожному виді була удостоєна вищих нагород. Першим з наших спортсменів золоту медаль Універсіад отримав плавець І. Лужковський (100 м вільний стиль). Йому ж була вручена і друга вища нагорода, а третю, першу серед жінок, завоювала на дистанції 100 м батерфляем В. Позняк. У легкоатлетів першим радянським чемпіоном Універсіад став Василь Кузнецов – багатоборство, в тенісистів – І. Рязанова (Єрмолова), у фехтувальників – рапіристи-чоловіки, у баскетболістів чоловіча збірна СРСР. Окрім І. Лужковського дві золоті медалі отримала Н. Єлісеєва (80 м з бар'єрами і в естафеті 4 x 100 м).

У склад збірної команди СРСР входив Микола Баглей – український баскетболіст, чемпіон з баскетболу гравець баскетбольного клубу «Будівельник».

За підсумками ігор перше місце в загальномедальному заліку зайняли господарі – італійці. У їх активі було 38 медалей, з них 18 – вищого гатунку.

Друге місце зайняли радянські студенти. Всього на Універсіаді в Турині у 1959 році в активі наших студентів виявилось 24 медалі (11 золотих, 8 срібних і 5 бронзових нагороди).

*Українські спортсмени у складі збірної Радянського Союзу
на Універсіаді в Турині, 1959 р.*

Прізвище, ім'я	Вид спорту	Результат	Нагорода
Александров Райчо	Легка атлетика (стрибки у висоту)	1.96 м	Бронзова
Баглей Микола	Баскетбол		Золота
Вальтін Альберт	Баскетбол		Золота
Виставкін Юрій	Баскетбол		Золота
Гладун Вадим	Баскетбол		Золота
Кузнецов Василь	Легка атлетика (п'ятиборство)	4006 очок	Золота
Ляхов Володимир	Легка атлетика (метання диску)	52,79 м	Срібна
Петренко Ігор	Легка атлетика	410 см	—
Рюмін Євген	Фехтування (рапіри)		Золота
Ряховський Олег	Легка атлетика (потрійний стрибок)	15,74 м	Золота
Самоцьвітов Анатолій	Легка атлетика (метання молота)	63,61 м	Срібна
Стремоухов Володимир	Баскетбол		Золота

Медальний залік Універсіади. Турин, 1959 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Італія	18	10	10	38
2	СРСР	11	8 (7)	5 (4)	24 (22)
3	ФРН	6	9	10	25
4	Угорщина	6	5	2	13
5	Франція	4	2	8	14
6	Велика Британія	3	6	1	10
7	Югославія	3	3	2	8
8	Чехословаччина	2	5	5	12
9	Японія	2	2	3	7
10	Румунія	2	1	2	5
11	Польща	1	5	7	13
12	Болгарія	1	1	1	3
	Греція	1	1	1	3
14	НДР	0	1	0	1
	Швейцарія	0	1	0	1
16	Бельгія	0	0	1	1
	Іспанія	0	0	1	1
	Нідерланди	0	0	1	1
	Швеція	0	0	1	1
Всього		60	60	61	181

3.2. II Літня Всесвітня Універсіада 26 серпня – 3 вересня 1961 р. Софія (Болгарія)

Змагання проводилися на мультиспортивному стадіоні Васил Левски. В універсіаді брали участь 1270 спортсменів (899 чоловіків і 371 жінок), з 32 країн світу. У програму змагань входило 9 видів спорту: *баскетбол, водне поло, волейбол, легка атлетика, плавання, стрибки у воду, спортивна гімнастика, теніс, фехтування.*

Радянські студенти набагато випередили усі інші команди за кількістю завойованих медалей – 21 золота, 23 срібних і 8 бронзових. Особливо порадували легкоатлети (13 перших місць) і плавці – 5. 3 золоті медалі отримала Т. Щелканова (100 м, стрибки в довжину, естафета 4 x 100 м), 2 медалі – Тамара Прес (диск, ядро), Валерій Брумелъ став чемпіоном Універсіади, встановивши рекорд світу та Універсіади 2 м 25 см. Другу Універсіаду підряд зійшли на верхню сходинку п'єдесталу легкоатлет Василь Кузнецов і В. Позняк в плаванні. Першою з радянських гімнастів чемпіонкою Універсіади стала воронезька спортсменка І. Первушина. Золоті медалі були вручені і нашій жіночій волейбольній команді.

Участь українських спортсменів в Універсіаді у Софії, 1961 р.

№ з/п	Прізвище, ім'я	Вид спорту
1.	Баранова Світлана	Фехтування
2.	Козицький	Фехтування
3.	Рюмін Євген	Фехтування
4.	Клінова Л.	Плавання
5.	Коваленко А.	Плавання
6.	Клименко	Плавання
7.	Чиж	Плавання
8.	Бартењов Леонід	Легка атлетика
9.	Блізнецов Геннадій	Легка атлетика
10.	Петренко Ігор	Легка атлетика
11.	Хричов	Легка атлетика
12.	Єфремов	Легка атлетика
13.	Комісарова	Гімнастика
14.	Белоконь	Гімнастика
15.	Латиніна Лариса	Гімнастика
16.	Тітов Юрій	Гімнастика
17.	Макурін	Гімнастика
18.	Іванова	Стрибки у воду
19.	Кострецький	Стрибки у воду
20.	Баглей Микола	Баскетбол

Уродженець міста Луганськ (Ворошиловград) Валерій Брумел (СРСР) два рази вигравав Універсиади зі стрибків у висоту (Софії-1961 і Порту-Алегрі-1963). В подальшому став олімпійським чемпіоном в Токіо, автором шести світових рекордів в стрибках у висоту, був визнаний кращим спортсменом світу.

Медальний залік Універсиади. Софія 1961 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	21	23	7(8)	51(52)
2	Японія	9	5	4	18
3	Угорщина	8	2	8	18
4	Румунія	6	6	9	21
5	Югославія	4	0	0	4
6	Чехословаччина	3	6	8	17
7	ФРН	3	4	12	19
8	Польща	3	4	4	11
9	Італія	3	0	2	5
10	Болгарія	2	5	7	14
11	Велика Британія	2	5	4	11
12	Швеція	1	1	0	2
	ПАР	1	1	0	2
14	Ірландія	1	0	1	2
15	Куба	1	0	0	1
16	Австрія	0	2	1	3
17	Швейцарія	0	2	0	2
18	Бельгія	0	1	0	1
	Всього	68	69	67	204

3.3. III Літня Всесвітня Універсіада 30 серпня – 8 вересня 1963 р. Порту-Алегрі (Бразилія)

Змагання проводились на стадіоні Олімпіко Монументал.

713 спортсменів з 27 країн світу приїхали в сонячну Бразилію, для того щоб поборотися з ровесниками в 9-ти видах спорту: *баскетбол, водне поло, волейбол, легка атлетика, плавання, стрибки у воду, спортивна гімнастика, теніс, фехтування.*

Вперше студентські ігри під іменем Універсіади виїхали за межі Європи. Цікаво, що виголосив клятву спортсменів, а потім запалив вогонь Універсіади сам Жоао Авеланж. Учасник двох Олімпіад (в 1936 році він брав участь у змаганнях плавців, а в 1952-му виступав за збірну Бразилії з водного поло) в той же час був членом НОК своєї країни. А згодом, як відомо був президентом ФІФА з 1974 по 1998 рік. Зрештою, господарям його участь в урочистій церемонії не допомогла. Вони, як господарі попередньої літньої універсіади, болгари, не змогли пробитися навіть в п'ятірку кращих, зайнявши підсумкове 8-е місце (2 золота).

Другу Літню Універсіаду підряд радянські спортсмени виявились першими у загальному заліку, а господарі – бразильці виявились лише на 8 місці, завоювавши 11 нагород.

Здобутки українських легкоатлетів у складі радянської збірної на Універсіаді в Порто-Алегре 1963 р.

Прізвище, ім'я	Вид спорту	Результат	Нагорода
Брумелъ Валерій	Легка атлетика (стрибок у висоту)	2.15 м	Золота
Пресс Тамара	Легка атлетика (метання диска)	55.90 м	Золота
Пресс Тамара	Легка атлетика (штовхання ядра)	17.29 м	Золота
Щелканова Тетяна	Легка атлетика (стрибок у довжину)	6.48 м	Золота
Тер-Ованесян Ігор	Легка атлетика (стрибок у довжину)	7.95 м	Золота
Іванов Леонід	Легка атлетика (500 м)	14.21.4 с	Золота
Озолін Едуард	Легка атлетика(200 м)	21.44 с	Золота
Озолін Едуард	Легка атлетика(100 м)	10.52 с	Срібна
Михайлов Анатолій	Легка атлетика (110 м з/б)	14.17с	Золота
Блізнецов Геннадій	Легка атлетика (стрибок з жердиною)	4.60 м	Золота
Кондратов Геннадій	Легка атлетика (метання молота)	65.76 м	Золота
Лусіс Яніс	Легка атлетика (метання списа)	79.77 м	Золота
Золотарьов Олександр	Легка атлетика (потрійний стрибок)	15.94 м	Срібна

34 медалі (19 золотих, 12 срібних, 3 бронзових) – доробок збірної команди Радянського Союзу на Універсіаді-63. Найбільший вклад в успіх внесли легкоатлети. Чемпіони Універсіади – легкоатлети Яніс Лусіс, Тамара Прес, Т. Щелканова, А. Михайлов, Л. Іванов, Генадій Близнєцов, Р. Лаце; плавці В. Кузьмін, І. Каретников. А от гімнастам – і чоловікам і жінкам вище другого місця і в особистих, і в командних змаганнях піднятися не вдалося.

Видатна радянська гімнастка Лариса Латиніна, уродженка Херсона, виграла золоту медаль на Універсіаді. В подальшому стала 9-разовою олімпійською чемпіонкою, і 18-разовою призеркою олімпійських ігор. Довгий час була головним тренером збірної СРСР зі спортивної гімнастики.

*Медальний залік
Універсіади. Порту-
Алегрі, 1963 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	19	12	3	34
2	Угорщина	18	13	6	37
3	ФРН	10	11	14	35
4	Японія	9	3	6	18
5	Велика Британія	4	6	3	13
6	Італія	3	5	10	18
7	Польща	2	1	0	3
8	Бразилія	2	0	9	11
9	Франція	1	6	3	10
10	Куба	1	2	5	8
11	Чехословаччина	1	2	0	3
12	Перу	0	1	2	3
	Іспанія	0	1	2	3
14	Нідерланди	0	1	1	2
	Південна Африка	0	1	1	2
16	Швейцарія	0	1	0	1
	Уругвай	0	1	0	1
18	Бельгія	0	0	1	1
	Чилі	0	0	1	1
	Люксембург	0	0	1	1
	Югославія	0	0	1	1
	Всього	70	67	69	206

3.4. IV Літня Всесвітня Універсіада 20-30 серпня 1965 р. Будапешт (Угорщина)

В Універсіаді взяли участь 1729 спортсменів з 32 країн світу. Під час Універсіади проводилися змагання з 9 видів спорту: баскетбол, водне поло, волейбол, легка атлетика, плавання, стрибки у воду, спортивна гімнастика, теніс, фехтування.

*Медальний залік
Універсіади. Будапешт,
1965 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Угорщина	16	8	14	38
2	СРСР	14	26	16	56
3	США	14	10	9	33
4	Японія	7	0	3	10
5	Італія	6	2	1	9
6	Польща	4	4	3	11
7	ФРН	4	2	5	11
8	Франція	2	3	3	8
9	Румунія	2	3	3	8
10	Велика Британія	1	4	4	9
11	Югославія	1	1	3	5
12	Болгарія	1	1	1	3
13	Канада	1	0	3	4
14	Швеція	1	0	1	2
15	Чехословаччина	0	3	2	5
16	Нідерланди	0	3	1	4
17	Куба	0	2	0	2
18	Австрія	0	0	1	1
	Всього	74	72	73	219

У радянських спортсменів – найбільша колекція медалей: 14 золотих, 26 срібних, 16 бронзових.

Три вищих нагороди у Т. Шелканової (стрибки в довжину, п'ятиборство, естафета 4 x 100 м). Переможцями змагань стали також легкоатлети – В. Скворцов (стрибки у висоту), Ігор Тер-Ованесян (стрибки у довжину), Едвард Озолін (200 м), Л. Ерік (800 м), Тамара Прес (ядро) – всього в копилці прославленої радянської легкоатлетки 5 золотих медалей найбільших світових

студентських змагань, плавіці — Семен Беліц-Гейман (400 м вільний стиль), Світлана Бабаніна (200 м брас), волейболісти (чоловіки і жінки), баскетболістки.

3.5. V Літня Всесвітня Універсіада 27 серпня — 4 вересня 1967 р. Токіо (Японія)

Під час проведення Універсіади проводилися змагання з 10 видів спорту: *баскетбол, водне поло, волейбол, легка атлетика, плавання, стрибки у воду, спортивна гімнастика, теніс, фехтування, дзюдо*. У змаганнях брали участь 938 спортсменів з 30 країн світу.

У 1967 році університетський спортивний рух вперше добрався до Азії. На Олімпійському стадіоні в Токіо розгорнулася боротьба за рекордні на той час 85 комплектів нагород. Правда, ця Універсіада пройшла без цілого ряду сильних команд, у тому числі — Радянського Союзу, а також Чехословаччини, Румунії, Угорщини, Болгарії, Польщі і Куби, які бойкотували змагання через відмову організаторів допустити спортсменів з Південної Кореї під прапором КНДР.

До останнього дня збірні США і Японії боролися за лідерство у загальному медальному заліку. За кількістю золотих нагород перше місце достроково зайняли американці, встановивши новий рекорд. Вони ж повторили досягнення спортсменів СРСР у Будапешті в 1965 році за сумарним числом медалей, але у підсумку поступилися все ж таки господарям (58 проти 61). До речі таке безперечне лідерство двох держав пояснюється легко.

Американці хотіли уперше в історії виграти Універсіаду, цьому сприяло відсутність команди Радянського Союзу. Японці ж на правах господарів були зобов'язані не вдарити обличчям у болото.

Підсумкову перемогу збірна США отримала фактично дякуючи одному виду програми — плаванню. Чоловіки взяли всі 13 (!) золотих нагород, а у жінок лише британській плавчисі Діані Харрис (100 м брасом) удалося фінішувати попереду американок. Виграла збірна США у Японії і стрибки у воду — 3-1 по золотих нагородах.

У той же час господарі не дали шансів суперникам у дзюдо, вперше представлених на Універсіаді 7 золотих нагород із 7. Варто звернути увагу на те, що до 1999 року змагання у цьому виді спорту проводилися виключно на території Японії: у 1985 році — в Кобі, 1995-му — в м. Фукуока.

Упевнено виступили японці і в ігрових видах. За виключенням баскетболу, де у чоловіків другий раз підряд виграла амери-

канці (раніше двома перемогами підряд могли похвалитися лише радянські баскетболісти – 1959 і 1961), а у жінок першу золоту медаль Універсіад своїй країні принесли баскетболістки Південної Кореї. В решті видах спорту господарям не було рівних. У чоловічій волейбольному турнірі перемога уперше дісталася неєвропейській команді (раніше була лише Бразилія у 1963-му), а дякуючи виграшу і жінок Японія оформила дубль, що раніше вдавалося лише збірній СРСР (Будапешт-1965). Навіть і у водному поло золото японців виявилось першим для команд, які не представляють Європу. А для азіатів – і взагалі єдиним за всю історію Універсіад. В одиночному розряді чоловічого тенісного турніру, у якому раніше також перемагали лише європейці, господарі зайняли весь п'єдестал пошани. А ось у міксті першими, хто відібрав золото у представників Старого Світу, стали австралійці Джофф Поллард і Кайє Денінг.

*Медальний залік
Універсіади. Токіо,
1967 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	31	21	6	58
2	Японія	19	18	24	61
3	ФРН	8	9	5	22
4	Велика Британія	4	11	9	24
5	Франція	4	5	14	23
6	Італія	4	5	8	17
7	Швеція	2	1	2	5
8	Австралія	2	0	4	6
9	Швейцарія	2	0	0	2
10	Республіка Корея	1	9	1	11
11	Австрія	1	1	3	5
	Фінляндія	1	1	3	5
13	Нідерланди	1	1	1	3
14	Берег Слонової Кістки (Кот-д'Івуар)	1	0	0	1
	Болгарія	1	0	0	1
	Югославія	1	0	0	1
17	Канада	0	2	0	2
18	Мексика	0	1	0	1
19	Бразилія	0	0	4	4
20	Бельгія	0	0	1	1
	Індонезія	0	0	1	1
	Португалія	0	0	1	1
	Всього	83	85	87	255

Домінувала Японія і в гімнастиці. Господарі виграли всі чотири програми, причому чоловіки зайняли три перших місця в абсолютному заліку (Акінори Накаяма виграв другий турнір підряд).

Взагалі Універсіада в Токіо не звелася виключно до суперництва США і Японії. Важливо відмітити представницю ФРН Лізел Вестерманн, яка стала першою як у штовханні ядра, так і у метанні диску, повторивши досягнення прославленої радянської легкоатлетки Тамари Пресс, яка оформила подібні дублі у 1961 і 1963 роках.

У Японія не було однієї жіночої легкоатлетичної дисципліни — біг з бар'єрами на 80 метрів (її замінила 100-метровка). Останньою переможницею у цьому виді стала Франсуаз Массе з Франції.

Для СРСР Універсіада завжди була значущою подією. Радянські спортсмени у цьому році не брали участі у змаганнях. Це було єдиний раз.

3.6. VI Літня Всесвітня Універсіада 26 серпня — 6 вересня 1970 р. Турин (Італія)

Країн-учасниць — 58, кількість спортсменів — 2084.

В цілому Універсіада-70 в Турині, яка зібрала біля 3000 учасників з 62 країн світу, з 9 видів спорту, продемонструвала майстерність спортсменів-студентів, яка невпинно росла. На Універсіаді було встановлено 2 світових, 2 європейських і 98 національних рекордів.

Висока різностороння підготовка радянських спортсменів визначила загальний успіх збірної СРСР. Радянські студенти завойовують найбільше нагород — 26 золотих, 18 срібних і 15 бронзових. Показники студентів США виявились нижчими: 22 золотих, 17 срібних, 11 бронзових.

Найбільшу кількість вищих нагород як завжди завоювали легкоатлети: 8 золотих. Не підкачали і фехтувальники — 6 перших місць. На долю представників решти видів спорту прийшлося: у плаванні — 3, у гімнастиці, баскетболі, тенісі — по 2, волейбол, водне поло, стрибки у воду — по 1 золотій медалі. Першою радянською чемпіонкою Універсіади стала Г. Коваленко (Щеренкова) — стрибки у воду.

*Медальний залік
Універсиади. Турин,
1970 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	26	18	15	59
2	США	22	18	11	51
3	НДР	8	3	4	15
4	Італія	4	4	7	15
5	Японія	3	7	5	15
6	Велика Британія	3	6	7	16
7	Угорщина	3	6	6	15
8	ФРН	3	6	3	12
9	Польща	3	1	5	9
10	Югославія	2	2	1	5
11	Нідерланди	1	1	2	4
12	Болгарія	1	1	1	3
13	Австрія	1	1	1	3
14	Румунія	0	4	2	6
15	Куба	0	2	3	5
16	Франція	0	0	4	4
17	Республіка Корея	0	0	1	1
	Всього	80	79	78	237

**3.7. VII Літня Всесвітня Універсиада 15–25 серпня 1973 р.
Москва (СРСР)**

Столиця Радянського Союзу вперше приймала Універсиаду і готувалася до неї з розмахом. У Москву з'їхалось біля 4000 спортсменів з 72 країн світу, які змагались у 10-ти видах спорту: *легка атлетика, баскетбол, стрибки у воду, спортивна гімнастика, фехтування, плавання, теніс, волейбол, водне поло, боротьба.*

На великій спортивній арені Центрального стадіону запа- лав вогонь Всесвітньої Універсиади – найбільшого міжнародного спортивного форуму молоді. Радянські студенти з честю витри- мали екзаменаційну сесію на найвищому міжнародному рівні – завоювали за підсумками ігор 134 медалі (68 золотих, 36 срібних і 30 бронзових).

*Медальний залік Універсиади.
Москва, 1973 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	68	36	30	134
2	США	19	16	18	53
3	Румунія	4	7	8	19
4	Японія	3	8	1	12
5	Польща	2	3	5	10
6	Велика Британія	2	3	1	6
7	Куба	2	3	1	6
8	Чехословаччина	2	2	1	5
9	Італія	2	0	6	8
10	Угорщина	2	0	0	2
11	Фінляндія	1	9	4	14
12	Болгарія	1	7	7	15
13	ФРН	1	4	7	12
14	НДР	1	3	8	12
15	Франція	1	2	1	4
16	Югославія	1	1	2	4
17	Монголія	1	0	1	2
18	Іран	0	4	0	4
19	Канада	0	2	5	7
20	Австралія	0	1	3	4
21	Нідерланди	0	1	0	1
22	Бразилія	0	0	5	5
23	Південна Корея	0	0	2	2
24	Індія	0	0	1	1
	Кенія	0	0	1	1
	Мексика	0	0	1	1
	Всього	111	112	119	342

У штовханні ядра підтвердила свій клас Надія Чижова, яка завоювала друге золото Універсиади підряд. Уродженка Хмель- ниччини Фаїна Мельник виграла золото у киданні диску, одно- часно стала бронзовою призеркою у штовханні ядра.

Тріумфом закінчилися і змагання з п'ятиборства – перемогла Надія Ткаченко, другою стала Тетяна Ворохобко. Мало того, що наші спортсменки виграли 3 із 4 золотих медалей у цьому виді, так ще і оформили перший і єдиний дубль в історії Універсіад.

Змагання з греко-римської та вільної боротьби вперше увійшли в програму літніх Універсіад в 1973 році в Москві.

Переможцями стали Р. Гаджієв (СРСР), К. Симода, Т. Сасаки, А. Мияхара (всі – Японія), Ц. Нацагдорж (Монголія), А. Айрапетянц, В. Сюльжін, Л. Тедіашвілі, І. Яригін, Н. Модебадзе (всі – СРСР). У числі призерів – А. Іванов, П. Шестаков, Ю. Корольов, П. Пінігін.

3.8. VIII Літня Всесвітня Універсіада 18-21 вересня 1975 р. Рим (Італія)

VIII Літня Всесвітня Універсіада, яка проходила в Римі (Італія), проводилася у формі Університетського чемпіонату світу з *легкої атлетики*.

Брали участь 38 країн світу, 468 учасників (чоловіків – 336, жінок – 132), 149 – офіційних осіб.

Медальний залік Універсіади. Рим, 1975 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	7	5	11	23
2	Польща	7	3	1	11
3	Італія	5	1	1	7
4	ФРН	3	2	2	7
5	Фінляндія	3	2	0	5
6	Румунія	2	6	4	12
7	США	2	4	0	6
8	Болгарія	2	0	4	6
9	Канада	1	4	2	7
10	Франція	1	1	1	3
11	Чехословаччина	1	1	0	2
12	Австрія	1	0	0	1
13	Югославія	0	3	4	7
14	Угорщина	0	2	0	2
15	Велика Британія	0	1	2	3
16	Алжир	0	0	1	1
	Нігерія	0	0	1	1
	Швеція	0	0	1	1
	Всього	35	35	35	105

3.9. IX Літня Всесвітня Універсіада 17-28 серпня 1977 р. Софія (Болгарія)

Кількість учасників Універсіади — 2939 спортсменів з 78 країн світу. У програму Універсіади було включено 10 видів спорту.

На переповненому стадіоні імені Василя Левського піднятий прапор Всесвітньої Універсіади. Було встановлено 2 світових та 38 рекордів універсіади.

*Медальний залік Універсіади.
Софія, 1977 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	24	31	24	79
2	США	20	11	10	41
3	Болгарія	17	8	11	36
4	Румунія	7	8	11	26
5	Чехословаччина	5	4	1	10
6	Канада	4	6	5	15
7	Куба	4	3	4	11
8	Польща	3	6	4	13
9	ФРН	3	3	6	12
10	Японія	3	3	0	6
11	Італія	2	3	3	8
12	Франція	2	1	2	5
13	Югославія	1	3	1	5
14	Монголія	1	0	2	3
15	Австрія	1	0	0	1
	Бельгія	1	0	0	1
	Бразилія	1	0	0	1
18	Велика Британія	0	4	1	5
19	НДР	0	3	3	6
20	КНДР	0	0	2	2
21	Алжир	0	0	1	1
	Іран	0	0	1	1
	Швейцарія	0	0	1	1
	Туреччина	0	0	1	1
	Всього	101	101	101	303

У Софії вдруге греко-римляни і борці вільного стилю вийшли на килим.

Переможцями стали Н. Фуджісава, К. Сімідзу (обидва – Японія), Г. Багдасарян (СРСР), М. Дуков (Болгарія), З. Ойдов (Монголія), У. Уеллс (США) З. Дувчин (Монголія), Ш. Лютвієв (Болгарія), М. Магамедов, С. Хасіміков (обидва – СРСР). У числі призерів – Д. Казакбієв, Р. Дмитрієв, М. Абдул-Муслімов, М. Петренко, Э. Фатіков, В. Пушкашу, Х. Орцуєв.

Радянські спортсмени-студенти завоювали найбільшу кількість медалей: 24 золотих, 31 срібних і 24 бронзових.

3.10. X Літня Всесвітня Універсіада 2-13 вересня 1979 р. Мехіко (Мексика)

Країн-учасників – 94, чоловіків – 2262, жінок – 712. Всього учасників було 2974 чол. Офіційних осіб – 1407 чол. Загальна чисельність присутніх на Універсіаді – 4381 чол. Спортсмени змагалися у 10-ти видах спорту.

Медальний залік Універсіади. Мехіко, 1979 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	31	26	16	73
2	США	21	14	16	51
3	Румунія	14	3	14	31
4	НДР	6	4	4	16
5	ФРН	4	6	7	17
6	Угорщина	4	3	4	11
7	Італія	3	2	5	10
8	Нідерланди	2	4	3	9
9	Польща	2	3	3	8
10	Велика Британія	1	5	4	10
11	Мексика	1	2	1	4
12	Бразилія	1	2	0	3
13	КНР	1	1	4	6
14	Франція	1	1	3	5
15	Республіка Корея	1	1	1	3
16	Чехословаччина	1	0	3	4
17	Канада	1	0	2	3
18	Австралія	1	0	1	2
19	Австрія	1	0	0	1
20	Японія	0	3	5	8
21	Куба	0	3	2	5
22	Фінляндія	0	3	0	3

23	Болгарія	0	1	1	2
	Югославія	0	1	1	2
25	Берег Слонової Кістки (Кот-д'Івуар)	0	1	0	1
	Індія	0	1	0	1
	Швейцарія	0	1	0	1
	Уругвай	0	1	0	1
29	Кенія	0	0	1	1
	Всього	97	92	101	290

3.11. XI Літня Всесвітня Універсіада 19-30 липня 1981 р. Бухарест (Румунія)

За 11 днів Універсіаду відвідало рекордна кількість глядачів – 200 тисяч.

Країн-учасниць – 86, чоловіків – 2071, жінок – 841. Всього учасників – 2912 чол. Офіційних осіб – 1457 чол. Загальна кількість всіх учасників – 4369 чол. Змагання проводилися з 10-ти видів спорту. Основні етапи проводилися на стадіоні Ліа Маноліу в Бухаресті.

Видатна румунська гімнастка Надя Коменеч, виграла вдома на Універсіаді 5 золотих медалей. В подальшому стала 5-разовою олімпійською чемпіонкою, 2-разовою чемпіонкою світу.

Українська гімнастка Стела Захарова (Хлус) завоювала 1 золоту медаль в опорному стрибку, 2 срібні медалі у багатоборстві і в команді і 2 бронзові медалі на колоді та у вільних вправах.

У Бухаресті борці втретє змагалися в рамках Універсіади.

Переможцями стали Т. Ісікава, М. Сато (обидва – Японія), А. Белоглазов, В. Алексеев, Г. Макасарашвілі, В. Казбеков, В. Батня, І. Мате (всі – СРСР), Р. Каскарет (Куба), Б. Баумгартнер (США). В числі призерів – А. Саноян, Сон Габ До, Ю Ін Так, Х. Томіяма, Б. Будаєв, Д. Шульц і Н. Скрипкін.

Медальний залік Універсіади. Бухарест, 1981 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	38	38	35	111
2	Румунія	30	17	20	67
3	США	29	18	9	56
4	КНР	10	8	3	21
5	Італія	6	4	3	13
6	НДР	4	6	1	11
7	Японія	3	2	2	7

8	Куба	2	2	4	8
9	ФРН	2	1	3	6
10	Велика Британія	2	1	2	5
11	Югославія	1	3	2	6
12	Угорщина	1	2	2	5
13	Чехословаччина	1	2	1	4
14	Польща	1	0	4	5
15	Марокко	1	0	0	1
	Швеція	1	0	0	1
17	Болгарія	0	4	5	9
18	Бразилія	0	3	10	13
19	Канада	0	3	2	5
20	Республіка Корея	0	1	4	5
21	Франція	0	1	3	4
22	Австралія	0	1	0	1
	Фінляндія	0	1	0	1
	Греція	0	1	0	1
	Швейцарія	0	1	0	1
26	Алжир	0	0	1	1
	Австрія	0	0	1	1
	Берег Слонової Кістки (Кот-д'Івуар)	0	0	1	1
	Гана	0	0	1	1
	Монголія	0	0	1	1
	Всього	132	120	120	372

3.12. XII Літня Всесвітня Універсіада 1-12 липня 1983 р. Едмонтон (Канада)

11 липня завершилася XII Всесвітня Універсіада, в якій брали участь 2400 спортсменів та офіційних осіб з 73 країн. Змагання проводилися з 10-ти видів спорту (*легка атлетика, баскетбол, велоспорт, підводне плавання, гімнастика, плавання, теніс, волейбол, водне поло, мотобол*). Основним їх місцем проведення став Стадіон Співдружності в Едмонтоні.

Відкривав Універсіаду Едвард Шрейер, вогонь в чаші запалювала Джінна Сюзанна-Генріссон, присягу від імені суддів виголошував Гаррі Сорленд.

Грег Луганіс (США, стрибки у воду). Виграв золото на Універсіаді-1983, а через рік став дворазовим олімпійським чемпіоном на Іграх в Лос-Анджелес. Ще 2 олімпійських золота Луганіс завоював в 1988 году в Сеулі.

Першим талісманом літніх ігор стала сова Wugie – справжній студент і спортсмен. Він був сприйнятий на ура як глядачами, так і спортсменами. Його до цього часу вважають одним з найуспішнішою емблемою за всю історію Ігор.

Медальний залік Універсиади. Едмонтон, 1983 р.

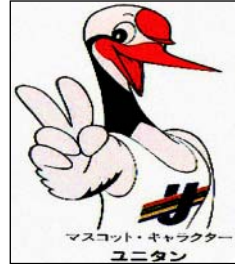
Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	58	30	25	113
2	США	12	20	22	54
3	Канада	9	10	19	38
4	Італія	8	11	6	25
5	Румунія	6	11	10	27
6	КНР	5	5	3	13
7	Нігерія	5	0	0	5
8	Велика Британія	3	3	3	9
9	Франція	2	4	5	11
10	Японія	2	3	4	9
11	Куба	2	1	4	7
12	Австралія	2	1	2	5
13	ФРН	1	6	3	10
14	Польща	1	2	1	4
15	Бельгія	1	1	0	2
16	Бразилія	1	0	2	3
17	Нідерланди	0	3	0	3
18	Югославія	0	2	1	3
19	Туніс	0	1	2	3
20	Чехословаччина	0	1	0	1
	Сенегал	0	1	0	1
	Танзанія	0	1	0	1
23	Австрія	0	0	1	1
	Бермуди	0	0	1	1
	Угорщина	0	0	1	1
	Ямайка	0	0	1	1
	Республіка Корея	0	0	1	1
	Нова Зеландія	0	0	1	1
Всього		118	118	118	354

3.13. XIII Літня Всесвітня Універсіада 24 серпня – 4 вересня 1985 р. Кобе (Японія)

4 вересня завершилася XIII Всесвітня Універсіада. Загальна кількість країн-учасниць – 106, чоловіків – 2009, жінок – 774. Загальна кількість учасників спортсменів – 2783. Офіційних осіб – 1163. Загальна кількість присутніх на Універсіаді – 3946 чол. Спортсмени змагалися з 11 видів спорту.

Здобуток радянських студентів найбільший – 84 нагороди (44 золотих, 21 срібна, 19 бронзових медалей).

Журавель с червоним гребінцем Unitan став символом Універсіади, яка пройшла в Японії. Для країни це священний птах, який несе в собі лише добрі передчуття.

Медальний залік Універсіади. Кобе, 1985 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	44	21	19	84
2	США	23	22	24	69
3	Куба	8	8	5	21
4	КНР	7	7	6	20
5	Румунія	6	7	6	19
6	Японія	6	3	7	16
7	Італія	4	6	5	15
8	Болгарія	4	6	4	14
9	Нідерланди	3	1	4	8

3.14. XIV Літня Всесвітня Універсіада 8-19 липня 1987 р. Загреб (Югославія)

Загальна кількість країн-учасниць – 121. Чоловіків – 2685, жінок – 1219. Всього учасників – 3904. Офіційних осіб – 1669 чол. Загальна кількість всіх учасників – 5573 чол. Видів спорту – 12.

Змагання пройшли на стадіоні Максимир. Слоган Універсіади: «World of the young for a

World of peace!» («Молодь світу за мир у світі»). Відкривав універсіаду Лазар Мович.

Загалом було встановлено 7 рекордів універсіади.

Дуже оригінальним виявився символ югославської Універсіади — це білочка, яка живе в міських парках Загреба. Вона уособлювала рух, динаміку і спортивний образ життя. За задумкою автора (Nedjeljko Dragic) білка уособлює спортивний динамізм, а також веселість, яка є прикриттям для обачності. Доброзичливість і місце проведення універсіади підкреслює маленький чорний капелюшок, характерний елемент народного костюма в цій місцевості, знятий в знак привітання.

*Медальний залік
Універсіади.
Загреб, 1987 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	27	20	24	71
2	СРСР	23	33	19	75
3	Румунія	21	13	9	43
4	Італія	12	8	10	30
5	КНР	11	8	10	29
6	Югославія	7	7	5	19
7	НДР	5	3	5	13
8	Угорщина	4	3	5	12
9	Велика Британія	4	1	4	9
10	Нідерланди	3	10	8	21
11	ФРН	3	5	5	13
12	Болгарія	3	4	1	8
13	Японія	3	3	6	12
14	Польща	3	1	2	6
15	Куба	1	3	2	6
16	Чехословаччина	1	2	2	5
17	Греція	1	2	1	4
18	Бельгія	1	1	1	3
19	Австралія	1	1	0	2
	Нова Зеландія	1	1	0	2

Продовження таблиці

21	Іспанія	1	0	1	2
22	Марокко	1	0	0	1
	Норвегія	1	0	0	1
	Португалія	1	0	0	1
25	Нігерія	0	3	3	6
26	Канада	0	2	5	7
27	Франція	0	1	3	4
28	Республіка Корея	0	1	1	2
29	Бразилія	0	1	0	1
	Швейцарія	0	1	0	1
	Сенегал	0	1	0	1
32	КНДР	0	0	2	2
33	Ямайка	0	0	1	1
	Мексика	0	0	1	1
	Пуерто-Ріко	0	0	1	1
	Всього	139	139	137	415

3.15. XV Літня Всесвітня Універсіада 22-30 серпня 1989 р. Дуйсбург (Німеччина)

В універсіаді взяли участь 1785 спортсменів (чоловіків — 1271, жінок — 514) з 79 країн світу. Офіційних осіб — 834. Загальна кількість всіх учасників — 2619. У програму змагань входили лише *легка атлетика, фехтування, баскетбол і академічна гребля.*

Відкривав Універсіаду канцлер ФРН Гельмут Коль.

Хавьер Сотомайор (Куба, легка атлетика) виграв золоту медаль на Універсіаді 1989 р. Згодом став олімпійським чемпіоном в 1992 році в Барселоні, завоював срібло на Олімпіаді-2000 в Сіднеї. Встановив світовий рекорд (2,45 метра), який неперевершений до цього часу.

Медальний залік Універсіади. Дуйсбург, 1989 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	9	11	8	28
2	США	9	9	8	26
3	Куба	8	7	4	19
4	Італія	8	3	5	16
5	Румунія	8	2	0	10
6	Угорщина	4	4	1	9
7	КНР	4	2	5	11

8	ФРН	3	8	8	19
9	Кенія	3	2	1	6
10	Болгарія	2	0	0	2
11	Франція	1	1	3	5
12	НДР	1	1	2	4
	Велика Британія	1	1	2	4
14	Польща	1	1	2	4
15	Бразилія	1	1	0	2
16	Фінляндія	1	0	3	4
17	Ямайка	1	0	0	1
	Норвегія	1	0	0	1
19	Іспанія	0	3	4	7
20	Канада	0	3	2	5
21	Нідерланди	0	2	2	4
22	Японія	0	2	0	2
23	Швеція	0	1	1	2
24	Нігерія	0	1	0	1
	Туреччина	0	1	0	1
26	Австралія	0	0	3	3
27	Греція	0	0	1	1
	Республіка Корея	0	0	1	1
	Всього	66	66	66	198

3.16. XVI Літня Всесвітня Універсіада 14-27 липня 1991 р. Шеффілд (Велика Британія)

Країн-учасниць – 101. Чоловіків – 2134, жінок – 1212. Всього спортсменів – 3346. Офіційних осіб – 1276. Загальна кількість присутніх на Універсіаді – 4622 чол. Відкривала Універсіаду Її Королівська Високість Анна (принцеса Великої Британії).

XVI літня Універсіада відбулася в Шеффілді (Велика Британія). У країні, яка приймала Універсіаду, прийнято було називати її Всесвітніми студентськими іграми. Шеффілдська міська рада бачила цю подію як катализатор для оновлення міста після того, як відбувся спад промислового виробництва. Рада створила компанію, Універсіада GB Ltd, для робіт над інфраструктурою ігор.

Змагальна програма складалася з 9-ти традиційних та 2-х додаткових видів (футбол і хокей на траві).

Незважаючи на складні погодні умови на цій Універсіаді було встановлено 3 рекорди універсіади.

Це була остання Універсиада на якій українські спортсмени виступали у складі радянської збірної під прапором СРСР.

Починаючи із зимової Універсиади 1993 року у Закопане, українські спортсмени-студенти виступають самостійною командою.

Медальний залік Універсиади. Шеффілд, 1991 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	28	24	23	75
2	КНР	21	18	13	52
3	СРСР	15	14	21	50
4	КНДР	11	3	5	19
5	Італія	6	7	8	21
6	Японія	5	16	7	28
7	Німеччина	4	9	5	18
8	Велика Британія	4	5	4	13
9	Республіка Корея	4	2	2	8
10	Канада	3	5	10	18
11	Франція	3	1	4	8
12	Ірландія	3	1	0	4
13	Румунія	2	4	6	12
14	Австралія	2	3	2	7
15	Нідерланди	2	2	0	4
16	Польща	1	3	1	5
17	Нігерія	1	2	0	3
18	Ямайка	1	1	0	2
19	Бермуди	1	0	0	1
	Китайський Тайбей	1	0	0	1
	Фінляндія	1	0	0	1
22	Іспанія	0	3	2	5
23	Куба	0	1	1	2
	Норвегія	0	1	1	2
25	Малайзія	0	1	0	1
	Мексика	0	1	0	1
	Сьєрра-Леоне	0	1	0	1
	Югославія	0	1	0	1
29	Бельгія	0	0	2	2
30	Кенія	0	0	1	1
	Всього	119	129	118	366

3.17. XVII Літня Всесвітня Універсіада 8-18 липня 1993 р. Баффало (США)

Країн-учасниць — 118. Чоловіків — 2407, жінок — 1175, всього — 3582. Офіційних осіб — 1563 чол. Загальна кількість присутніх на Універсіаді — 5145 чол.

Збірна студентська команда України дебютувала на Універсіаді в американському місті Баффало. Команда, яка нараховувала 92 атлети, зуміла зайняти щосте місце в загальному заліку, завоювавши 11 золотих, 6 срібних і 9 бронзових нагород — разом 26 медалей.

Поза конкуренцією були американці, які у себе дома завоювали 31 золоту медаль, а основні їх опоненти китайці виграли наполовину менше.

Талісман Баффало є, мабуть, найусміхненішим. Але історія його створення не відома. Очевидно, що автор малюнка дуже старався.

Медальний залік Універсіади. Баффало, 1993 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	30	25	20	75
2	Канада	12	14	14	40
3	Японія	4	13	13	30
4	Китай	17	6	5	28
5	Німеччина	6	9	13	28
6	Україна	11	6	9	26
7	Італія	5	9	12	26
8	Франція	5	8	11	24
9	Куба	8	4	4	16
10	Угорщина	4	4	5	13

3.18. XVIII Літня Всесвітня Універсіада 23 серпня — 3 вересня 1995 р. Фукуока (Японія)

Країн-учасниць — 162. Чоловіків — 2636, жінок — 1313, всього спортсменів — 3949. Офіційних осіб — 1791. Загальна кількість присутніх — 5740 чол.

Американські баскетболісти Тім Данкан, Аллен Айверсон, Рей Аллен, виграли Універсіаду-1995. Це був перший міжнародний успіх для майбутніх зірок НБА і лідерів баскетбольної збірної США.

Вадим Гутцайт ставав призером універсіад 1995 и 1997 років, будучи олімпійським чемпіоном Барселони.

Коба Надірадзе (Дніпропетровськ, 95 кг) – 3 місце з дзюдо.

Єдиноріг, який уособлював силу, гідність і мудрість, став символом японських Ігор. Жителі країни дуже забобонні і вони були впевнені, що саме єдиноріг, який крім того є втіленням сонця і героїзму, допоможе їм гідно виступити на змаганнях. І, до речі, в цьому вони не помилились – єдиноріг Карароо не підвів, Японія виступила гідно!

Медальний залік Універсіади. Фукуока 1995 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	24	27	18	69
2	Японія	24	16	24	64
3	Росія	15	12	23	50
4	Китай	13	10	16	39
5	Південна Корея	10	7	10	27
6	Угорщина	8	4	2	14
7	Німеччина	6	6	8	20
8	Болгарія	5	4	2	11
9	Україна	4	5	7	16
10	Румунія	4	5	2	11

3.19. XIX Літня Всесвітня Універсіада 18-31 серпня 1997 р. Сицилія (Італія). Катан'я, Палермо, Мессіна

Універсіада-97 проходила на італійському острові Сицилія. Основна частина змагань пройшла у містах Катан'я, Палермо, Мессіна. Універсіада зібрала понад 5000 учасників та офіційних осіб із 124 країн світу. Чоловіків було 2264, жінок – 1232, які змагалися у 10 видах спорту: *легка атлетика, баскетбол, стрибки у воду, фехтування, футбол, гімнастика, плавання, теніс, волейбол, водне поло*. Розігрувалося 306 комплектів медалей.

Всього вибороли медалей представники 38 країн. Золоті медалі розділили студенти з 25 країн, 26 країн – срібні і 30 – бронзові.

Гостей Універсиади зустрічав осел на ім'я Archimede, в руках якого горів вогонь. Що в його другій руці – загадка.

Медальний залік Універсиади. Сицилія, 1997 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	20	19	22	61
2	Україна	17	6	4	27
3	Японія	14	8	11	33
4	Росія	10	14	10	34
5	Китай	10	9	7	26
6	Італія	7	14	10	31
7	Куба	7	11	4	22
8	Угорщина	7	4	1	12
9	Південна Корея	5	2	3	10
10	Словаччина	4	0	2	6
11	Румунія	3	4	6	13
12	Білорусь	3	2	3	8
13	Бразилія	3	2	1	6
14	Франція	2	4	6	12
15	Австралія	2	3	5	10
16	ПАР	2	2	2	6
17	Німеччина	2	1	8	11
18	Велика Британія	2	1	3	6
19	Китайський Тайбей	2	1	1	4
20	Нігерія	2	0	0	2
21	Чехія	1	4	4	9
22	Мексика	1	2	1	4
	Нідерланди	1	2	1	4
24	Польща	1	1	5	7
25	Греція	1	0	0	1
26	Канада	0	4	4	8
27	Ямайка	0	2	1	3
28	Кенія	0	1	1	2
	Португалія	0	1	1	2
30	Бельгія	0	1	0	1
	Ізраїль	0	1	0	1
	Іспанія	0	1	0	1
33	Австрія	0	0	3	3
34	Словенія	0	0	2	2
35	Болгарія	0	0	1	1
	Хорватія	0	0	1	1
	Кіпр	0	0	1	1
	Катар	0	0	1	1
	Всього	129	129	135	393

Україну представляли 114 посланців 24 вузів з 16 областей, які виступали у легкій атлетичі – 41, фехтуванні – 20, плаванні – 16, футболі – 15, спортивній гімнастиці – 10, стрибках у воду – 6, тенісі – 4, художній гімнастиці – 2.

Призерами Універсиади стали:

- Бондаренко Світлана – плавання, 100 м брасом;
- Сілант'єв Денис – плавання, 100 м батерфляєм;
- Говорова Світлана – легка атлетика, потрійний стрибок;
- Білоног Юрій – легка атлетика, ядро;
- Вітриченко Олена – художня гімнастика, 4 золоті і бронзові медалі;
- фехтувальники збірної України вибороли 7 медалей (4 золоті, 1 срібна і 2 бронзові);
- українські плавці вибороли 5 медалей (4 золотий, 1 срібна);
- легкоатлети України вибороли 9 медалей (5 золотих, 4 срібних).

3.20. XX Літня Всесвітня Універсиада 2-14 липня 1999 р. Пальма-де-Мальорка (Іспанія)

На ювілейній Всесвітній Універсиаді були представлені понад 170 країн світу, учасниками її змагань – команди 132 країн. Загальна кількість учасників заходу становить близько 6600 осіб, серед яких 4076 – студенти-спортсмени. Змагання Всесвітньої Універсиади проводились з 12 видів спорту: *легка атлетика, дзюдо плавання, гімнастика, футбол, стрибки в воду, волейбол, фехтування, баскетбол, водне поло, парусний спорт, теніс.*

Медалі Універсиади розподілились між студентами-спортсменами 47 країн світу, що є своєрідним рекордом універсиад.

Збірну команду України представляли 143 студенти 30 вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації від 17 областей України. Переможцями і призерами стали студенти 13 вищих навчальних закладів з 11 областей.

Сьоме загальнокомандне місце збірної команди студентів-спортсменів України визначилось за кількістю медалей 23, з яких золотих – 7, срібних – 7, бронзових – 9.

Українців брали участь в змаганнях з 11 видів спорту.

Золоті нагороди вибороли студенти:

- Береш Олександр, спортивна гімнастика, абсолютна першість, Херсонський державний педагогічний університет;

- Гутцайт Вадим, фехтування на шаблях, особисто, Національний університет фізичного виховання і спорту;
- Лебідь Сергій, легка атлетика, 5000 м, Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту;
- Виборнова Олена, легка атлетика, потрійний стрибок, Національний університет фізичного виховання і спорту;
- Лукашевич Олександр, легка атлетика, стрибки в довжину, Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту;
- Шеховцова Олена, легка атлетика, стрибки в довжину, Національний університет фізичного виховання і спорту;
- Виборнова Єва, Титова Вікторія, Грузинська Наталія, Гаріна Ганна, фехтування на шпагах, команда (всі Національний університет фізичного виховання і спорту).

Срібні медалі Універсиади вибороли:

- Тирик Галина, Карпенко Вікторія, Тесленко Ольга, Шкарупа Інга, спортивна гімнастика, команда (Львівський аграрний університет, Херсонський державний педагогічний університет, Національний університет фізичного виховання і спорту, Тернопільська академія народного господарства);
- Горбачук Олександр, фехтування на шпагах, особисто, Харківський державний педагогічний університет;
- Грузинська Наталія, фехтування на шпагах, особисто, Національний університет фізичного виховання і спорту;
- Горбоконь Ігор, дзюдо, Національний університет фізичного виховання і спорту;
- Оберемко Максим, парусний спорт, клас «Містраль», Сімферопольський державний університет;
- Тесленко Ольга, спортивна гімнастика, бруси, Національний університет фізичного виховання і спорту;
- Бердніков Антон, Гайдамака Владислав, Гончаренко Артем, Сванідзе Ростислав, плавання, естафета 4 x 200 м, вільний стиль, відповідно Національний університет фізичного виховання і спорту, Національна юридична академія (обидва), Запорізький державний університет.

Бронзові медалі Універсиади завоювали:

- Карпенко Вікторія, спортивна гімнастика, бруси, Херсонський державний педагогічний університет;
- Тирик Галина, спортивна гімнастика, опорний стрибок, Львівський аграрний університет;
- Завгородній Денис, плавання, 400 м, вільний стиль, Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту;
- Завгородній Денис, плавання, 800 м, вільний стиль, Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту;

- Золотухіна Наталія, Трегуб Валентина, Щеглова Іраїда, Кутєпова Олена, плавання, естафета 4 x 100 м, відповідно Запорізький державний університет, Донецький державний інститут здоров'я, фізичного виховання і спорту (обидві), Національний університет фізичного виховання і спорту;
- Ревенко Руслан, дзюдо, Харківський державний інститут фізичної культури;
- Піскунов Владислав, легка атлетика, метання молоту, Сімферопольський державний університет;
- Савчук Валентина, легка атлетика, спортивна ходьба, Луцький державний університет;
- Машуренко Руслан, Горбоконь Ігор, Донченко Андрій, Ревенко Руслан, **Білодід Генадій**, Русяков Валентин, дзюдо, команда, відповідно Національний університет фізичного виховання і спорту (три атлети), Харківський державний інститут фізичної культури, *Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет*, Донецький державний інститут здоров'я, фізичного виховання і спорту.

Беляєва Тетяна – V місце (Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет).

Генадій Білодід – дзюдо. Учасник XVIII, XX, XXI Універсіад, бронзовий призер XX Літньої Всесвітньої Універсіади

Не тварина, а предмет уособлював Універсіаду в Пальмі-де-Мальорка. Символ цих ігор – давня іграшка Мальорки. Зроблена вона була з глини, крім того, в неї був вставлений свисток, що і дало назву талісману.

Медальний залік Універсиади. Пальма-де-Мальорка, 1999 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	США	28	17	15	60
2	Росія	14	19	11	44
3	Куба	12	4	13	29
4	Японія	11	13	17	41
5	Румунія	10	4	3	17
6	Іспанія	7	7	13	27
7	Україна	7	7	9	23
8	Китай	7	5	11	23
9	Італія	6	12	9	27
10	Франція	6	3	7	16
11	Польща	4	7	2	13
12	Чехія	3	5	4	12
13	Корея	3	4	8	15
14	Німеччина	2	5	3	10
15	Австралія	2	3	3	8
16	Білорусь	2	3	0	5
17	Голландія	2	2	1	5
18	Тайвань	2	2	0	4
19	ПАР	2	1	3	6
20	Бразилія	2	0	5	7
21	Велика Британія	1	4	6	11
22	Канада	1	3	6	10
23	Угорщина	1	2	1	4
24	Португалія	1	1	3	4
25	Мексика	1	1	0	2
26	Бельгія	1	0	2	3
27	Монголія	1	0	1	2
28	Кенія	1	0	0	1
	Латвія	1	0	0	1
30	Австрія	0	2	1	3
31	Словенія	0	2	0	2
32	Грузія	0	1	2	3
	Швейцарія	0	1	2	3
34	Аргентина	0	1	1	2
	Греція	0	1	1	2
	Ізраїль	0	1	1	2
37	Катар	0	1	0	1
	Узбекистан	0	1	0	1
	Югославія	0	1	0	1
	Ямайка	0	1	0	1
41	Словаччина	0	0	3	3
42	Данія	0	0	1	1
	Молдова	0	0	1	1
	Нігерія	0	0	1	1
	Норвегія	0	0	1	1
	Сенегал	0	0	1	1
	Хорватія	0	0	1	1

3.21. XXI Літня Всесвітня Універсиада 21 серпня – 2 вересня 2001 р. Пекін (КНР)

Вперше в історії студентських ігор відбулися в Піднебесній. Для Китаю, як у свій час для Радянського Союзу, проведення Універсиади було честю і викликом. Китайські спортсмени не мали права провалитись на домашніх змаганнях.

Склад учасників змагань: 4708 спортсменів і офіційних осіб з 167 країн світу – всього понад 7000 чоловік. Засоби масової інформації – 2500 представників мас-медіа, в тому числі – близько 400 іноземних репортерів з 37 країн світу. Розігрувалось 166 комплектів нагород з 12 видів спорту: *баскетбол, водне поло, плавання, стрибки у воду, волейбол, гімнастика, спортивна гімнастика, художня гімнастика, дзюдо, легка атлетика, настільний теніс, теніс.*

Універсиадою в Пекіні «керував» крокодил Lala – один з найшанованіших тварин у китайців.

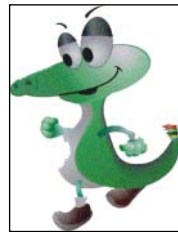
Збірна України складалась з 213 спортсменів.

Золоті медалі завоювали:

- 4 – Єрофеева Тетяна – художня гімнастика, вправи зі скакалкою, з обручем та з м'ячем;
- Лебідь Сергій – легка атлетика, біг 5000 м;
- Паламар Віта – легка атлетика, стрибки у висоту;
- 2 – Ключкова Яна – плавання, 200 м комплекс, вільний стиль;
- 2 – Червінський Ігор – плавання, 800 м і 1500, вільний стиль;
- Снітко Ігор – плавання, 800 м, вільний стиль;
- 2 – Лісогор Олег – плавання, 50 м і 100 м, брас.

Срібні медалі:

- Хворост Максим – фехтування, шпага;
- Гаріна Ганна – фехтування, шпага;
- Сердінов Андрій – плавання, батерфляй;
- Мукомол Ольга – плавання, 50 м вільний стиль;
- Ширшов В'ячеслав – плавання, 50 м вільний стиль;
- Лісогор Олег, Ширшов В'ячеслав, Сердінов Андрій, Миколайчук Володимир – плавання естафета 4 x 100 м комплекс;
- Жуліна Олена, Сорокіна Ганна – стрибки у воду, синхронні, трамплін, 3 м;
- Жуліна Олена, Сорокіна Ганна, Леонова Ольга – стрибки у воду, командні змагання;
- Піскунов Владислав – легка атлетика, молот;

- Білоног Юрій – легка атлетика, ядро;
- Михайленко Володимир – легка атлетика, десятиборство;
- Твердоступ Андрій, Кайдаш Олександр, Рибалка Володимир, Зюков Євген – легка атлетика, 4 x 400 м;
- Єрофєєва Тамара – художня гімнастика, булава;
- Збірна з футболу – футбол.

Бронзові медалі:

- Селезень Дмитро – дзюдо;
- Прокоф'єва Марина – дзюдо;
- Миколайчук Володимир – плавання, 100 м на спині;
- Ширшов В'ячеслав – плавання, 100 м, вільний стиль;
- Володьков Роман – стрибки у воду, вишка, 10 м;
- Гаріна Ганна, Грузинська Наталя, Портала Ольга, Виборнова Єва – фехтування, командна першість;
- Твердоступ Андрій – легка атлетика, біг 400 м.

Білодід Генадій – V місце (Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет).

Медальний залік Універсиади. Пекін, 2001 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Китай	54	25	24	103
2	США	21	13	13	47
3	Росія	14	18	21	53
4	Японія	14	14	25	53
5	Україна	13	14	7	34
6	Італія	8	8	6	22
7	Куба	6	4	2	12
8	Франція	5	2	16	23
9	Корея	3	10	14	27
10	Польща	3	4	1	8
11	Румунія	3	4	0	7
12	Велика Британія	3	2	4	9
13	Австралія	3	1	2	6
14	Бразилія	2	3	2	7
15	Іспанія	2	3	1	6
16	КНДР	2	1	8	11
17	Білорусь	1	5	11	17
18	Німеччина	1	4	2	7
19	Чехія	1	3	8	12
20	Мексика	1	3	0	4
21	Узбекистан	1	2	2	5
22	Ізраїль	1	1	0	2
	Литва	1	1	0	2

Продовження таблиці

24	Естонія	1	0	2	3
25	Словенія	1	0	1	2
	ПАР	1	0	1	2
	СРЮ	1	0	1	2
28	Кенія	1	0	0	1
	Марокко	1	0	0	1
	Туреччина	1	0	0	1
31	Китайський Тайбей	0	3	5	8
32	Нова Зеландія	0	3	3	6
33	Казахстан	0	3	0	3
34	Бельгія	0	2	0	2
	Канада	0	2	0	2
	Португалія	0	2	0	2
37	Швейцарія	0	1	6	7
38	Австрія	0	1	0	1
	Азербайджан	0	1	0	1
	Грузія	0	1	0	1
	Ірландія	0	1	0	1
	Намібія	0	1	0	1
43	Угорщина	0	0	6	6
44	Ботсвана	0	0	2	2
45	Хорватія	0	0	1	1
	Кіпр	0	0	1	1
	Єгипет	0	0	1	1
	Словаччина	0	0	1	1
	Швеція	0	0	1	1
	Таїланд	0	0	1	1

3.22. XXII Літня Всесвітня Універсіада 21-31 серпня 2003 р. Тегу (Південна Корея)

На Універсіаду прибула рекордна кількість учасників – понад 6600 з 174 країн світу. Всього було розіграно 189 золотих, 178 срібних, 229 бронзових медалей з 14 видів спорту: баскетбол, водне поло, плавання, стрибки у воду, волейбол, гімнастика, спортивна гімнастика, художня гімнастика, дзюдо, легка атлетика, стрільба з лука, теніс, тхеквандо, фехтування. Змагання студентів проходили на 28 спортивних об'єктах.

Відкривав Універсіаду Но Мухен.

Команда збірної України складала 170 спортсменів з 12 видів спорту (не виставили водне поло і теніс). Українська делегація налічувала 261 чол.

Золоті медалі завоювали:

- Твердоступ Андрій — легка атлетика, 400 м;
- Корчмід Олександр — легка атлетика, стрибки з жердиною;
- Васильєв Валерій — легка атлетика, стрибки в довжину;
- Тобіас-Сидоренко Наталія — легка атлетика, біг 1500 м;
- Фокіна Наталія — легка атлетика, метання диску;
- Демченко Володимир, Зюков Євген, Горбенко Генадій, Твердоступ Андрій — легка атлетика, естафета 4x400 м;
- 4 золоті — Клочкова Яна — плавання, 200 м, вільний стиль; 200 м і 400 м, комплекс; 200 м, батерфляй;
- Мукомол Ольга — плавання, 50 м, вільний стиль;
- 2 — золоті — Сердинов Андрій — плавання, 100 м, 50 м батерфляй;
- Михайличенко Андрій — спортивна гімнастика, бруси;
- 3 — золоті — Яроцька Ірина — спортивна гімнастика, вільні вправи, колода, багатоборство;
- Ширшов Вячеслав — плавання, 50 м, вільний стиль;
- Ніколайчук Володимир, Лисогор Олег, Сердинов Андрій, Єгошин Юрій — плавання, комбінація 4 x 100 м;
- Безсонова Анна — художня гімнастика, вправи зі стрічкою
- Лукашенко Володимир — фехтування, шабля;
- Лебідь Сергій — легка атлетика, біг 5000 м;
- Карюченко, Хворост Максим, Ошаров, Нікішин — фехтування, чоловіки, командна першість;
- Хворост Максим — фехтування, шпага.

Срібні медалі:

- Зозуля Роман, Вяльцев Сергій, Гончаров Валерій, Мезенцев, Михайличенко — спортивна гімнастика, командна першість;
- Кваша Альона, Яроцька Ірина, Проскуріна, Сіробаба Наталія, Шкарупа — спортивна гімнастика, командна першість;
- Лукашенко Володимир, Третяк, Штурбабін Олег, Шкаліков Сергій — фехтування, командна першість;
- Давидов Петро — тхеквандо;
- Черкун Ольга — тхеквандо;
- Ясребов Віктор — легка атлетика, трійний стрибок;
- Лисогор Олег — плавання 50 м, брас;
- Бреус Сергій — плавання, 50 м, батерфляй;
- 2 срібні — Червінський Ігор — плавання, 800 м, вільний стиль, 1500 м комплекс;
- 4 — срібних — Безсонова Анна — художня гімнастика, багатоборство, обруч, м'яч, вправи з булавою;
- Адвена Сергій — плавання, 200 м, батерфляй;
- Проскуріна — спортивна гімнастика, стрибок.

Бронзові медалі:

- Ніколайчук Володимир – плавання, 100 м на спині;
- Егошин Юрій – плавання, 100 м, вільний стиль;
- Лисогор Олег – плавання, 100 м, брас;
- Шершов В'ячеслав – плавання, 50 м на спині;
- Зозуля Роман – спортивна гімнастика, кільця;
- 3 – бронзові – Гончаров Валерій – спортивна гімнастика, бруси, перекладина;
- 2 – бронзові – Сіробаба Наталія – спортивна гімнастика, вільна вправи, багатоборство;
- Яроцька Ірина – спортивна гімнастика, бруси;
- Шершов В'ячеслав, Сизоненко Денис, Сердинов Андрій, Егошин Юрій – плавання, естафета 4 x 100 м;
- Береснева Ольга – плавання, 800 м;
- Рабченюк Анастасія – легка атлетика, 400 м з бар'єрами;
- Палеха, Дорохова, Бережна – стрільба з лука, командна першість;
- Книш Станіслав, Єфімов Валентин, Савінов Віктор, Гонтюк Роман, Блошенко Андрій, Бубон Віталій – дзюдо, командна першість;
- Семенюк Марія – дзюдо, абсолютна категорія).

Корейський символ Dreami прославляє навіть не стільки саму Універсіаду, скільки символізує текстильну промисловість, яка розвинена в цьому регіоні країни.

Медальний залік Універсіади. Тегу, 2003 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Китай	41	27	13	81
2	Росія	26	22	34	82
3	Корея	26	12	17	55
4	Україна	23	15	17	55
5	Японія	13	13	21	47
6	Франція	8	8	4	20
7	Велика Британія	8	3	6	17
8	США	5	13	18	36
9	КНДР	3	7	3	13
10	Польща	3	4	3	10
11	Тайвань	3	3	5	11
12	Білорусь	3	3	4	10
13	Німеччина	3	2	8	13
14	Угорщина	3	2	7	12

Продовження таблиці

15	Чехія	3	0	3	6
16	Австралія	2	5	5	12
17	Італія	2	5	4	11
18	Казахстан	2	4	0	6
19	ПАР	2	1	2	5
20	Узбекистан	2	0	1	3
21	Іспанія	1	4	8	13
22	Бразилія	1	2	8	11
23	Румунія	1	2	4	7
24	Голландія	1	1	2	4
25	Марокко	1	1	1	3
	Сербія	1	1	1	3
27	Латвія	1	0	0	1
	Молдова	1	0	0	1
29	Мексика	0	3	2	5
30	Фінляндія	0	3	1	4
31	Словаччина	0	2	3	5
32	Іран	0	2	2	4
33	Словенія	0	2	0	2
	Туреччина	0	2	0	2
35	Канада	0	1	2	3
	Швейцарія	0	1	2	3
	Естонія	0	1	2	3
38	Куба	0	1	1	2
	Ірландія	0	1	1	2
40	Данія	0	1	0	1
	Уганда	0	1	0	1
42	Хорватія	0	0	3	3
	Таїланд	0	0	3	3
44	Ізраїль	0	0	2	2
45	Вірменія	0	0	1	1
	Ямайка	0	0	1	1
	Монголія	0	0	1	1
	Малайзія	0	0	1	1
	Австрія	0	0	1	1
	Греція	0	0	1	1
	Кіпр	0	0	1	1
	Багами	0	0	1	1
Боснія і Герцеговина	0	0	1	1	

3.23. XXIII Літня Всесвітня Універсіада 11-22 серпня 2005 р. Ізмір (Туреччина)

Відкривав Універсіаду Абдулла Гюль на стадіоні *Ізмір Ататюрк*. Вогонь Універсіади запалювали: Сертаб Еренер (переможниця Євробачення 2003 р.), Мушур Аждамур (традиційний лук), Ашипшим Гюзюр (олімпійський лук), Жильшиз Авиз (блочний лук). Клятву від імені спортсменів виголошувала Ізмар Крошер (художня гімнастика).

Студенти змагалися у 15 видах спорту, з них 11 є обов'язковими для всіх універсіад (*легка атлетика, баскетбол, футбол, волейбол, спортивна гімнастика, художня гімнастика, плавання, стрибки у воду, водне поло, теніс і фехтування*), і 4 – додатковими, які за регламентом обрали господарі Універсіади (*тхеквандо, вітрильний спорт, стрільба з лука і боротьба*).

Кількість країн-учасниць – 147. Кількість учасників – 6345 спортсменів.

Під час змагань за програмою Універсіади було розіграно 1383 медалі, з них жінки вибороли 679 медалей (219 золотих, 219 срібних і 241 бронзову), а чоловіки – 704 медалі (225 золотих, 225 срібних і 254 бронзові).

Національна збірна команда України була представлена у 12 видах спорту. У змаганнях взяли участь 147 спортсменів, 33 тренери з 22 регіонів країни і 36 вищих навчальних закладів.

Найбільша кількість спортсменів була представлена від міста Києва – 46, Харківської області – 19, Донецької – 13 і Дніпропетровської – 11.

Український золотий запас медалей:

- 4 – Анна Безсонова – художня гімнастика, абсолютна першість, м'яч, булави, скакалка;
- 1 – Наталія Годунко – художня гімнастика, стрічка;
- 2 – Олег Лисогір – плавання, 50 і 100 м брасом;
- 2 – Сергій Бреус – плавання, 50 і 100 м батерфляєм;
- 1 – Антон Бугайов, Олег Лисогор, Сергій Адвена, Денис Сизоненко – плавання, комбінована естафета, 4 x 100 м;
- 1 – **Іван Гешко** – легка атлетика, 1500 м;
- 1 – Людмила Блонська – легка атлетика, семиборство;
- 1 – Володимир Зюськов – легка атлетика, стрибки в довжину;
- 1 – Яна Шемякіна, Ольга Партала, Надія Казімірчук, Тетяна Новаковська – фехтування, шпага, команда;
- 1 – Дмитро Чумак, Дмитро Карюченко, Віталій Ошаров – фехтування, шпага, команда;
- 1 – Олег Кушнір, вільна боротьба;

- 1 – **Мерлені Іріні**, вільна боротьба;
- 1 – Дмитро Грачов, Віктор Рубан, Олександр Сердюк, стрільба з лука – команда.

Мерлені Іріні, вільна боротьба – чемпіонка XXIII Універсиади

Іван Гешко – легка атлетика 1500 м – чемпіон XXIII Універсиади

Срібні медалі:

- 2 – Тетяна Головченко, легка атлетика, біг 1500 м, 5000 м;
- 1 – Ольга Саладуха, легка атлетика, трійний стрибок;
- 1 – Ірина Коваленко, легка атлетика, стрибок у висоту;
- 1 – Дмитро Бойко, Володимир Лукашенко, Олег Штурбабін, фехтування, шабля – команда;
- 1 – Тетяна Бережна, Вікторія Коваль, Катерина Палеха, стрільба з лука – команда;
- 1 – Катерина Палеха, стрільба з лука;
- 1 – Валерій Димо, плавання, 50 м, брас;
- 1 – Валерій Максюта, гімнастика, опорний стрибок;
- 1 – Катерина Бурмистрова, вільна боротьба;
- 1 – Олена Федорова, стрибки у воду, метровий трамплін.

Бронзові медалі

- 1 – Наталія Годунко, художня гімнастика, Багатоборство;
- 1 – Катерина Аненкова, Зінаїда Бондаренко, Марина Біханова, Інга Козоміна, Олександра Пережогіна, Ганна Туктарова, художня гімнастика групові вправи;
- 1 – Дмитро Чумак, фехтування, шпага;
- 1 – Владислав Третяк, фехтування, шабля;
- 1 – Вікторія Коваль, стрільба з луку;
- 1 – Ігор Червінський, плавання, 1500 м вільний стиль;
- 1 – Сергій Адвена, плавання, 100 м, батерфляй;
- 1 – Ірина Амшеннікова, плавання, 100 м, спина;
- 1 – Марина Проскуріна, гімнастика, опорний стрибок;
- 1 – Олександра Когут, вільна боротьба;

- 1 – **Левковська Ольга**, вільна боротьба;
- 1 – Сергій Демидюк, легка атлетика, біг 110 м з бар'єрами;
- 1 – Олександр Корчмід, легка атлетика, стрибки з жердиною.

У складі збірної команди України брали участь студенти Кам'янець-Подільського державного університету:

- Іван Гешко – легка атлетика 1500 м – 1 місце;
- Мерлені Іріні, вільна боротьба – 1 місце;
- Левковська Ольга, вільна боротьба – 3 місце.

Талісманом XXIII Всесвітніх Літніх ігор вибраний птах, який зветься білогрудий зимородок (від назви міста Ізмір по-латинськи). Ім'я Ефі талісману дали представники головного спонсора змагань, корпорації «Танса», причому для цього прийшлося розглянути 25000 пропозицій назви птаха. Перелітний птах Ефе уособлювала Універсіаду в турецькому місті Ізмір. Турки так пояснили свій вибір: птах – це символ динаміки, енергії та свободи.

*Медальний залік Універсіади.
Ізмір, 2005 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	26	16	23	65
2	Китай	21	16	12	49
3	Японія	18	18	20	56
4	Україна	18	16	18	52
5	США	17	12	14	43
6	Польща	12	8	8	28
7	Південна Корея	11	14	9	34
8	Туреччина	10	11	6	27
9	Тайвань	6	2	4	12
10	Італія	5	6	13	24
11	Німеччина	4	5	8	17
12	Бразилія	4	2	9	15
13	Велика Британія	3	9	7	19
14	Білорусь	3	6	6	15
15	Канада	3	6	3	12
16	Естонія	3	1	2	6

Продовження таблиці

17	Уганда	3	0	0	3
18	Іран	2	6	4	12
19	Нідерланди	2	1	2	5
20	Чехія	2	0	2	4
21	Хорватія	2	0	0	2
22	Мексика	1	5	7	13
23	КНДР	1	3	2	6
24	Нова Зеландія	1	3	1	5
25	Казахстан	1	2	6	9
26	Угорщина	1	2	2	5
	Сербія і Чорногорія	1	2	2	5
28	Куба	1	1	4	6
29	Іспанія	1	1	2	4
30	Ямайка	1	1	1	3
	Таїланд	1	1	1	3
32	Грузія	1	0	3	4
33	ПАР	1	0	2	3
34	Австрія	1	0	1	2
	Румунія	1	0	1	2
36	Латвія	1	0	0	1
	Монголія	1	0	0	1
	Словенія	1	0	0	1
39	Швейцарія	0	2	3	5
40	Польща	0	2	0	2
41	Вірменія	0	1	4	5
	Ірландія	0	1	4	5
43	Австралія	0	1	3	4
	Греція	0	1	3	4
	Марокко	0	1	3	4
46	Бельгія	0	1	2	3
	Словаччина	0	1	2	3
48	Фінляндія	0	1	1	2
	Литва	0	1	1	2
	Сенегал	0	1	1	2
51	Алжир	0	1	0	1
	Єгипет	0	1	0	1
	Молдова	0	1	0	1
54	Азербайджан	0	0	2	2
	Кенія	0	0	2	2
56	Малайзія	0	0	1	1

3.24. XXIV Літня Всесвітня Універсіада 8-18 серпня 2007 р. Бангкок (Таїланд)

На Універсіаду прибули учасники – 150 країн світу.

Під час Універсіади були проведені змагання з 17 видів спорту: *бадмінтон, баскетбол, водне поло, плавання, стрибки у воду, волейбол, гімнастика, спортивна гімнастика, художня гімнастика, гольф, дзюдо, легка атлетика, стрільба, теніс, тхеквондо, фехтування.*

Збірна України зайняла 3 місце: золотих медалей – 28, срібних – 20, бронзових 18.

Золоті медалі завоювали:

- 5 – Безсонова Анна – художня гімнастика;
- 2 – Шемякіна Яна – фехтування;
- 1 – Башлай Андрій – футбол;
- 1 – Бойко Дмитро – фехтування;
- 1 – Бреус Сергій – плавання;
- 1 – Бочкур Роман – футбол;
- 1 – Васна Надія – художня гімнастика;
- 1 – Войнаровський Роман – футбол;
- 1 – Волощенко Марія – стрибки у воду;
- 1 – Воробиков Олександр – спортивна гімнастика;
- 1 – Герасим'юк Олег – футбол;
- 1 – Гордя Ігор – футбол;
- 1 – Гребінський Ігор – футбол;
- 1 – Гунченко Дмитро – футбол;
- 1 – Демідюк Сергій – легка атлетика;
- 1 – Димо Валерій – плавання;
- 1 – Єфремова Антоніна – легка атлетика;
- 1 – Завгородня Ольга – легка атлетика;
- 1 – Запорожан Андрій – футбол;
- 1 – Згоба Дар'я – спортивна гімнастика;
- 1 – Зубченко Віта – художня гімнастика;
- 1 – Іконников Володимир – футбол;
- 1 – Ісаєв Андрій – спортивна гімнастика;
- 1 – Карюченко Дмитро – фехтування;
- 1 – Клочкова Яна – плавання;
- 1 – Ковальчук Ірина – художня гімнастика;
- 1 – Кожохіна Інга – художня гімнастика;
- 1 – Коміренко Максим – стрільба кульова;
- 1 – Кондаурова Поліна – художня гімнастика;
- 1 – Коростильова Юлія – стрільба кульова;

- 1 – Костевич Олена – стрільба кульова;
- 1 – Кревсун Юлія – легка атлетика;
- 1 – Кривицька Олена – фехтування;
- 1 – Крячко Інна – стрільба кульова;
- 1 – Лісогор Олег – плавання;
- 1 – Луценко Роман – футбол;
- 1 – Медведєв Віталій – фехтування;
- 1 – Монахов Антон – футбол;
- 1 – Пігіда Наталія – легка атлетика;
- 1 – Партала Ольга – фехтування;
- 1 – Проневич Дмитро – футбол;
- 1 – Ревуцький Микола – футбол;
- 1 – Рейзліна Олена - фехтування;
- 1 – Саладуха Ольга – легка атлетика;
- 1 – Скурадова Ольга – художня гімнастика;
- 1 – Соколов Олег – фехтування;
- 1 – Старогородський Артем – футбол;
- 1 – Торчук Олександр – фехтування;
- 1 – Хворост Максим – фехтування;
- 1 – Худоб'як Ігор – футбол;
- 1 – Чепурна Наталія – стрільба кульова;
- 1 – Шевчук Андрій – футбол;
- 1 – Штанґєєва Ірина – легка атлетика;
- 1 – Штурбабин Олег – фехтування;
- 1 – Щербак Оксана – легка атлетика;
- 1 – Щербатих Ольга – спортивна гімнастика;
- 1 – Ягодка Андрій – фехтування.

Срібні медалі:

- 2 – Головченко Тетяна – легка атлетика;
- 2 – Пундик Галина – фехтування;
- 2 – Рибовалов Іван – стрільба кульова;
- 2 – Щербатих Ольга – спортивна гімнастика;
- 1 – Бідняк Іван – стрільба кульова;
- 1 – Васіна Надія – художня гімнастика;
- 1 – Вдовиченко Микола – стрільба кульова;
- 1 – Горпинич Валентина – легка атлетика;
- 1 – Жовнір Ольга – фехтування;
- 1 – Зіненко Олександр – стрільба кульова;
- 1 – Зубкова Катерина – плавання;
- 1 – Зубченко Віта – художня гімнастика;
- 1 – Клочкова Яна – плавання;
- 1 – Ковальчук Ірина – художня гімнастика;
- 1 – Кожохіна Інґа – художня гімнастика;
- 1 – Козіч Аліна -спортивна гімнастика;

- 1 – Козлова Ніна – фехтування;
- 1 – Коміренко Максим – стрільба кульова;
- 1 – Кондаурова Поліна – художня гімнастика;
- 1 – Коротун Максим – дзюдо;
- 1 – Костюченко Марина – спортивна гімнастика;
- 1 – Костевич Олена – стрільба кульова;
- 1 – Кудря Сергій – стрільба кульова;
- 1 – Кузнецов Віктор – легка атлетика;
- 1 – Нікандров Юрій – стрільба стендова;
- 1 – Проскуріна Марина – спортивна гімнастика;
- 1 – Прянишников Владислав – стрільба кульова;
- 1 – Рабченюк Анастасія – легка атлетика;
- 1 – Скударова Ольга – художня гімнастика;
- 1 – Фесенко Сергій – плавання;
- 1 – Хомрова Олена – фехтування;
- 1 – Чебану Олена – легка атлетика;
- 1 – Чумаченко Денис – стрільба кульова;
- 1 – Яценко Дмитро – стрільба кульова.

Бронзові медалі:

- 2 – Бреус Сергій – плавання;
- 2 – Димо Валерій – плавання;
- 2 – Прянишников Владислав – стрільба кульова;
- 1 – Бідняк Іван – стрільба кульова;
- 1 – Годунко Наталія – художня гімнастика;
- 1 – Єгошин Юрій – плавання;
- 1 – Захаров Антон – стрибки у воду;
- 1 – Зіненко Олександр – стрільба кульова;
- 1 – Ісаєв Андрій - спортивна гімнастика;
- 1 – Коростильова Юлія – стрільба кульова;
- 1 – Костевич Олена – стрільба кульова;
- 1 – Кудря Сергій – стрільба кульова;
- 1 – Лисенко Дмитро – стрибки у воду;
- 1 – Лось Оксана – стрільба кульова;
- 1 – Любоневич Артем – спортивна гімнастика;
- 1 – Мельниченко Ганна – легка атлетика;
- 1 – Нартов Олександр – легка атлетика;
- 1 – Новосьолов Антон – спортивна гімнастика;
- 1 – Овчинников Максим – спортивна гімнастика;
- 1 – Олійник Андрій – плавання;
- 1 – Петров Максим – фехтування;
- 1 – Полянський Віталій – дзюдо;
- 1 – Рибовалов Іван – стрільба кульова;
- 1 – Снігур Євгенія – легка атлетика;
- 1 – Тонко вид Галина – легка атлетика;

- 1 – Фесенко Сергій – плавання;
- 1 – Хворост Максим – фехтування;
- 1 – Чебану Олена – легка атлетика;
- 1 – Шепетюк Ірина – легка атлетика;
- 1 – Шляхов Юрій – стрибки у воду;
- 1 – Штангеева Ірина – легка атлетика;
- 1 – Яценко Дмитро – стрільба кульова.

Заєць у формі зірки – так жартома називають символ Ігор, що проводилися в місті Бангкок. Втім, самі тайці дуже гордяться своїм творенням – в країні до цього часу можна знайти зошити і блокноти з його зображенням.

Медальний залік Універсиади. Бангкок, 2007 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	КНР	32	29	26	87
2	Росія	28	27	37	92
3	Україна	28	20	18	66
4	Японія	19	15	22	56
5	Республіка Корея	15	18	18	51
6	Таїланд	13	7	9	29
7	Німеччина	11	5	9	25
8	США	10	10	14	34
9	Китайський Тайбей	7	9	12	28
10	Італія	6	6	9	21
11	Казахстан	5	4	5	14
12	Канада	5	3	8	16
13	Іран	4	1	4	9
14	Австралія	3	5	3	11
15	Білорусь	3	3	5	13
16	Мексика	3	3	5	11
17	Туреччина	3	3	4	10
18	Австрія	3	2	3	8
19	Польща	2	5	9	16
20	Угорщина	2	3	1	6
21	КНДР	2	1	4	7
22	Чехія	2	1	2	5
23	Марокко	2	1	0	3
24	Литва	2	0	3	5
25	Швейцарія	2	0	2	4
26	Фінляндія	2	0	0	2

Продовження таблиці

27	Франція	1	6	7	14
28	Велика Британія	1	4	5	10
29	Бразилія	1	3	6	10
30	Румунія	1	2	2	5
	Словенія	1	2	2	5
32	ПАР	1	2	1	4
33	Кіпр	1	2	0	3
	Ірландія	1	2	0	3
35	Латвія	1	1	1	3
	Словаччина	1	1	1	3
37	Єгипет	1	1	0	2
	Монголія	1	1	0	2
	Польща	1	1	0	2
40	Алжир	1	0	1	2
	Куба	1	0	1	2
	Грузія	1	0	1	2
	Індія	1	0	1	2
	Узбекистан	1	0	1	2
45	Азербайджан	1	0	0	1
	Болгарія	1	0	0	1
	Чорногорія	1	0	0	1
48	Естонія	0	4	2	6
49	Сербія	0	4	1	5
50	Хорватія	0	2	1	3
51	Бельгія	0	2	1	3
52	Естонія	0	1	1	2
	Уганда	0	1	1	2
54	Камерун	0	1	0	1
	Ізраїль	0	1	0	1
	Кенія	0	1	0	1
	Малайзія	0	1	0	1
	Мозамбік	0	1	0	1
	Нова Зеландія	0	1	0	1
60	Вірменія	0	0	3	3
	Індонезія	0	0	3	3
62	Молдова	0	0	2	2
63	Греція	0	0	1	1
	Нідерланди	0	0	1	1
	Філіппіни	0	0	1	1
	Пуерто-Ріко	0	0	1	1
	В'єтнам	0	0	1	1

3.25. XXV Літня Всесвітня Універсіада 30 червня – 12 липня 2009 р. Белград (Сербія)

В ювілейній Універсіаді брали участь студенти 144 країн світу, майже 10 тисяч спортсменів, які змагалися з 15 видів спорту (*баскетбол, водне поло, плавання, стрибки у воду, волейбол, дзюдо, легка атлетика, настільний теніс, спортивна гімнастика, стрільба з луку, теніс, тхеквондо, фехтування, футбол, художня гімнастика*), у яких розігрувалося 203 комплекти нагород. Команди, які розташувалися попереду України, були найбільш укомплектовані. Медалі розподілилися між спортсменами 55-ти країн.

Відкривав Універсіаду Мірко Цветкович на стадіоні Белградська Арена.

Російська гімнастка-художниця Євгена Канаєва, яка завойовувала всі п'ять золотих медалей літньої Універсіади в Белграді, порівняла ці змагання з Олімпійськими іграми.

Україну представляли 162 спортсмени з 25 вищих навчальних закладів.

Українські спортсмени завойовували 7 золотих, 11 срібних і 13 бронзових медалей. Дві золоті нагороди здобув донецький майстер блакитних доріжок Ігор Борисик, який переміг на двох дистанціях плавання брасом – 100 і 200 м. Чемпіонами Універсіади також стали харківський лучник Віктор Рубан, миколаївський стрибун у воду Костянтин Міляєв, дві жіночі команди фехтувальниць (рапіра і шабля), чоловіча студентська збірна України з футболу.

Найбільших успіхів українські студенти досягли у фехтуванні – 2 золоті і 1 бронзова нагороди (хмельничани Партала Ольга – золото в складі збірної команди України з фехтування на шпагах та шаблісти Дмитро Бойко, Олег Штурбабін, Олександр Торчук – золото в складі збірної команди України), у стрибках у воду, плаванні стрільбі з лука. Приємно відзначити, що є в цьому списку і золота медаль футбольної збірної.

Світлана Ярмюка –
3 місце Універсіади, дзюдо до.

Срібло завойовували шаблістки з Хмельниччини Галина Пундик (шабля індивідуальна та командна), Ольга Жовнір (командна).

Світлана Ярмюка – 3 місце, дзюдо.

Горобець став символом сербських Ігор через бойовий дух. Ця хоч і маленька пташка, але дуже життєздатна і витривала.

*Медальний залік Універсиади. Белград,
2009 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	29	22	27	76
2	КНР	22	21	15	58
3	Республіка Корея	21	11	15	47
4	Японія	20	21	32	73
5	США	13	13	13	39
6	Україна	7	11	13	31
7	Китайський Тайбей	7	5	5	17
8	Італія	6	14	11	31
9	Польща	6	10	8	24
10	Сербія	5	5	9	19
11	Австралія	5	2	1	8
11	Іран	5	2	1	8
13	Франція	4	8	9	21
14	Білорусь	4	2	5	11
15	Іспанія	4	0	6	10
16	Мексика	3	5	5	13
17	Німеччина	3	3	11	17
18	Велика Британія	3	1	3	7
19	Швейцарія	3	1	1	5
20	Нідерланди	3	0	2	5
	Португалія	3	0	2	5
22	Канада	2	7	6	15
23	ПАР	2	2	5	9
	Туреччина	2	2	5	9
25	Бразилія	2	2	2	6
26	Куба	2	1	2	5
27	Словенія	2	0	2	4
28	Азербайджан	2	0	0	2
	Гонконг	2	0	0	2
30	КНДР	1	3	4	8
31	Угорщина	1	2	5	8
32	Казахстан	1	2	4	7
33	Нова Зеландія	1	2	1	4
	Румунія	1	2	1	4
35	Чехія	1	1	4	6

Продовження таблиці

36	Кенія	1	1	1	3
	Литва	1	1	1	3
	Молдова	1	1	1	3
	Сенегал	1	1	1	3
40	Болгарія	1	0	1	2
41	Гондурас	1	0	0	1
	Латвія	1	0	0	1
	Швеція	1	0	0	1
44	Єгипет	0	2	4	6
45	Хорватія	0	2	1	3
	Монголія	0	2	1	3
	В'єтнам	0	2	1	3
48	Таїланд	0	1	6	7
49	Словаччина	0	1	3	4
50	Вірменія	0	1	2	3
	Бельгія	0	1	2	3
52	Ізраїль	0	1	1	2
53	Алжир	0	1	0	1
	Австрія	0	1	0	1
	Еквадор	0	1	0	1
56	Данія	0	0	1	1
	Всього	204	203	262	669

*Статистика звертань за медичною допомогою в поліклініку
Універсиади в м. Белграді*

- 3 хірургії – 315 звернень
- 3 офтальмології – 32 звертання
- 3 інфекційних захворювань – 22 звертання
- 3 гінекології – 20 звернень
- 3 стоматології – 145 звернень
- 3 терапії – 614 звернень
- На проведення фізіотерапевтичних процедур – 4084 звернення
- На проведення ЛФК – 406 звернень
- На проведення діагностичних процедур – 403 звернення

- **ВСЬОГО:** – 6041 звертань
- **Госпіталізовано** – 234 чоловіки

3.26. XXVI Всесвітня Літня Універсіада 12-23 серпня 2011 р. Шеньчжень (КНР)

Слоган Всесвітньої літньої Універсіади-2011 «*Start here, make a difference*», «*Зміни світ зараз*».

В Універсіаді взяли участь 12000 спортсменів та офіційних осіб з 152 країн світу. Було розіграно 306 комплектів медалей у 24 видах спорту: *бадмінтон, баскетбол, велоспорт, водне поло, плавання, стрибки у воду, волейбол, аеробіка, спортивна гімнастика, художня гімнастика, гольф, дзюдо, легка атлетика, настільний теніс, парусний спорт й ін.*

Відкривав Універсіаду Ху Цзіньтао. Стадіон – Shenzhen Bay Sports Center.

Всесвітні Літні студентські ігри-2011 вражали своїм розмахом. Достатньо відмітити, що гостей та учасників Універсіади обслуговувало 1,2 мільйона лише волонтерів.

Склад української делегації – 293 спортсменів і тренерів, 8 членів штабу і 15 суддів. Студенти-спортсмени представляли 75 вузів країни з 27 областей.

Найбільш успішно виступили студенти-спортсмени у легкій атлетиці (9 медалей, 4-4-1), фехтуванні (6 медалей – 3-2-1), гімнастиці спортивній (4 медалі, 1-2-1), стрільбі кульовій (4 медалі, 1-0-3). Серед областей найбільша кількість спортсменів була представлена від Києва (37), Харківська (33), Тернопільська (20), Львівська (19), Дніпропетровська (15), Хмельницька та Луганська (по 14), Запорізька (10), Миколаївська та Одеська (по 6). Медалі завоювали представники 32 вузів країни.

Переможцями Універсіади стали:

Золоті медалі:

- Анна Ярошук (легка атлетика, 400 м з бар'єрами);
- Ольга Загородня (легка атлетика, 800 м);
- Богдан Бондаренко (стрибки у висоту);
- Андрій Ягодка (індивідуальна і командна першості, фехтування на шаблях);
- Микола Куксенков (спортивна гімнастика, абсолютна першість, срібний призер у вправах на перекладині);
- Ольга Харлан (індивідуальна першість, фехтування на шаблях, срібний призер у командній першості);
- Леся Калітовська (велотрек);
- Вікторія Турк (дзюдо);
- Дмитро Бойко, Олег Штурбабін, Андрій Ягодка, Дмитро Пундик (фехтування – шабля, команда);

- Анна Тігімець, Наталія Погребняк, Крістіна Стуй, Єлизавета Бризгіна (легка атлетика, естафета 4 x 100 м);
- Катерина Демкіна, Олена Костевич, Інна Кричко (стрільба — пістолет, 25 м команда).

Срібні медалі:

- Крістіна Стуй (легка атлетика, 100 м);
- Віктор Кузнецов (легка атлетика, трійний стрибок);
- Роман Авременко (легка атлетика, спис);
- Анна Міщенко (легка атлетика, 1500 м);
- Леся Калітовська (велотрек);
- Любов Шулика (велотрек, 500 м);
- Микола Куксенков (гімнастика, перекладина);
- Яна Дем'янчук, Марина Костюченко, Ангеліна Кусла, Анастасія Коваль, Валентина Голенкова (гімнастика, команда);
- Тетяна Дорохова, Олена Кушнірук, Ніна Мільченко (стрільба з лука, команда);
- Дарина Степанюк (плавання, 50 м і 100 м вільний стиль);
- Микола Гордійчук (важка атлетика);
- Україна (шахи, мікст, команда);
- Олена Кривицька (фехтування, шпага);
- **Аліна Комащук**, Олена Хомрова, Ольга Харлан, Галина Пундик (фехтування, шабля, команда);
- збірна України (волейбол).

Комащук Аліна — фехтування — срібло на XXVI Універсиади

Жуматій Олександр — волейбол, срібний призер XXVI Універсиади

Бронзові медалі:

- Світлана Галюк (велотрек, переслідування);
- Андрій Бурдін, Анатолій Ласкута, **Кеджау Ньябалі**, Іван Єфанов, Віталій Попович, Размік Тоноян, Олександр Сизов (дзюдо, команда);
- Ангеліна Кусла (гімнастика, бруси);
- Іл'я Кваша (стрибки у воду, 1 м);
- Лілія Лобанова (легка атлетика, 800 м);
- Сергій Фролов (плавання, 1500 м, вільний стиль);

Збірна команда України з волейболу – срібний призер XXVI Універсиади

- Сергій Попов, Валерій Самодай (пляжний волейбол);
- Дмитро Грачов, Ніна Мільченко (стрільба з лука, мікст);
- Олена Костевич (стрільба, пістолет, 10 м, 25 м);
- Олія Коростильова, Олена Костевич, Інна Крячко (стрільба, пістолет, 10 м, команда);
- Олег Прошак (важка атлетика);
- Дарина Гончарова (важка атлетика);
- Анатолій Герей (фехтування, шпага).

У складі збірної команди України брали участь студенти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка:

- **Ньябалі Кеджау** – дзюдо – 3 місце;
- **Ярьомка Світлана** – дзюдо – 5 місце;
- **Комашук Аліна** – фехтування – 2 місце;
- **Жуматій Олександр** – волейбол – 2 місце;
- **Тупчий Андрій** – волейбол – 2 місце;
- **Ковальчук Володимир** – волейбол – 2 місце;
- **Юшкевич Руслан** – волейбол – 2 місце.

UU – талісман для літньої Універсиади Шеньчжень, є дітищем дизайну команди на чолі з Ван Юефеем, відомим місцевим дизайнером. Решта чотири члени молоді команди – це графічні дизайнери Го Дунсін і Ішунь, дизайнер

***Ньябалі Кеджау** – дзюдо, бронзовий призер XXVI Універсиади*

анімації Ван Гуаньцюнь і дизайнер трьохвимірної анімації Лі Сінї. Емблема у формі U, початкової букви в слові «Універсиада» представляє собою великий відхід від традиції важливих спортивних зустрічей, які, як правило, використовують людські фігури, тварин чи рослин в якості талісмана.

Це перший талісман такого роду – не птах і не тварина, і навіть не людина. А просто усміхнене обличчя. Що ще потрібно гостям?! Звичайно, усмішка! Ім'я у цього обличчя UU.

Медальний залік Універсиади. Шеньчжень, 2011 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Китай	75	39	31	145
2	Росія	42	45	45	132
3	Корея	28	21	30	79
4	Японія	23	26	38	87
5	США	17	22	11	50
6	Італія	12	5	13	30
7	Україна	11	19	14	44
8	Тайвань	7	9	16	32
9	Туреччина	7	7	8	22
10	Таїланд	7	2	9	18
11	Ямайка	6	2	1	9
12	Польща	5	7	8	20
13	Литва	5	5	3	13
14	Австралія	5	3	8	16
15	Нова Зеландія	5	3	4	12
16	Угорщина	5	2	4	11
17	Франція	4	12	17	33
18	Румунія	3	4	9	16
19	Білорусь	3	4	6	13
20	Індонезія	3	1	2	6
21	Німеччина	2	6	6	14
22	Іспанія	2	5	5	12
23	Бразилія	2	4	12	18
24	ПАР	2	2	3	7
25	КНДР	2	2	1	5
26	Португалія	2	2	0	4
	Сербія	2	2	0	4
28	Велика Британія	2	1	2	5
29	Індія	2	0	1	3
30	Голландія	2	0	0	2
31	Мексика	1	4	12	17
32	Іран	1	4	3	8

Продовження таблиці

33	Швейцарія	1	3	1	5
34	Словаччина	1	2	0	3
35	Марокко	1	1	2	4
36	Алжир	1	1	1	3
	Естонія	1	1	1	3
38	Єгипет	1	0	2	3
39	Молдова	1	0	1	2
40	Вірменія	1	0	0	1
	Хорватія	1	0	0	1
42	Канада	0	5	3	8
43	Монголія	0	4	0	4
44	Казахстан	0	3	3	6
45	Азербайджан	0	2	0	2
46	В'єтнам	0	1	3	4
47	Малайзія	0	1	2	3
49	Австрія	0	1	1	2
	Бельгія	0	1	1	2
51	Ізраїль	0	1	0	1
	Сінгапур	0	1	0	1
	Словенія	0	1	0	1
	Філіппіни	0	1	0	1
	Узбекистан	0	1	0	1
56	Гонконг	0	0	3	3
57	Кіпр	0	0	2	2
58	Греція	0	0	1	1
	Грузія	0	0	1	1
	Кенія	0	0	1	1
	Куба	0	0	1	1
	Македонія	0	0	1	1
	Мозамбік	0	0	1	1
	Еквадор	0	0	1	1
	Всього	306	302	360	968

3.27. XXVII Літня Всесвітня Універсіада 6-17 липня 2013 р. Казань (Росія)

На наймасштабніший літній Універсіади-2013 розігрувалося понад 350 комплектів медалей з 27 видів спорту, з них 13 обов'язкових (*легка атлетика, баскетбол, фехтування, футбол, спортивна гімнастика, художня гімнастика, дзюдо, плавання, стрибки у воду, водне поло, настільний теніс, теніс і волейбол*) і 14 додаткових (*бокс, стрільба, синхронне плавання, академічне веслування, веслування на байдарках і каное, самбо, спортивна боротьба, боротьба на поясах, шахи, важка атлетика, регбі-7, хокей на траві, бадмінтон, пляжний волейбол*), у тому числі 5 видів спорту уперше розіграли медалі (*боротьба на поясах, регбі-7, самбо, синхронного плавання та бокс*) серед представників 162 країн світу, учасників близько 10500 атлетів.

Почесні гості церемонії — плавець Володимир Сальников, фехтувальниця Каліла Гафурзянова, піаніст Денис Мацуєв, актор Костянтин Хабенський, балерина Світлана Захарова і шахістка Галямова під звуки «Гаудеамус Ігітур» підняли на арені прапор Міжнародного спортивного студентського союзу.

Глядачі на трибунах були учасниками урочистості, піднімаючи таблички зі слоганом Універсіади — «U (You) Are the World» (варіанти перекладу — «Ти — весь світ», «Весь світ — у тобі» й «Універсіада — це цілий світ»).

На Універсіаді було задіяно волонтерів: 15 тисяч з Татарстану, 5 тисяч з 35 регіонів Росії і 24 країн світу — всього 20 тисяч волонтерів.

Всього під час Універсіади працювало 87 інформаційних точок, в яких було задіяно 1680 міських волонтерів. На кожній такий точці по 20 волонтерів. Вони розбивалися на три зміни і працювали по 4 години з 9-00 год. ранку до 9-00 год. вечора.

Висвітлювати події Ігор в Казань приїхало біля 1500 представників ЗМІ.

На завершення урочистої церемонії хокеїст Наїль Якупов, волейболістка Катерина Гамова, паралімпієць Ірек Заріпов і дзюдоїст Тагір Хайбулаєв одночасно піднесли факели з вогнем до величезної чаші і велике полум'я під канонаду залпів салюту освітило центр стадіону «Казань-арена». Естафета вогню Універсіади-2013 стала найбільш масштабною за всю історію FISU. 2013 факелоносців за 365 днів побували в 54 містах світу, відвідали 50 найбільших студентських центрів і подолали понад 150000 кілометрів.

Збірна України налічувала 375 атлетів.

Прапор нашої країни на церемонії відкриття ніс бронзовий призер Олімпіади-2012 боксер Олександр Гвоздик.

Найчисленніша команда човнярів в академічному веслуванні стала й найтитулованішою — на її рахунку 2 золоті, 6 срібних і 2 бронзові нагороди.

У гімнастів на рахунку «срібло» і 5 бронзових медалей. Петро Пахнюк, Максим Сем'янків, Олег Верняєв, Олег Степко та Ігор Радивілов завоювали срібні медалі в командних змаганнях. Вони були першими у вправах на коні й брусах, другими на кільцях, третіми в опорному стрибку й на поперечині, четвертими у вільних вправах.

Легкоатлети порадували трьома золотими й шістьма бронзовими нагородами.

Представники одноборств гідно відстоювали свої пояси і титули. Дзюдоїсти, крім Шушани Гевондян (завоювала «срібло» у категорії до 57 кг), стали бронзовими призерами. Серед них Артем Харченко (до 66 кг), Марина Черняк (до 57 кг), Єлизавета Каланіна (абсолютна категорія).

Вільники двічі примножували нагороди. Володарями «срібла» стали Олександр Хоцяновський у ваговій категорії до 120 кг і **Павло Олійник** (до 96 кг), а бронзові нагороди дісталися **Семену Радую** (до 66 кг) і Василю Шуптарю (до 60 кг).

«Бронзу» виграв Жан Беленюк в греко-римському стилі.

Серед учасників студентської Олімпіади було і майже 370 українських юнаків і дівчат, які виборювали призові місця у 23 видах. Вагомий внесок у підготовку студентської збірної України зробили 90 вищих навчальних закладів.

Павло Олійник (вільна боротьба, до 96 кг, срібло)

За словами голови Комітету з фізичного виховання та спорту МОН України Євгена Баженкова, студентська збірна України була сформована за підсумками XI Всеукраїнської літньої Універсиади. Вагомий внесок у підготовку студентської збірної зробили 90 вищих навчальних закладів країни. Особливо плідно попрацювали в Національному університеті фізичного виховання та спорту України, делегувавши до студентської команди 67 спортсменів. На високому рівні підготували атлетів у Львівському державному університеті фізичної культури (23 спортсмени), **Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (21 спортсмен)**, Тернопільському

національному економічному університеті (18 спортсменів), Миколаївському національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова (15 спортсменів).

Золоті медалі та державні нагороди:

- Довгодько Наталія – гребля, орден «За заслуги» II ступеня;
- Тітімець Анна – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Харлан Ольга – фехтування, орден «За заслуги» I ступеня;
- Кузнецов Віктор – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Мітрофанов Дмитро – бокс, орден «За заслуги» III ступеня;
- Гвоздик Олександр – бокс, орден «За заслуги» II ступеня;
- Говоров Андрій – плавання, орден «За заслуги» III ступеня;
- Нікандров Юрій – стендова стрільба, орден «За заслуги» III ступеня;
- Вергелес Віталій – гребля, орден «За заслуги» III ступеня;
- Камерилов Денис – гребля, орден «За заслуги» III ступеня;
- Янчук Дмитро – гребля, орден «За заслуги» III ступеня;
- Шеметил Едуард – гребля, орден «За заслуги» III ступеня;
- Повх Олеся – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Погребняк Наталія – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Ремень Марія – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- П'ятаченко Вікторія – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Перестюк Руслан – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Смелик Сергій – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Бодров Ігор – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Корж Віталій – легка атлетика, орден «За заслуги» III ступеня;
- Костевич Олена – кульова стрільба, орден Княгині Ольги I ступеня.

Срібні медалі та державні нагороди:

- Косенко Дмитро – боротьба на поясах, орден Данили Галицького;
- Гордієнко Олександр – боротьба на поясах, орден Данили Галицького;
- Довгодько Іван – гребля (двойка парна), орден Данили Галицького;
- Надтока Олександр – гребля (двойка парна), орден Данили Галицького;
- Холязников Антон – гребля (двойка без рульового), орден Данили Галицького;

- Гребенников Віктор — гребля (двойка без рульового), орден Данили Галицького;
- Чорний Денис, Чумраєв, Юрченко Іван, Завгородній Василь, Цуркан Віталій, Футрик Іван, Михайл Дмитро, Радченко Анатолій, Нікулін Владислав — гребля (вісімка) (чоловіки), орден Данили Галицького;
- Хмара Ігор, Ковальов Станіслав — гребля (двойка парна), орден Данили Галицького;
- Пахнюк Петро (орден Данили Галицького), Семенків Максим (орден Данили Галицького), Верняєв, Степко Олег (орден Данили Галицького), Радівілов Ігор (орден «За заслуги» II ступеня) — гімнастика (чоловіки) командна першість;
- **Гевондян Шушана** — дзюдо, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Дмитренко Руслан — легка атлетика (ходьба 20 км), орден Данили Галицького;
- Костевич Олена, Домкіна Катерина, Бойчук Марта — стрільба (командне змагання 25 м). Домкіна Катерина, Бойчук Марта — орден Княгині Ольги III ступеня;
- **Олійник Павло** — вільна боротьба, орден Данили Галицького
- Хоцянівський Олександр — вільна боротьба, орден Данили Галицького;
- Гусяк Ірина — вільна боротьба, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Куніцька Олена — самбо, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Сайко Олена — самбо, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Черняк Інна — самбо, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Вергелесє Камерілов, Янчук, Шеметило — гребля (каное, четвірка, чоловіки);
- Карабута Євген, Бельченко Максим, Синкевич Олександр, Трунов Ігор — гребля (байдарка, четвірка, чоловіки), орден Данили Галицького;
- Тоноян Рамік — самбо, орден Данили Галицького;
- Гайнутдінова Луїза — самбо, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Максименко Аліна, Ризатдінова Анна — художня гімнастика (булава);
- Зєвіна Дарина — плавання, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Шмідт Світлана — легка атлетика, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Ярошук Анна — легка атлетика, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Главан Ігор, Коваленко Назар, Лосєв Іван, Проценко Андрій — легка атлетика, орден Данили Галицького.

Бронзові медалі та державні нагороди:

- Беялов Умер — боротьба на поясах, медаль «За труд и доблесть»;

- Кравченко Анна — гребля (двойка парна), медаль «За труд и доблесть»;
- Буряк Олена — гребля (двойка парна), медаль «За труд и доблесть»;
- Гуменной Сергій — гребля (одиночка), медаль «За труд и доблесть»;
- Шермет Катерина, Романеску Ілона, Німченко Євгена, Верхогляд Дарина — гребля (жінки) (четвірка без рульового), медаль «За труд и доблесть»;
- Нікітіна Людмила — боротьба на поясах, медаль «За труд и доблесть»;
- Тарасов Константин — боротьба на поясах, медаль «За труд и доблесть»;
- Рябчун Леонід — боротьба на поясах, медаль «За труд и доблесть»;
- Харченко Артем — дзюдо, медаль «За труд и доблесть»;
- Пундик Галина — фехтування, медаль «За труд и доблесть»
- Черняк М. — дзюдо;
- Каланіна Єлизавета — дзюдо, медаль «За труд и доблесть»;
- Степко — гімнастика (кінь) (чоловіки);
- Радівілов — гімнастика (кільця, опорний стрибок);
- Верняєв Олег — гімнастика (бруси), орден Данили Галицького;
- Івченко Анастасія (медаль «За труд и доблесть»), Кривицька Олена, Пантелєєва Ксенія (медаль «За труд и доблесть»), Почкалова Анфіса (медаль «За труд и доблесть») — фехтування (шпага) командна першість;
- Фролов — плавання, орден Данили Галицького;
- **Радулов Семен** — вільна боротьба, медаль «За труд и доблесть»;
- Шуптар Василь — вільна боротьба, медаль «За труд и доблесть»;
- Лівач Марія — вільна боротьба, медаль «За труд и доблесть»;
- Благіня Юлія — вільна боротьба, медаль «За труд и доблесть»;
- Стадник Аліна — вільна боротьба, медаль «За труд и доблесть»;
- Ілітчук Михайло — самбо, медаль «За труд и доблесть»;
- Черкасов Михайло — самбо, медаль «За труд и доблесть»;
- Беленюк Жан — греко-римська боротьба, медаль «За труд и доблесть»;
- Пишков Дмитро — греко-римська боротьба, медаль «За труд и доблесть»;
- Говоров Андрій — плавання (чоловіки);
- Домкіна Катерина — стрільба (пістолет, жінки);
- Максименко Аліна, Ризатдінова Анна — художня гімнастика (обруч) — орден Княгині Ольги III ступеня;

- Ризатдінова Анна – художня гімнастика (м'яч);
- Дмитраш Олена, Гомон Євгена, Гридасова Олександра, Гудим Валеріяє Прокопова Світлана, Мазур Вікторія – художня гімнастика (булава, м'ячі, стрічки) – ордена Княгині Ольги III ступеня;
- **Шаріпова Дар'я**, Борисова Євгенія, **Тарасенко Тетяна** – стрільба (50 м лежачи);
- Кривицька Олена, фехтування, орден Княгині Ольги III ступеня;
- Берінчик Денис – бокс, медаль «За труд і доблесть»;
- Борисова Євгена – кульова стрільба, медаль «За труд і доблесть»;
- **Тарасенко Тетяна** – кульова стрільба, медаль «За труд і доблесть»;
- **Шаріпова Дар'я** – кульова стрільба, медаль «За труд і доблесть».

Тарасенко Тетяна –
стрільба кульова, 2 місце.
XXVII Універсиада

Державні нагороди тренерам:

- Скороход Артем – тренер Ольги Харлан, орден «За заслуги» II ступеня;
- Безсонова Раїса – тренер Олени Буряк і Анни Кравченко, орден «За заслуги» III ступеня;
- Гаврилко Валентин – генеральний секретар спортивного студентського союзу України, орден «За заслуги» III ступеня;
- Гредунов Валерій – тренер Віктора Кузнецова, орден «За заслуги» III ступеня;
- Дерюгіна Ірина – тренер Гридасової Олександри, Гудим Валерії, Дмитраш Олени, Мазур Вікторії, Максименко Аліни, Прокопової Світдани, Ризатдінової Анни, орден «За заслуги» III ступеня;
- Дерюгіна Альбіна – тренер Гомон Євгени, орден «За заслуги» III ступеня;
- Карніцький Едуард – тренер Гвоздика Олександра, орден «За заслуги» III ступеня;
- Омельченко Марина – тренер Повх Олесі, Погребняк Наталії, орден «За заслуги» III ступеня;
- Рурак Константин – тренер Пятаченко Вікторії, Ремень Марії, орден «За заслуги» III ступеня;
- Семеряк Зоряна – тренер Почкалової Анфіси, орден «За заслуги» III ступеня;

- Бондаренко Ігор — тренер Фролова Сергія, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Грінь Сергій — тренер збірної команди з дзюдо, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Калашніков Андрій — тренер Косенка Дмитра, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Красовський Сергій — тренер Тітімець Анни, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Маркін Анатолій — тренер Гайнутдінової Луїзи, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Пришутів Павло — тренер Гребенникова Віктора і Холязнікова Антона, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Сартинський Генадій — тренер Верняєва Олега, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Тобіас Денис — тренер Дмитренка Руслана, Лосєва Івана, Главана Ігоря, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Чепурко Максим — тренер збірної з греко-римської боротьби, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Черединов Ігор — тренер Костевич Олени, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Чертов Іван — тренер Гордієнко Олександра, орден Ярослава Мудрого 5 ступеня;
- Бондарчук Андрій — тренер Черняк Марина, медаль «За труд і доблесть»;
- Блудов В'ячеслав — тренер Харченко Артема, медаль «За труд і доблесть»;
- Середа Валерій — тренер Каланіної Єлизавети, медаль «За труд і доблесть»;
- Арзютов Геннадій — тренер Тарасова Константина, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Білодід Олег — тренер Смеліка Сергія, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Бодров Валерій — тренер Бодрова Ігоря і Перестюка Руслана, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Волощук Георгій — тренер Футрика Івана, Цуркана Віталія, Чумраєва Станаслава, Верховгляд Дарини, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Волощук Олег — тренер Завгороднього Василі, Михая Дмитра, Радченко Анатолія, Нікуліна Владислава, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Зєвін Юрій — тренер Зєвіної Дарини, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Казанін Вадим — тренер Митрофанова Дмитра, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Карташов Костянтин — тренер Говорова Андрія, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;

- Нікандров Юрій – тренер Нікандрова Юрія, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Продан Сергій – тренер Ковальова Станіслава, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Прус Борис – директор Центральної спеціалізованої ДЮШ олімпійського резерву, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Соболевський Валентин – тренер збірної команди з боксу, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Тукмачова Анастасія – директор Центральної спеціалізованої ДЮШ олімпійського резерву, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України;
- Самогуг Віталій – тренер Гевондян Шушани, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України.

До складу збірної команди України на Всесвітню Універсіаду в Казані входили студенти *Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* з видів спорту:

- бокс – Лазарєв Денис;
- боротьба вільна – Олійник Павло, Литвинчук Любомир, Лавренюк Юлія;
- боротьба на поясах – Ярьомка Світлана;
- боротьба самбо – Кузьмін Петро;
- волейбол (чоловіки) – Тупчий Андрій, Жуматій Олександр, Юшкевич Руслан, Шоркін Дмитро, Коваліков Ігор, Приходько Роман, Рябуха Костянтин, Петунін Юрій;
- гімнастика спортивна – Костюченко Марина, Єрмак Микита;
- настільний теніс – Бердник Павло;
- регбі – Шуляк Мирослав;
- стрільба – Григоренко Владислав, Тарасенко Тетяна, Щерба Олеся;
- фехтування – Комащук Аліна;
- футбол – Кравченко Сергій, Нурідінов Дявер, Голенков Антон.

Щерба Олеся – стрільба кульова

Григоренко Владислав – стрільба кульова

Ректор Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка Копилов С.А. та декан факультету фізичної культури Солопчук М.С. на Універсіаді в м. Казань, 2013 р.

Талісман Казанської Універсіади — кошеня крилатого сніжного барса Юні (Уніе). Крилатий сніжний барс є національним символом республіки Татарстан

Гостей в Казані зустрів чарівний білий барс — Юні. Ця тварина тісно пов'язана з культурою та історією республіки Татарстан. Барс — символ болгарських царів, тотем болгарського племені барсилів, талісман хокейного клубу «Ак Барс», а тепер і студентських Ігор. В основі емблеми також лежить «тюльпан», складова частина сучасного татарсько-

го орнаменту. Крім того, квіти — це невід'ємний атрибут літа, символ молодості і розвитку, радості і щастя.

Слоган Універсіади-2013 стала фраза «U are the world», що дозволяє трактувати девіз в двох значеннях «Ти — це мир», а також «Універсіада — це цілий світ».

Логотип Універсіади-2013 представляє собою компактну вертикальну прямокутну конструкцію, яка складається з англійських слів Універсіада, Казань, Росія, року проведення Універсіади і п'ятим зірок Міжнародної Федерації Студентського Спорту (FISU).

В основі емблеми Універсіади-2013 лежить так званий тюльпан, складова частина сучасного татарського орнаменту. Крім

того квіти — це невід’ємний атрибут літа, символ молодості і розвитку, радості і щастя.

*Медальний залік Універсиади.
Казань, 2013 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	155	75	62	292
2	Китай	26	29	22	77
3	Японія	24	28	32	84
4	Південна Корея	17	12	12	41
5	Білорусь	13	13	14	40
6	Україна	12	29	36	77
7	США	11	14	15	40
8	ЮАР	7	3	4	14
9	Італія	6	17	21	44
10	Австралія	6	4	6	16
11	Литва	6	1	3	10
12	Польща	5	9	16	30
13	Франція	5	9	12	26
14	Німеччина	4	6	9	19
15	Азербайджан	4	5	7	16
16	Тайбей	4	4	7	15
17	Бразилія	4	3	4	11
18	Угорщина	4	2	9	15
19	Монголія	3	6	16	25
20	Чехія	3	6	7	16
21	Казахстан	2	11	16	30
22	Узбекистан	2	7	10	19
23	Таїланд	2	7	6	15
24	Канада	2	5	9	16
25	Туркменістан	2	3	9	14
26	Киргизстан	2	2	8	12
27	Північна Корея	2	2	2	6
28	Ізраїль	2	1	1	4
29	Туреччина	2	0	5	7
30	Румунія	2	0	4	6
31	Португалія	2	0	2	4
32	Вірменія	1	5	4	10
33	Іран	1	5	3	9
34	Мексика	1	4	6	11

Продовження таблиці

35	Словаччина	1	3	2	6
36	Куба	1	2	2	5
37	Велика Британія	1	1	4	6
38	Австрія	1	0	3	4
39	Бельгія	1	0	1	2
40	Ботсвана	1	0	0	1
	Віргінські острови	1	0	0	1
	Філіппіни	1	0	0	1
43	Молдова	0	2	11	13
44	Таджикистан	0	2	3	5
45	Сербія	0	1	8	9
46	Ямайка	0	1	3	4
	Болгарія	0	1	3	4
48	Грузія	0	1	2	3
	Латвія	0	1	2	3
50	Аргентина	0	1	1	2
	Іспанія	0	1	1	2
52	Фінляндія	0	1	0	1
	Індонезія	0	1	0	1
	Індія	0	1	0	1
	Ірландія	0	1	0	1
	Кенія	0	1	0	1
	Мадагаскар	0	1	0	1
59	Сенегал	0	1	0	1
59	Малайзія	0	0	3	3
60	Голландія	0	0	2	2
	Швейцарія	0	0	2	2
62	Албанія	0	0	1	1
	Чилі	0	0	1	1
	Кот-д'Івуар	0	0	1	1
	Хорватія	0	0	1	1
	Естонія	0	0	1	1
	Греція	0	0	1	1
	Нова Зеландія	0	0	1	1
	Словенія	0	0	1	1
Венесуела	0	0	1	1	

3.28. XXVIII Літня Всесвітня Універсиада 3-14 липня 2015 р. Кванджу (GWANGJU) (Південна Корея)

Південна Корея втретє організує Всесвітню Універсиаду. У 2003 році в Тегу пройшли літні змагання, в 1997-му – зимові в Муджу.

Студентські Ігри-2015 відкривала президент Республіки Корея Ї Високоповажність пані Пак Кин Хе. Олімпійський чемпіон зі спортивної гімнастики Янг Хак Сон запалив вогонь Універсиади.

У змаганнях Універсиади взяли участь 146 країн, 7391 спортсменів (4237 чоловіків і 3154 жінок, а також 3368 членів офіційних делегацій із 137 країн. Було розіграно 272 комплекти нагород у 22 видах спорту. Встановлено 31 рекорд Всесвітніх Універсиад, а також 2 світових рекорди.

Склад нашої збірної – 138 спортсменів (хлопці і дівчата), 63 тренери. До штабу делегації на Універсиаді увійшли 30 осіб. Це – лікарі, масажисти, працівники штабу та офіційні особи.

Українські студенти змагалися за нагороди в 17 видах спорту (*легка атлетика, плавання, стрибки у воду, баскетбол, фехтування, футбол, спортивна гімнастика, художня гімнастика, дзюдо, настільний теніс, волейбол, теніс, бадмінтон, кульова стрільба, академічне веслування, тхеквондо, стрільба з лука*).

Золоті медалі вибороли:

- Олег Верняєв (гімнастика спортивна, багатоборство);
- Ковальова, Довготько, Німченко, Верхогляд (гребля академічна, четвірка без рульового);
- Сергій Фролов (плавання, вільний стиль, 800 м);
- Анна Різатдінова (художня гімнастика, булава);
- Олена Дмитраш, Євгена Гомон, Олександра Гридасова, Валерія Гудим, Анастасія Мульміна (художня гімнастика, 6 булав, два обруча);
- Марія Лівер (плавання, 50 м, брас).

Срібні медалі:

- Канівець (дзюдо, 73 кг);
- Жарський, Станкевич, Сич, Тараненко (фехтування, шпага, командна першість);
- Анна Різатдінова (художня гімнастика, багатоборство);
- Анна Різатдінова (художня гімнастика, м'яч);
- Олена Дмитраш, Євгена Гомон, Олександра Гридасова, Валерія Гудим, Анастасія Мульміна (художня гімнастика, групові вправи);

- Філіп Гармаш, Олексій Клямар, Юрій Синиця, Дмитро Богдан, Микола Мороз, Максим Дрозд, **Шоркін Дмитро, Юрій Томін**, Сергій Тютлін, Дмитро Терemenко, Олег Шевченко, Олександр Дмитрієв (волейбол);
- Анна Лисенкова, Катерина Кальченко, Ангеліна Дуб'янська, Катерина Дудник, Світлана Дорсман Надія Кодола, Вікторія Дельрос, Анна Степанюк, Анастасія Чернуха, Марина Дегтярьова, Оксана Мадзар, Діана Карпець (волейбол);
- Сергій Фролов (плавання, 1500 м, вільний стиль).

Дмитро Шоркін – волейбол

Бронзові медалі завоювали:

- Ядов, Ілітчук, Канівець, **Денис Толкач**, Гуляєв, Лучин, Панько, Рудник (дзюдо, командна першість);
- Левицька (дзюдо, 52 кг);
- Олег Верняєв, **Ігор Радівілов, Микита Єрмак, Віталій Арсен'єв**, Окачев (гімнастика спортивна, командна першість);
- Анна Різатдінова (художня гімнастика, стрічка).

Ігор Радівілов – гімнастика спортивна, командна першість, 3 місце

А також приймали участь студенти К-ПНУ імені Івана Огієнка:

- **Шушанна Гевондян** – 5 місце (дзюдо);
- **Денис Толкач** – 9 місце (дзюдо).

Медальний залік Універсиади. Кванджу, 2015 р.

Місце	Країна (кількість учасників)	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Республіка Корея (381)	47	32	29	108
2	Росія (460)	34	39	49	122
3	КНР (373)	34	22	16	72
4	Японія (358)	25	25	35	85
5	США (375)	20	15	19	54
6	Франція (235)	13	9	8	30
7	Італія (207)	11	15	17	43

Продовження таблиці

8	Україна (138)	8	17	6	31
9	Іран (83)	7	2	6	15
10	Китайський Тайбей (235)	6	12	18	36
11	Казахстан (94)	6	0	4	10
12	Німеччина (115)	5	5	8	18
13	Литва (70)	5	1	3	9
14	Польща (153)	4	10	4	18
15	Австралія (180)	4	3	12	19
16	Білорусь (24)	4	3	5	12
17	Велика Британія (66)	3	4	4	11
18	Чехія (146)	3	3	3	9
19	Бельгія (37)	3	1	3	7
20	Таїланд (106)	2	7	9	18
21	Канада (234)	2	4	2	8
22	Туреччина (112)	2	2	12	16
23	Бразилія (201)	2	2	4	8
24	Монголія (98)	2	1	2	5
25	ПАР (109)	2	0	4	6
26	Угорщина (117)	2	0	3	5
27	Азербайджан (8)	2	0	1	3
28	Домініканська Республіка (10)	2	0	0	2
29	Румунія (58)	1	3	3	7
30	Нова Зеландія (66)	1	3	1	5
	Ямайка (10)	1	3	1	5
32	Сербія (92)	1	2	4	7
33	Португалія (45)	1	2	1	4
	Естонія (87)	1	2	1	4
35	Індія (97)	1	1	3	5
36	Ірландія (64)	1	1	1	3
	Кот-д'Івуар (11)	1	1	1	3
38	Кіпр (19)	1	0	2	3
39	Вірменія (12)	1	0	0	1
	Барбадос (2)	1	0	0	1
	Уганда (33)	1	0	0	1
	Узбекистан (37)	1	0	0	1
43	Мексика (170)	0	3	2	5
44	Хорватія (23)	0	3	0	3
	Марокко (12)	0	3	0	3
46	Словаччина (50)	0	2	2	4
47	Латвія (47)	0	2	1	3
48	Нідерланди (58)	0	1	7	8
49	Індонезія (40)	0	1	3	4

Продовження таблиці

50	Алжир (34)	0	1	0	1
	Ботсвана (16)	0	1	0	1
	Буркіна-Фасо (2)	0	1	0	1
	Гонконг (79)	0	1	0	1
	Норвегія (55)	0	1	0	1
	Словенія (45)	0	1	0	1
56	Іспанія (17)	0	0	3	3
	Швейцарія (103)	0	0	3	3
58	В'єтнам (6)	0	0	2	2
	Малайзія (108)	0	0	2	2
	Фінляндія (84)	0	0	2	2
	Швеція (80)	0	0	2	1
62	Аргентина (82)	0	0	1	1
	Данія (22)	0	0	1	1
	Киргизія (21)	0	0	1	1
	Всього	274	273	335	882

3.29. XXIX Літня Універсіада 19-30 серпня 2017 р. Китайський Тайбей (Тайвань)

Відкривав Ігри Цай Інвень. Рішення про проведення цих Ігор було прийнято 29 листопада 2011 року в Брюсселі на черговому конгресі FISU.

Наприкінці червня у Туринському університеті (Італія) запалили вогонь Універсіади-2017.

Запалений у Турині вогонь Універсіади прямував через Неаполь та Бангкок до Тайбею.

У змаганнях брали участь 7639 спортсменів із 142 країн, які змагалися у 21 виді спорту (*бадмінтон, баскетбол, бейсбол, водне поло, волейбол, гольф, дзюдо, легка атлетика, настільний теніс, плавання, стрибки у воду, ролер спорт, спортивна гімнастика, стрільба з лука, теніс, тхеквондо, важка атлетика, ушу, фехтування, футбол, художня гімнастика*).

З числа цих видів 14 включаються в програми міжнародних студентських ігор обов'язково: *баскетбол, водне поло, волейбол, дзюдо, легка атлетика, плавання, стрибки у воду, теніс великий і настільний, спортивна і художня гімнастика, тхеквондо, футбол і фехтування*. Решту пропонує оргкомітет кожної конкретної Універсіади. У порівнянні з програмою Універсіади 2015 в Кванджу, в програму добавилися *ролер спорт, важка атлети-*

ка і ушу. У серпні 2016 року було підтверджено про 4 нових видів спорту.

За 11 днів було розіграно 275 комплектів нагород. Нагороди студентських Ігор-2017 у Тайбеї завоювали представники 66 країн з 140.

Студентська збірна України у загальнокомандному заліку посіла підсумкове шосте місце, здобувши 36 медалей – 12 золотих, 11 срібних і 13 бронзових.

Переможцями Універсіади від збірної України стали:

Золоті медалі: 12

- Інна Кашина, легка атлетика (ходьба, 20 км);
- збірна України, легка атлетика (жінки, 20 км) (Інна Кашина, Аліна Цвілій, Валентина Мирончук, Тамара Гаврилюк);
- Оксана Окунева, легка атлетика (стрибки у висоту);
- Михайло Романчук, плавання (400 м вільним стилем);
- Андрій Говоров, плавання (50 м батерфляєм, 20,90 с, рекорд Всесвітніх Універсіад);
- Дмитро Чучукало, фехтування (рапіра);
- Ксенія Пантелеєва, Юлія Свистіль і Джоан Фейбі Бежура, Анфіса Почкалова, фехтування (командний турнір шпажисток);
- Олег Верняєв, спортивна гімнастика (абсолютна першість);
- Ірина Деха, важка атлетика (90 кг);
- Ірина Ромолданова, тхеквондо (46 кг);
- Олександр Горшковозов та Анастасія Недобіга, стрибки у воду (МІКСТ);
- збірна України з художньої гімнастики (групові вправи в багатоборстві) Марина Макарова, Валерія Гудим, Дар'я Сич, Анастасія Подрушняк, Аліна Бихно.

Срібні медалі: 11

- Олег Верняєв, Ігор Радивілов, Петр Пахнюк, Владислав Грико, Євгеній Юденков, спортивна гімнастика (командне);
- Олег Верняєв, спортивна гімнастика (опорний стрибок);
- Олег Верняєв, спортивна гімнастика (кінь);
- Петро Пахнюк, спортивна гімнастика (бруси);
- Ольга Ляхова, легка атлетика (біг на 800 м);
- Ірина Геращенко, легка атлетика (стрибки у висоту);
- Михайло Романчук, плавання (800 м, вільний стиль);
- Михайло Романчук, плавання (1,500 м, вільний стиль);
- Андрій Хлопцов, плавання, батерфляй, 100 м;
- Вікторія Кесар і Станіслав Оліферчук, стрибки у воду (з 3-х метрового трампліна);
- Катерини Луценко, художня гімнастика (булава).

Бронзові медалі: 13

- Андрій Хлопцов, плавання (50 м , батерфляй);
- Марія Лівер, плавання (50 метрів, брас);
- Сергій Фролов, плавання (800 м, вільний);
- Ростислав Герцик, фехтування (рапіра);
- Ксенія Пантелеєва, фехтування (індивідуальна шпага);
- Збірна України чоловіки, команда, легка атлетика (ходьба, 20 км) (Ігор Главан, Валерій Литанюк, Іван Банзерук, Андрій Гречковський);
- Олена Колісниченко, легка атлетика (400 м з бар'єрами);
- Олег Верняєв, спортивна гімнастика (кільця);
- Марина Макарова, Валерія Гудим, Дар'я Сич, Анастасія Подрушняк і Аліна Бихно, художня гімнастика (групові вправи – трьома м'ячами і двома скакалками);
- Катерини Луценко, художня гімнастика (обруч);
- Андрій Колісник, дзюдо (понад 100 кг);
- Збірна України, волейбол (жінки);
- Ілона Ольховік, ушу-саньда (60 кг).

Студенти-спортсмени Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, які брали участь у XXIX Літній Універсіаді 2017 Китайський Тайбей (Тайвань):

- **Ігор Радивілов**, спортивна гімнастика, 2 місце, командне;
- **Віктор Макуха**, дзюдо, 17 місце (особиста першість);
- **Олег Плотницький**, волейбол, 4 місце.

Талісманом Літньої Універсіади 2017 став чорний ведмідь з прекрасного острова Формоза за кличкою Браво і написом «Всесвітні Університетські Ігри».

Медальний залік Універсіади. Тайбей, 2017 р.

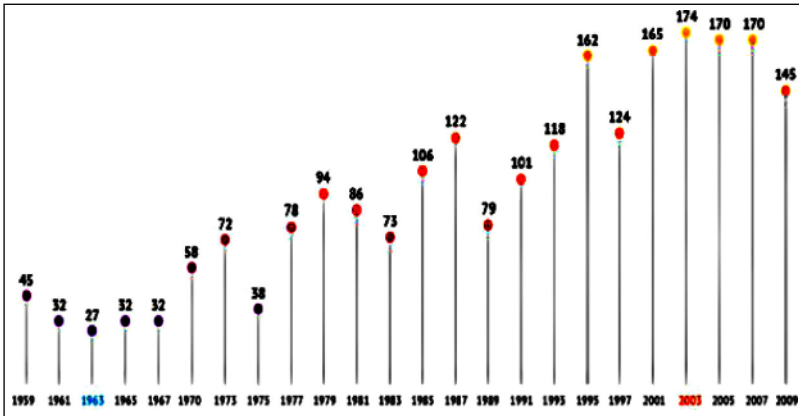
Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Японія	37	27	37	101
2	Південна Корея	30	22	30	82
3	Китайський Тайбей	26	34	30	90
4	Росія	25	31	38	94
5	США	16	19	16	51
6	Україна	12	11	13	36
7	Північна Корея	12	5	6	23
8	Італія	9	6	17	32
9	Китай	9	6	2	17
10	Іран	8	4	11	23

11	Польща	7	9	9	25
12	Німеччина	7	6	11	24
13	Мексика	6	5	11	22
14	Угорщина	5	5	4	14
15	Франція	4	5	8	17
16	Канада	4	5	4	13
17	Австралія	4	3	2	9
18	Домініканська Республіка	4	2	0	6
19	Сербія	4	0	0	4
20	Туреччина	3	7	6	16
21	Казахстан	3	6	7	16
22	Білорусь	3	4	2	9
23	Румунія	3	2	6	11
24	Азербайджан	3	1	4	8
25	Литва	3	1	3	7
26	Вірменія	3	1	2	6
27	Таїланд	2	5	6	13
28	Бразилія	2	4	6	12
29	Португалія	2	1	2	5
30	Гонконг	2	0	2	4
31	Нідерланди	2	0	1	3
32	Макао	2	0	0	2
33	Колумбія	1	3	7	11
34	Фінляндія	1	1	2	4
35	Уганда	1	1	1	3
	Швейцарія	1	1	1	3
37	Куба	1	1	0	2
38	В'єтнам	1	0	4	5
39	Чехія	1	0	2	3
40	Австрія	1	0	1	2
41	Ірландія	1	0	0	1
	Ямайка	1	0	0	1
	Киргизстан	1	0	0	1
44	ПАР	0	5	0	5
45	Велика Британія	0	3	6	9
46	Малайзія	0	3	4	7
47	Алжир	0	3	2	5
48	Кіпр	0	2	0	2
49	Латвія	0	1	2	3
50	Багамські Острови	0	1	1	2
	Словаччина	0	1	1	2
	Швеція	0	1	1	2

Продовження таблиці

51	Аргентина	0	1	0	1
	Буркіна-Фасо	0	1	0	1
	Іспанія	0	1	0	1
	Естонія	0	1	0	1
	Індія	0	1	0	1
	Монголія	0	1	0	1
57	Хорватія	0	0	3	3
	Індонезія	0	0	3	3
60	Бельгія	0	0	1	1
	Йорданія	0	0	1	1
	Молдова	0	0	1	1
	Норвегія	0	0	1	1
	Нова Зеландія	0	0	1	1
	Словаччина	0	0	1	1
Всього		239	237	310	786

Наступна **XXX Всесвітня літня Універсіада** пройде у 2019 році в Неаполі (Італія) з 19 по 30 липня.

Кількість країн, які брали участь у минулих Універсіадах
(1959-2009 рр.)

4. ЧЕМПІОНАТИ СВІТУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ

Крім Універсіад, ФІСУ проводить також по парних роках Чемпіонати Світу серед студентів з популярних видів спорту, які не увійшли в програму Універсіад. Це такі види як вільна та греко-римська боротьба, гандбол та інші.

1994 р. – III Чемпіонат Світу з дзюдо серед студентів
12-16 грудня Мюнстер (Німеччина)

Машуренко Руслан – 1 місце;

Беляєва Тетяна – 2 місце;

Русяков – 3 місце;

Лисянська Світлана – 3 місце;

3 командне місце у складі: Пилипчук Оксана, Нікіфорова Ірина, **Климович Алла**, **Беляєва Тетяна**, Лисянська Світлана.

1996 р. – III Чемпіонат Світу з самбо серед студентів
13-15 вересня, Кишинів (Молдова)

Климович Алла – 1 місце;

Мартиненко Олег – 2 місце;

Погребняк Тетяна – 3 місце;

Войналович Наталія – 3 місце;

Коломієць Олександр – 3 місце;

Журавель Олександр – 3 місце;

Вовк Олександр – 5 місце;

Цуркан Євген – 5 місце;

Полюк Марія – 5 місце.

Мартиненко Олег

1998 р. – Чемпіонат Світу серед студентів з самбо
1-5 грудня Турін (Італія)

Задворний Руслан – 1 місце.

2002 р. – Чемпіонат Світу серед студентів з дзюдо
12-15 грудня Нові Сад (Югославія)

Команда України – 3 місце (чоловіки – 3 місце, жінки – 2 місце).

Матросова Анастасія

Жінки: Прищепа Марина, 70 кг — 1 місце, Луснікова Людмила, 48 кг — 1 місце, **Матросова Анастасія**, 78 кг — абсолютна — два 3-іх місця.

Чоловіки: Сотніков Євген, + 100 кг — 1 місце, Бубон Віталій, абсолютна — 2 місце.

Командні змагання стінка на стінку:

Чоловіки — 1 місце.

Жінки — 5 місце.

2006 р. — Чемпіонат Світу серед студентів з вільної боротьби 17-18 червня м. Улан Батор (Монголія)

Базан Леонід — 3 місце;

Муха Віктор — 3 місце;

Райчев Петро — 5 місце;

Мельник Олексій — 7 місце;

Комісар Дмитро — 9 місце;

Куркдюк Євгенія — 3 місце;

Носок Вікторія — 3 місце;

Коновал Ганна — 5 місце.

Пульковська Наталія
(вільна боротьба) — бронзовий призер Чемпіонату Світу серед студентів 2010 р.

2008 р. — Чемпіонат Світу серед студентів з вільної боротьби 9-13 липня м. Солоніки (Греція)

Білоцерківський Олег — 1 місце;

Мансиров Ельдар — 1 місце;

Андрійцев Валерій — 2 місце;

Хавілов Олександр — 3 місце;

Кисленко Дмитро — 8 місце;

Шалікова Оксана — 2 місце;

Златова Валерія — 7 місце.

2010 р. — Чемпіонат Світу серед студентів з вільної боротьби 25-30 жовтня Турін (Італія)

Пульковська Наталія — 3 місце;

Симак Любомир — 5 місце.

2012 р. — Чемпіонат Світу серед студентів з вільної боротьби
.... жовтня Куортан (Фінляндія)

Шулепа Григорій — місце;
Сагалюк Любомир — місце.

5. ЗИМОВІ ВСЕСВІТНІ УНІВЕРСІАДИ

1951 р. 28 січня у м. Поян (Румунія) урочисто відкрилися ІХ Всесвітні студентські зимові Ігри. Дебют радянських лижників і конькобіжців ознаменувався великим успіхом. Гімн Радянського Союзу 16 разів звучав на честь їхньої перемоги.

1953 р. у Відні (Австрія) проходили Х зимові студентські ігри. За збірну команду СРСР з хокею виступали майбутні чемпіони світу Г. Мкртичан, Є. Бабич, В. Шувалов та інші.

5.1. I Всесвітня зимова Універсіада 28 лютого – 6 березня 1960 р. Шамоні (Франція)

Універсіада, яка була по суті, продовженням студентських ігор, які проводились під егідою FISU, також проводилась і в зимовий час. I Зимова Універсіада відбулася через рік після змагань в Турині. Таким чином кожні ігри проводились раз у два роки, чергуючи зимові і літні.

У ній взяли участь спортсмени з 16 країн світу, 145 атлетів. У програму змагань входило 5 видів спорту. Відкривав Універсіаду Жак Ромун (президент FUFР-Fédération de Universiadi Français République).

І знову, як і Турині, перше місце у медальному заліку зайняли господарі. Французи виграли 7 медалей, серед яких 4 були золоті. А друге місце зайняли студенти з Радянського Союзу – 5 медалей, з них 3 – золоті.

Медальний залік Універсіади. Шамоні, 1960 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Франція	4	2	1	7
2	СРСР	3	1	1	5
3	Чехословаччина	2	5	0	7
4	Австрія	2	2	4	8
5	Швейцарія	2	1	1	4
6	Італія	0	1	1	2
7	Японія	0	1	0	1
8	Югославія	0	0	2	2
9	Польща	0	0	2	2
10	Угорщина	0	0	1	1

5.2. II Всесвітня зимова Універсіада 6–12 березня 1962 р. Віллар (Швейцарія)

II Всесвітня зимова Універсіада пройшла на високогірному курорті Віллар-на-Олоні (фр. Villars-sur-Ollon), який знаходиться в кантоні Во в Швейцарії. Кількість країн-учасниць – 23, брали участь 332 спортсмени у 6-ти видах спорту. Від імені спортсменів клятву виголосила Анна Левенкович (Annah Levenkovik) (гірські лижі). Стадіон Stadium Villars Neige Parc (Церемонії відкриття і закриття в ковзанярському місті Во).

Медальний залік Універсіади. Віллар, 1962 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	ФРН	5	1	1	7
2	СРСР	2	3	1	6
3	Франція	2	2	3	7
4	Японія	2	1	3	6
5	Чехословаччина	1	1	0	2
6	Австрія	0	2	3	5
7	Норвегія	0	1	0	1
	Фінляндія	0	1	0	1
9	Швеція	0	0	1	1
	Угорщина	0	0	1	1

5.3. III Всесвітня зимова Універсіада 11–17 лютого 1964 р. Шпіндлерув-Млин (Чехословаччина)

III зимова Універсіада пройшла на зимовому курорті Шпіндлерув-Млин, що знаходиться в гірському масиві Крконоше на території сучасної Чехії. На Універсіаду прибули представники з 21 країни світу, кількість спортсменів – 401 чол., у програмі було 5 видів спорту.

Медальний залік Універсіади. Шпіндлерув-Млин, 1964 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	ФРН	3	3	1	7
2	СРСР	3	2	3	8
3	Австрія	2	2	2	6
4	Франція	2	1	2	5
5	Японія	1	4	1	6
6	Швейцарія	1	1	1	3
	Чехословаччина	1	1	1	3
8	Польща	1	0	3	4
9	Угорщина	1	0	0	1
10	Болгарія	0	1	0	1
11	Румунія	0	0	1	1

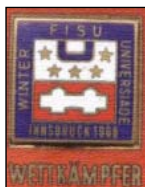
5.4. IV Всесвітня зимова Універсіада 5–13 лютого 1966 р. Сестрієрі (Італія)

IV зимова Універсіада, пройшла на зимовому курорті Сестрієре в Італії. Країн-учасниць – 29, кількість атлетів – 434, видів спорту – 6. Відкривав Універсіаду Прімо Грудо (Primer Grudau).

Медальний залік Універсіади. Сестрієрі, 1966 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	5	4	3	12
2	Франція	5	2	1	8
3	Японія	3	2	2	7
4	Швейцарія	2	2	2	6
5	Болгарія	2	0	0	2
6	Польща	1	4	3	8
7	Угорщина	1	0	0	1
8	США	0	2	1	3
9	Чехословаччина	0	1	4	5
10	Австрія	0	1	1	2
11	Румунія	0	1	0	1
12	Італія	0	0	1	1
	ФРН	0	0	1	1

5.5. V Всесвітня зимова Універсіада 21-28 січня 1968 р. Інсбрук (Австрія)

V зимова Універсіада, пройшла в австрійському місті Інсбрук. Країн-учасниць – 26, кількість атлетів – 589, видів спорту – 7, відкривав Універсіаду Бердик Анпам (Berdick Angraum).

Медальний залік Універсіади. Інсбрук, 1968 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	8	6	5	19
2	США	4	3	3	10
3	Японія	3	4	4	11
4	Чехословаччина	3	3	2	8
5	Норвегія	2	1	0	3
6	Австрія	1	2	3	6
7	ФРН	1	1	1	3
8	Швейцарія	1	0	0	1
9	Фінляндія	0	1	2	3
10	Польща	0	1	0	1
	Франція	0	1	0	1
12	Італія	0	0	2	2
13	Канада	0	0	1	1

**5.6. VI Всесвітня зимова Універсиада 3–9 квітня 1970 р.
Рованіємі (Фінляндія)**

VI зимова Універсиада, пройшла в фінському місті Рованіємі. Країн-учасниць – 25, кількість атлетів – 591, видів спорту – 7, відкривав Універсиаду Мікко Наталіімпі (Mikko Nataliimpi)

Медальний залік Універсиади. Рованіємі, 1970 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	13	16	8	37
2	США	5	4	1	10
3	ФРН	3	1	5	9
4	Чехословаччина	3	0	0	3
5	Польща	0	2	1	3
6	КНДР	0	1	1	2
7	Австрія	0	0	3	3
8	Японія	0	0	2	2
9	Фінляндія	0	0	1	1
	Франція	0	0	1	1

**5.7. VII Всесвітня зимова Універсиада 26 лютого –
5 березня 1972 р. Лейк-Плесід (США)**

Перша Універсиада, яка відбулася за межами Європи.

VII Зимова Універсиада. Проводилася в м. Лейк-Плесід (США). Країн-учасниць – 23, кількість атлетів – 410, видів спорту – 7.

Медальний залік Універсиади. Лейк-Плесід, 1972 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	12	9	8	29
2	Франція	2	2	1	5
	Нідерланди	2	2	1	5
4	Польща	2	1	1	4
5	Японія	1	3	0	4
6	США	1	2	4	7
7	Республіка Корея	1	2	1	4
8	Канада	1	1	0	2
	Італія	1	1	0	2
10	Норвегія	1	0	1	2
	ФРН	1	0	1	2
12	Австрія	0	1	4	5
13	Швеція	0	1	0	1
14	Чехословаччина	0	0	1	1
	Швейцарія	0	0	1	1

5.8. VIII Всесвітня зимова Універсиада 6–13 квітня 1975 р. Лівіньо (Італія)

VIII зимова Універсиада, пройшла в італійському альпійському місті Лівіньо в провінції Сондріо. Країн-учасниць – 15, кількість атлетів – 191, видів спорту – 2. Відкривав Універсиаду президент федерації студентського спорту Італії Берутті Еваньо.

Універсиада проводилася як Всесвітній Університетський лижний чемпіонат (англ. *World University Ski Championships*), так як в програму включені лише два виду спорту: гірські лижі і лижні гонки.

Медальний залік Універсиади. Лівіньо, 1975 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	5	3	3	11
2	Італія	3	3	6	12
3	Франція	2	4	1	7
4	Швейцарія	2	0	0	2
5	Чехословаччина	1	2	1	4
6	Австрія	0	1	0	1
7	Польща	0	0	2	2
8	Ліхтенштейн	0	0	1	1

5.9. IX Всесвітня зимова Універсиада 5–12 лютого 1978 р. Шпіндлерув-Млин (Чехословаччина)

IX зимова Універсиада, пройшла на чехословацькому курорті Шпіндлерув-Млин, розташованого на території гірського масиву Крконоше. Кількість країн учасниць – 21, кількість атлетів – 347. Відкривав Універсиаду президент ЧССР Густав Гусак.

Медальний залік Універсиади. Шпіндлерув-Млин, 1978 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	6	5	3	14
2	Чехословаччина	4	2	3	9
3	Італія	3	1	2	6
4	Франція	1	2	1	4
5	Польща	1	2	0	3
6	Болгарія	1	1	1	3
7	Швейцарія	0	2	1	3
8	Австрія	0	1	3	4
9	Фінляндія	0	0	2	2

5.10. X Всесвітня зимова Універсіада 25 лютого – 4 березня 1981 р. Хака (Іспанія)

X зимова Універсіада, пройшла в місті Хака (Іспанія). Кількість країн-учасниць – 28. Кількість спортсменів – 583. Відкривав Універсіаду король Іспанії Хуан Карлос I на стадіоні Ля Ромаредья (Сарагоса).

Першою країною, яка придумала талісмана, стала Іспанія. Це були зимові ігри, гостей країни зустрічав дружелюбний юний лижник на ім'я Сорісо – так його назвали в честь створювача. Саме Сорісо поклав початок традиції – придумувати для Ігор свого талісмана.

Медальний залік Універсіади. Хака, 1981 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	8	6	4	18
2	Чехословаччина	4	4	2	10
3	Італія	2	2	5	9
4	Франція	2	1	2	5
5	Болгарія	2	0	1	3
6	Канада	1	0	0	1
7	Фінляндія	0	2	2	4
	Японія	0	2	2	4
9	Югославія	0	2	0	2
10	США	0	0	1	1

5.11. XI Всесвітня зимова Універсіада 17-27 лютого 1983 р. Софія (Болгарія)

XI зимова Універсіада, пройшла в болгарській столиці Софії. Відкривав Універсіаду голова ЦК КПБ Тодор Живков на стадіоні Васил Левски.

*Медальний залік Універсиади.
Софія, 1983 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	10	9	5	24
2	Чехословаччина	5	4	2	11
3	Італія	3	2	1	6
4	Болгарія	1	3	3	7
5	Франція	1	1	1	3
6	Швейцарія	1	0	0	5
7	Японія	1	0	0	1
	Іспанія	1	0	0	1
9	Румунія	0	1	1	2
10	Югославія	0	1	0	1
11	Польща	0	0	3	3
12	Фінляндія	0	0	2	2
	США	0	0	2	2
14	КНР	0	0	1	1

**5.12. XII Всесвітня зимова Універсиада 16-24 лютого
1985 р. Беллуно (Італія)**

XII зимова Універсиада. Проводилася в італійському місті Беллуно. Відкривав Універсиаду Алессандро Пертіні на стадіоні Беллуно Юніверсіті Арена (іт. Belluno University Arene).

Медальний залік Універсиади Беллуно, 1985 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	7	3	4	14
2	Канада	6	5	8	19
3	Чехословаччина	4	3	2	9
4	Італія	3	6	5	14
5	США	3	6	2	11

Продовження таблиці

6	Югославія	1	2	0	3
7	ФРН	1	1	0	2
	Австралія	1	1	0	2
9	Іспанія	1	0	2	3
10	Японія	1	0	1	2
	Нідерланди	1	0	1	2
	Франція	1	0	1	2
13	Польща	0	3	1	4
14	Болгарія	0	1	0	1
15	Фінляндія	0	0	2	2
16	Австрія	0	0	1	1
	Швейцарія	0	0	1	1

5.13. XIII Всесвітня зимова Універсіада 21-28 лютого 1987 р. Штрбске Плесо (Чехословаччина)

1 березня завершилися в Чехословацьких Татрах XIII Зимові Всесвітні студентські ігри, у яких стартували спортсмени 28 країн. Відкривав Універсіаду президент ЧСРСР Густав Гусак.

*Медальний залік Універсіади.
Штрбске Плесо, 1987 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Чехословаччина	17	7	5	29
2	СРСР	6	8	4	18
3	Австрія	1	2	0	3
	Болгарія	1	2	0	3
5	Югославія	0	1	6	7
	США	0	1	6	7
7	НДР	0	1	2	3
8	Швейцарія	0	1	1	2
9	Італія	0	1	0	1
	Японія	0	1	0	1
11	Канада	0	0	1	1
	Польща	0	0	1	1

**5.14. XIV Всесвітня зимова Універсіада 2-12 березня
1989 р. Софія (Болгарія)**

XIV зимова Універсіада. Проводилась в Софії (Болгарія). Відкривав Універсіаду Голова ЦК КПБ Тодор Живков на стадіоні Васил Левски.

*Медальний залік Універсіади.
Софія, 1989 р.*

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	СРСР	10	10	10	30
2	Чехословаччина	7	6	2	15
3	КНР	5	2	6	13
4	Республіка Корея	4	3	2	9
5	Югославія	3	1	0	4
6	НДР	3	0	0	3
7	Італія	2	3	1	6
8	Японія	2	1	3	6
9	Болгарія	1	3	0	4
10	Австрія	1	2	1	4
11	ФРН	1	0	3	4
12	Франція	1	0	0	1
13	США	0	5	8	13
14	Польща	0	2	0	2
15	КНДР	0	1	1	2
	Швейцарія	0	1	1	2
17	Фінляндія	0	0	1	1
	Швеція	0	0	1	1

**5.15. XV Всесвітня зимова Універсіада 2-10 березня
1991 р. Саппоро (Японія)**

XV зимова Універсіада проводилась в Саппоро (Японія). Відкривав Універсіаду імператор Японії Нарухіто на стадіоні Макоманай Опен Стадіум.

Медальний залік Універсиади. Сатпоро, 1991 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Японія	11	9	10	30
2	Республіка Корея	6	2	2	10
3	СРСР	5	7	5	17
4	КНДР	3	1	3	7
5	США	2	7	3	12
6	Чехословаччина	2	3	0	5
7	Австрія	2	2	2	6
8	КНР	2	1	3	6
9	Швейцарія	2	1	1	4
10	Німеччина	2	1	0	3
11	Італія	1	2	2	5
12	Канада	1	0	1	2
	Франція	1	0	1	2
14	Велика Британія	0	2	1	3
15	Югославія	0	1	1	2
	Румунія	0	1	1	2
17	Польща	0	0	2	2

5.16. XVI Всесвітня зимова Універсиада 1993 р. Закопане (Польща)

XVI зимова Універсиада проходила в Закопане (Польща). Відкривав Універсиаду президент Студентської Федерації Спорту Польщі Жижчи Зиму (Jichie Zeimoo) на стадіоні Велька Крокієв.

Збірна України завоювала 1 золоту медаль і зайняла 10 командне місце.

Золота медаль:

- Україна (жіноча) – лижі, естафета.

Медальний залік Універсиади. Закопане, 1993 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Японія	6	5	4	15
2	КНР	6	1	3	10
3	США	5	4	6	15
4	Росія	5	2	4	12
5	Республіка Корея	5	2	3	10

Продовження таблиці

6	Швейцарія	3	0	0	3
7	Франція	2	2	0	4
8	Чехія	2	0	0	2
9	Німеччина	1	1	1	3
10	Україна	1	0	0	1
11	Італія	0	6	2	8
12	КНДР	0	5	3	8
13	Польща	0	3	1	4
14	Австрія	0	2	6	8
15	Білорусь	0	1	1	2
16	Казахстан	0	1	0	1
	Литва	0	1	0	1
18	Фінляндія	0	0	1	1
	Словаччина	0	0	1	1

5.17. XVII Всесвітня зимова Універсіада 18-26 лютого 1995 р. Хака (Іспанія)

XVII зимова Універсіада проводилася в іспанському місті Хака. Відкривав Універсіаду король Іспанії Хуан Карлос I на стадіоні Плаца дель Хака.

Серед 46 країн Україна зайняла 10 місце.

Бронзові медалі:

- Попович Микола – лижі, мас-старт, 30 км;
- Україна (чоловіки) – лижі, естафета;
- Сліпенко Анна – лижі, індивідуальна гонка, 10 км;
- Україна (жінки) – лижі, естафета.

Медальний залік Універсіади. Хака, 1995 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	7	4	4	15
2	Південна Корея	6	4	4	14
3	Японія	3	5	6	14
4	Китай	3	4	3	10
5	США	2	2	2	6
6	Польща	1	3	0	4
7	Білорусь	2	1	0	3
8	Канада	1	0	2	3
9	Казахстан	2	0	0	2
10	Україна	0	0	4	4

5.18. XVIII Всесвітня зимова Універсіада 24 січня – 2 лютого 1997 р. Муджу, Чонджу (Південна Корея)

Змагання тривали у двох містах: молодому курортному Муджу і 2-мільйонному Чонджу. Відстань між ними була близько 100 кілометрів. Ця зимова Універсіада була самою південною серед всіх зимових Універсіад (36°04 п.ш.). Змагання з ковзанярського спорту, шорт-треку, фігурного катання, хокею проходили в Чонджу. Відкривав Універсіаду Кім Йон Сам на стадіоні Мижу Ski-Jump.

На змагання прибуло представники і збірні команди з 51 країни світу, які розіграли 50 комплектів нагород. Види спорту: *ковзанярський спорт, шорт-трек, лижні гонки, фігурне катання, біатлон*. Склад учасників змагань – понад 2500 осіб.

Делегація України до Кореї складала 42 чоловіки. З них 24 спортсменів, 11 з яких повернулися додому з медалями різного гатунку.

Срібні медалі вибороли:

- Україна (чоловіки) – біатлон, естафета;
- Україна (жінки) – біатлон, естафета.

Бронзові медалі:

- Попович Микола – лижі, мас-старт, 30 км;
- Україна (чоловіки) – лижі, естафета.

Медальний залік Універсіади. Муджу, Чонджу, 1997 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Японія	9	9	7	25
2	Росія	9	6	9	24
3	Словенія	7	4	4	15
4	КНР	6	4	6	14
5	Нідерланди	6	4	1	11
6	Республіка Корея	5	2	4	11
7	Словаччина	4	0	0	4
8	Чехія	2	0	3	5
9	Франція	1	2	1	4
10	Швеція	1	1	1	3
11	Польща	1	0	0	1
12	Білорусь	0	5	1	6
13	Австрія	0	4	3	7
	Італія	0	4	3	7
15	Україна	0	2	2	4

16	США	0	1	4	5
17	Румунія	0	1	0	1
	Фінляндія	0	1	0	1
	Болгарія	0	1	0	1
20	Німеччина	0	0	1	1
	Канада	0	0	1	1

5.19. XIX Всесвітня зимова Універсіада 22-30 січня 1999 р. Попрад (Словаччина)

Відкривав Універсіаду Міхал Ковач на стадіоні Високі Татри. Розігрувалось 52 комплекти нагород у 9 видах спорту: *біатлон, гірські лижі, лижні гонки, двоєборство, стрибки з трампліну, сноуборд, фігурне катання, хокей, шорт-трек.*

Збірна України:

Золоті медалі:

- Валентина Шевченко — 3 золотих медалі з лижних гонок (індивідуальна гонка, 5 км, 10 км; мас-старт, 15 км);
- Україна (чоловіки) — хокей.

Срібні медалі вибороли:

- Україна (чоловіки) — біатлон, естафета.

Бронзові медалі:

- Хвостенко Оксана — біатлон індивідуальна гонка;
- Україна (жінки) — лижі, естафета.

Медальний залік Універсіади. Попрад, 1999 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	8	12	9	29
2	Австрія	7	2	0	9
3	Польща	5	2	3	10
4	Словаччина	4	7	7	18
5	Україна	4	1	2	7
6	Італія	4	0	2	6
7	Франція	4	0	1	5
8	Японія	3	5	7	15
9	КНР	3	5	6	14
10	Білорусь	3	2	3	8
	Швеція	3	2	3	8
12	Болгарія	3	0	1	4

13	Канада	1	2	1	4
14	Німеччина	1	0	3	4
15	Швейцарія	0	4	0	4
16	Чехія	0	2	1	3
17	США	0	2	0	2
18	Словенія	0	1	2	3
19	Іспанія	0	1	0	1
	Бельгія	0	1	0	1

5.20. XX Всесвітня зимова Універсіада 7-17 лютого 2001 р. Закопане (Польща)

Розіграно 52 комплекти нагород у *лижних гонках, гірських лижах, лижному двоеборстві, біатлоні, стрибках з трампліна, сноуборді, фігурному катанні, шорт-треку, хокеї*. Відкривав Олександр Квасьневський на стадіоні Велька Крокев.

До складу української делегації увійшло 115 чоловік. Збірна України завоювала 4 медалі (1 золоту, 1 срібну і 2 бронзові). Загальнокомандне 11 місце.

Золоті медалі вибороли:

- Грушина Олена, Гончаров Руслан – фігурне катання, дуети.

Срібні медалі:

- Україна (чоловіки) – лижі, естафета.

Бронзові медалі:

- Україна (жіноча) – біатлон, естафета;
- Україна (чоловіки) – хокей.

Медальний залік Універсіади. Закопане, 2001 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	14	9	8	31
2	Республіка Корея	8	4	2	14
3	Польща	8	3	3	14
4	Словенія	6	4	3	13
5	Швейцарія	5	3	3	11
6	Японія	3	2	5	10
7	Австрія	2	4	3	9
8	Словаччина	2	1	3	6
9	Білорусь	1	4	4	9

Продовження таблиці

10	Болгарія	1	3	1	5
11	Україна	1	1	2	4
12	США	1	0	0	1
13	КНР	0	3	5	8
14	Італія	0	3	3	6
15	Фінляндія	0	2	2	4
16	Франція	0	2	0	2
17	Швеція	0	1	0	1
	Іспанія	0	1	0	1
	Угорщина	0	1	0	1
	Канада	0	1	0	1
21	Чехія	0	0	2	2
22	Велика Британія	0	0	1	1
	Німеччина	0	0	1	1

5.21. XXI Всесвітня зимова Універсіада 16-26 січня 2003 р. Тарвізіо (Італія)

XXI зимова Універсіада проходила в місті Тарвізіо (Італія) (Трамплін Тарвізіо і Фініш Швидкісного пуску). Відкривав Універсіаду Карло Адзеліо Чампі.

Збірну команду України представляли 85 спортсменів. У загальнокомандному заліку команда посіла 2 місце, завоювавши 14 медалей (7 золотих, 4 срібних і 3 бронзових).

Золоті медалі вибороли:

- Біланенко Олександр – біатлон, індивідуальна гонка;
- Дериземля Андрій – біатлон, спринт;
- Деркач В'ячеслав – біатлон, гонка переслідування;
- Дериземля Андрій – біатлон, мас-старт;
- Хвостенко Оксана – біатлон, гонка переслідування;
- Хвостенко Оксана – біатлон, мас-старт;
- Шевченко Валентина – лижі, мас-старт, 15 км.

Срібні медалі:

- Коробейников Олексій – біатлон, гонка переслідування;
- Деркач В'ячеслав – біатлон, мас-старт;
- Україна (жіноча) – біатлон, естафета;
- Козлова Маріанна, Сергій Баранов – фігурне катання, дуети.

Бронзові медалі:

- Коробейников Олексій – біатлон, індивідуальна гонка;

- Дериземля Андрій – біатлон, гонка переслідування;
- Україна (чоловіча) – біатлон, естафета.

Медальний залік Універсиади. Тарвізіо, 2003 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	12	10	10	32
2	Україна	7	4	3	14
3	Китай	6	2	2	10
4	Японія	5	8	6	19
5	Південна Корея	5	6	3	14
6	Італія	5	3	4	12
7	Словенія	3	5	3	11
8	Австрія	3	1	1	5
9	Казахстан	2	5	3	10
10	Чехія	2	2	2	6
	Казахстан	2	2	2	6
12	Білорусь	2	2	1	5
13	Франція	2	1	1	4
14	Фінляндія	1	3	4	7
15	Швейцарія	1	2	1	4
16	Німеччина	1	0	1	2
17	Швеція	1	0	0	1
18	Словаччина	0	2	2	4
19	Польща	0	1	3	4
20	Велика Британія	0	1	1	2
	США	0	1	1	2
22	Югославія	0	0	1	1
	Норвегія	0	0	1	1

5.22. XXII Всесвітня зимова Універсиада 12-22 січня 2005 р. Інсбрук, Зеєфельд (Австрія)

У змаганнях взяли участь 1500 спортсменів-студентів 53 країн світу. Змагання проходили з 10-ти видів спорту: *біатлон, лижні гонки, стрибки на лижах, сноуборд, лижне двоєборство, фігурне катання, шорт-трек, гірськолижний спорт, ковзанярський спорт, хокей.*

Збірна команда України була представлена в 10 видах спорту. Склад команди – 96 спортсменів, які були студентами 18 вищих навчальних закладів з 10 областей України. Найбільша кількість студентів на участь у змаганнях із НУФВСУ – 33 та ХДАФК – 23.

Золоті медалі завоювали:

- Біланенко Олександр – біатлон, індивідуальна гонка;
- Хвостенко Оксана – біатлон, мас-старт;
- Україна (жіноча) біатлон, естафета;
- Лейбюк Роман – лижі, індивідуальна гонка, 10 км.

Срібні медалі:

- Білоненко Олександр – біатлон, спринт;
- Дериземля Андрій – біатлон, гонка переслідування;
- Пріма Роман – біатлон, мас-старт;
- Україна (чоловіки) – біатлон, естафета;
- Яковлева Оксана – біатлон, індивідуальна гонка;
- Хвостенко Оксана – біатлон, спринт;
- Хвостенко Оксана – біатлон, гонка переслідування;
- Волосожар Тетяна, Морозов Станіслав – фігурне катання, пари;
- Головіна Юлія, Войко Олег – фігурне катання, дуети.

Бронзові медалі:

- Білоненко Олександр – біатлон, гонка переслідування;
- Україна (чоловіки) – лижі, естафета.

Медальний залік Універсиади. Інсбрук, 2005 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Австрія	10	8	3	21
2	Корея	10	7	6	23
3	Росія	7	5	9	23
4	Японія	5	6	6	17
5	Польща	5	2	1	8
6	Україна	4	10	2	16
7	Казахстан	4	1	2	7
8	Італія	4	0	5	9
9	Китай	3	6	8	17
10	Голландія	3	5	2	10
11	Словенія	3	4	3	10
12	Чехія	3	1	4	8
13	Франція	2	1	4	7
14	Швейцарія	1	3	4	8
15	Фінляндія	1	2	1	4
16	Сербія і Чорногорія	1	2	0	3
17	Німеччина	1	1	2	4
18	Канада	1	0	0	1
19	Білорусь	0	3	2	5
20	США	0	2	0	2
21	Словаччина	0	0	2	2
22	Болгарія	0	0	1	1

5.23. XXIII Всесвітня зимова Універсіада 17-27 січня 2007 р. Турін (Італія)

Країн-учасниць – 55. Були проведені змагання з 12-ти видів спорту. Було розіграно 72 комплекти нагород.

Українські спортсмени успішно виступили на Універсіаді в Турині-2007, завоювавши 16 медалей різного гатунку (2 золотих, 8 срібних, 6 бронзових) і посіли 11 загальнокомандне місце серед 48 країн світу.

Золоті медалі завоювали:

- Семеренко Віта – біатлон, гонка переслідування, 10 км;
- Яковлева Оксана – біатлон, індивідуальна гонка, 15 км.

Срібні медалі:

- 3 – Семеренко Валентина – біатлон, спринт; гонка переслідування; естафета, 3 x 6 км;
- 2 – Бережний Олег – біатлон, мас-старт; естафета, 4 x 7,5 км;
- 2 – Седнев Сергій – біатлон, індивідуальна гонка;
- 2 – Семеренко Віта – біатлон, спринт, 7,5 км; естафета 3 x 6 км;
- 1 – Волосожар Тетяна, Морозов Станіслав – фігурне катання, пари;
- 1 – Пріма Роман – біатлон, естафета, 4 x 7,5 км;
- 1 – Юнак Антон – біатлон, естафета, 4 x 7,5 км;
- 1 – Якімчук Вікторія – лижні гонки, мас-старт, 10 км;
- 1 – Яковлева Оксана – біатлон, естафета, 3 x 6 км;
- 1 – Маняченко Галина – фігурне катання, одиночка.

Бронзові медалі:

- 2 – Седнев Сергій – біатлон, мас-старт, 15 км; спринт 10 км;
- 2 – Семеренко Валентина – біатлон, мас-старт, 12,5 км.; спринт, 7,5 км;
- 1 – Пріма Роман – біатлон, індивідуальна гонка, 20 км;
- 1 – Семеренко Віта – біатлон, індивідуальна гонка, 15 км.

Медальний залік Універсіади. Турін, 2007 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Південна Корея	10	12	19	31
2	Росія	9	14	11	34
3	Італія	9	2	6	17
4	Білорусь	8	2	4	14
5	Польща	7	2	3	12
6	Чехія	4	4	1	9
7	Австрія	4	0	0	4

8	Китай	3	6	6	15
9	Японія	3	5	5	13
10	Нідерланди	3	1	2	6
11	Україна	2	8	6	16
12	Франція	2	2	2	6
13	Казахстан	2	1	2	5
14	Канада	2	1	1	4
15	Словенія	1	5	4	10
16	США	1	1	3	5
17	Словаччина	0	2	0	2
18	Велика Британія	0	1	0	1
	Німеччина	0	1	0	1
20	Швеція	0	0	2	2
21-24	Ліхтенштейн	0	0	1	1
	Фінляндія	0	0	1	1
	Швейцарія	0	0	1	1
	Естонія	0	0	1	1

5.24. XXIV Всесвітня зимова Універсіада 18-28 лютого 2009 р. Харбін (КНР)

Розігрувалося 81 комплект медалей. Універсіаду відкривала Мадам Ю (Madam Yue) (Лю Юнцін) (Liu Yeqing), стадіон Харбінський льодовий двір.

Логотип універсіади виконаний в стилі латинської букви «U». Динамічні лінії характеризують рух спортсмена. Зображення логотипу у вигляді прапора, який розвивається на вітрі, повинно говорити про завзятість юнацтва і втілювати взаємодію і гармонію між людьми і спортом, а також між людьми і природою. Він представляє собою спортсменів університетів всього світу, керується олімпійським духом «Citius, Altius, Fortius» (*Швидше. Вище. Сильніше*) спільно з гімном XXIV зимової універсіади – «Youth, Future, Ice and Snow» (*Молодість, Майбутнє, Лід і Сніг*).

Яскравий, мальовничий і видовищний захід, який зібрав навколо себе молодих учасників з різних куточків планети пройшов в китайському місті Харбін. Програма проведення зимової Універсіади в Харбіні передбачала змагання молодих атлетів з 12 видів спорту: *гірські лижі, біатлон, лижні гонки, кьорлінг, фрістайл, хокей, лижне двоеборство, шорт-трек, стрибки з трампліна, сноуборд, ковзанярський спорт, фігурне катання*.

На Універсіаді брали участь представники 44 країн світу. Кількість учасників – понад 3800 студентів. Число акредито-

ваних на змаганнях кореспондентів і фотокореспондентів перевищило 1200 чол. Безпеку Універсиади забезпечувало більше 8000 поліцейських, а число волонтерів склало 3000 чол.

Харбін витратив на підготовку для цієї спортивної події 3 млрд. юанів (близько 441 млн. доларів) і побудував або відремонтував 51 спортивний об'єкт.

Українська збірна брала участь у 10-ти видах спорту — *лижні гонки, біатлон, фігурне катання, сноубординг, ковзанярський спорт, гірськолижний спорт, фрістайл, шорт-трек, стрибки на лижах з трампліну, лижне двоеборство.*

Збірна України завоювала 7 медалей (1 золоту, 2 срібних, 4 бронзових).

Золоті медалі:

- Бережний Олег — біатлон, гонка з переслідуванням, 12,5 км (м. Суми, Збройні сили України — ШВСМ, Сумський національний аграрний університет).

Срібні медалі:

- Бережний Олег — біатлон, спринт, 10 км (м. Суми, Збройні сили України — ШВСМ, Сумський національний аграрний університет);
- Лосева Марія — лижні перегони, 3 x 5 км (Київська обл., Динамо, Харківська державна академія фізичної культури);
- Лісогор Марина — лижні перегони, 3 x 5 км (м. Чернігів, Україна, Чернігівський державний педагогічний університет);
- Завалій Тетяна — лижні перегони, 3 x 5 км (м. Суми, Україна, Сумський державний педагогічний університет).

Бронзові медалі:

- Лісогор Марина — лижні перегони, спринт (м. Чернігів, Україна, Чернігівський державний педагогічний університет);
- Семенов Сергій — біатлон, індивідуальна гонка, 20 км (м. Чернігів, Україна, Чернігівський державний педагогічний університет);
- Бекназарова Алла — фігурне катання, спортивні танці (м. Харків, Динамо, Харківська державна академія фізичної культури);
- Зуєв Володимир — фігурне катання, спортивні танці (м. Харків, Колос, Харківська державна академія фізичної культури);
- Жибер Людмила — біатлон, естафета: 2 x 6 км — Ж, 2 x 7,5 км — Ч (м. Чернігів, Збройні сили України — ШВСМ, Чернігівський державний педагогічний університет);
- Шестак Валентина — біатлон, естафета: 2 x 6 км — Ж, 2 x 7,5 км — Ч (м. Чернігів, Колос-Україна, Чернігівський державний педагогічний університет);

- Юнак Антон – біатлон, естафета 2 x 6 км Ж, 2 x 7,5 км – Ч (м. Суми, Збройні сили України – ШВСМ, Глухівський державний педагогічний університет);
- Колос Олександр – біатлон, естафета: 2 x 6 км – Ж, 2 x 7,5 км – Ч (м. Харків, Збройні сили України – ШВСМ, Харківський національний фармацевтичний університет).

Медальний залік Універсиади. Харбін, 2009 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Китай	18	18	12	48
2	Росія	18	14	19	51
3	Корея	12	7	9	28
4	Японія	9	8	3	20
5	Швейцарія	7	3	4	14
6	Австрія	4	3	2	9
7	Франція	2	6	5	13
8	Польща	2	4	8	14
9	Нідерланди	2	1	1	4
10	Швеція	2	0	0	2
11	Канада	1	4	1	6
12	Чехія	1	3	5	9
13	Україна	1	2	4	7
14	Німеччина	1	2	3	6
15	Ізраїль	1	0	0	1
16	Фінляндія	0	2	2	4
17	Словаччина	0	1	2	3
18	Італія	0	1	1	2
19	Білорусь	0	1	0	1
	Норвегія	0	1	0	1
	Всього	81	81	81	243

5.25. XXV Всесвітня зимова Універсиада 27 січня – 6 лютого 2011 р. Ерзурум (Туреччина)

Кількість країн-учасниць Універсиади – 57. Кількість учасників – біля 3000 студентів. Розі-

грано 66 комплектів нагород з 11 видів спорту: гірські лижі, біатлон, лижні гонки, кьорлінг, фігурне катання, лижне двоєбор-

ство, шорт-трек, стрибки на лижах з трампліна, сноуборд, фріс-тайл і хокей.

Зимову сесію на Білій Універсіаді-2011 «синьо-жовті» студенти без найменшого сумніву склали на оцінку «відмінно».

Збірна студентська команда України була представлена у 10 видах програми. У змаганнях брали участь 55 спортсменів, 20 тренерів, які представляли 19 вищих навчальних закладів з 11 областей України. Досить успішно виступили біатлоністи (6 золотих, 2 срібних медалей), сноубордінгісти (1 срібна), лижники (2 срібні, 3 бронзові), спортивні танці на льоду (1 бронзова).

Третину з них здобула аспірантка першого курсу Львівського державного університету фізичної культури Катерина Григоренко. Представниця провідного вишу галузі Західної України змагалася у всіх шести лижних гонках і п'ять разів (!) була серед призерів — двічі другою і тричі третьою. Цікаво, що саме Катерина здобула для України першу і останню нагороди в Ерзурумі.

Найбільш вдало від України виступили біатлоністи — Артем Пріма (3 золотих, 1 срібна) і Віта Семеренко (3 золотих).

Золоті медалі вибороли:

- 1 — Семеренко Віта — біатлон, спринт, гонка переслідування;
- 2 — Пріма Артем — біатлон, спринт, мас-старт;
- 1 — Семенов Сергій — біатлон, гонка переслідування;
- 1 — Крикнчук Світлана, Семеренко Віта, Пріма Артем, Семенов Сергій — біатлон, естафета, команда.

Срібні медалі:

- 1 — Пріма Артем — біатлон, спринт;
- 1 — Семенов Сергій — біатлон, спринт;
- 1 — Григоренко Катерина — лижні гонки, індивідуальна гонка;
- 1 — Григоренко Катерина, Анцибор Марина, Заведєєва Зоя — лижні гонки, команда;
- 1 — Чундак Анна-Марі — сноуборд.

Бронзові медалі:

- 2 — Григоренко Катерина — лижні гонки, гонка переслідування, мас-старт;
- 1 — Білосюк Іван, Григоренко Катерина — лижі, спринтерська гонка;
- 1 — Касало Михайло, Фроленкова Надія — фігурне катання, танці.

Медальний залік Універсиади. Ерзурум, 2011 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	14	14	11	39
2	Південна Корея	7	3	5	15
3	Україна	6	5	4	15
4	Словаччина	5	0	3	8
5	Франція	4	4	5	13
6	Японія	4	3	3	10
7	США	4	2	0	6
8	Китай	3	3	4	10
9	Німеччина	3	3	1	7
10	Словенія	2	2	3	7
	Чехія	2	2	3	7
12	Швейцарія	2	1	2	5
13	Австрія	2	1	1	4
14	Канада	1	3	1	5
15	Італія	1	2	4	7
16	Фінляндія	1	2	0	3
17	Казахстан	1	0	5	6
18	Велика Британія	1	0	0	1
19	Польща	0	6	2	8
20	Болгарія	0	2	2	4
	Швеція	0	2	2	4
22	Білорусь	0	1	1	2
23	Іспанія	0	1	0	1
25	Угорщина	0	0	1	1

5.26. XXVI Всесвітня зимова Універсиада 11-21 грудня 2013 р. Трентіно (Італія)

31 травня 2008 року Міжнародна федерація університетського спорту (FISU) вибрала столицею XXVI студентських ігор Марибор. Але у лютому 2012 року уряд Словенії у зв'язку з економічною кризою відмовився затвердити бюджет цього проекту, а в самого міста коштів, необхідних для організації і проведення такого масштабного турніру не знайшлося. Своє плече студентському спорту підставила провінція Трентіно. Але строки проведення змагань довелося змінити.

Універсіаду з лютого перенесли на грудень, залишивши тим самим українського вболівальника традиційного задоволення аплодувати нашим ведучим біатлоністам. Саме стріляючі лижники завжди приносили левову долю нагород в скарбницю студентської збірної України.

Всього українська збірна була представлена в дев'яти із дванадцяти видах спорту, які входили в програму Універсіади-13.

Золоті медалі завоювали:

- Григоренко Катерина – індивідуальна гонка, 5 км;
- Підручний Дмитро – біатлон, масс-старт, 15 км;

Срібні медалі:

- Кильчицький Віталій – біатлон, спринт, 10 км;
- Григоренко Катерина – скіатлон.

Бронзові медалі:

- Анцибор Марина – індивідуальна гонка, 5 км;
- Підручний Дмитро – біатлон, спринт, 10 км;
- Варвинець Ірина – масс-старт, 12,5 км.

Медальний залік Універсіади. Трентіно, 2013

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	15	16	19	50
2	Польща	10	10	3	23
3	Корея	8	9	7	24
4	Китай	5	2	3	10
5	Чехія	4	3	6	13
6	Італія	3	5	5	13
7	Франція	3	4	1	8
8	Україна	3	3	3	9
9	Фінляндія	3	2	3	8
10	Австрія	3	2	1	6
11	Японія	3	1	4	8
12	Сербія	3	0	1	4
13	Канада	2	3	3	8
14	Словаччина	2	3	0	5
15	Казахстан	2	2	1	5
16	Швейцарія	1	3	4	8
17	Швеція	1	2	1	4
18	Словенія	1	1	2	4
	США	1	1	2	4
20	Угорщина	1	1	1	3
	Норвегія	1	1	1	3
22	Голландія	1	0	1	2

23	Іспанія	1	0	0	1
	Монако	1	0	0	1
	Нова Зеландія	1	0	0	1
26	Білорусь	0	1	1	2
	Німеччина	0	1	1	2
28	Азербайджан	0	1	0	1
	Велика Британія	0	1	0	1
30	Австралія	0	0	1	1
	Литва	0	0	1	1
	Тайвань	0	0	1	1

5.27. XXVII Всесвітня зимова Універсиада 24 січня – 14 лютого 2015 р. Гранада (Іспанія) і словацьких центрах зимових видів спорту Штрбське-Плесо и Осрблье

Рішення було затверджене 14 березня 2009 року в Брюсселі на черговому конгресі FISU. 25 червня 2014 року FISU прийняло рішення перенести змагання з північних дисциплін та біатлону в Словаччину.

У змаганнях брали участь 1550 атлетів із 43 країн, які змагалися з 11 видів спорту. Розігрувалося 68 медалей.

Відкривав змагання Андрій Кіска і Філіп VI (король Іспанії). Стадіон Estadio Nuevo Los Cármenes.

Під час Універсиади були проведені змагання з 11 видів спорту, з яких вісім обов'язкових і три додаткових.

Талісман Узгі

Необов'язковими видами спорту були вибрані: лижне двоєборство, стрибки з трампліна, фрістайл.

У Словаччині проходили змагання з біатлону, лижного двоєборства, лижних гонок, стрибки з трампліна, решта видів спорту в Іспанії.

Усі свої медалі українські студенти завоювали в одному виді спорту — біатлоні.

ні. Чемпіонами стали Дмитро Русинів (індивідуальна гонка) та Віталій Кильчицький (мас-старт). У тій же дисципліні (мас-старт) Дмитро Русинів завоював срібну нагороду, а бронзові медалі Україні принесли Яна Бондар (жіночий мас-старт) і команда в змішаній естафеті, де крім Бондар і Русинова брали участь Юлія Бригинець та Руслан Ткаленко.

Медальний залік Універсиади. Іспанія і Словаччина, 2015 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	20	18	18	56
2	Південна Корея	5	9	2	16
3	Казахстан	5	6	0	11
4	Швейцарія	5	1	4	10
5	Китай	5	0	4	9
6	Норвегія	5	0	1	6
7	Німеччина	3	4	1	8
8	Чехія	3	3	5	11
9	Італія	3	2	2	7
10	Японія	2	5	2	9
11	Польща	2	4	4	10
12	США	2	3	2	7
13	Австрія	2	1	2	5
	Україна	2	1	2	5
15	Болгарія	2	0	0	2
16	Словаччина	1	3	4	8
17	Франція	1	2	6	9
18	Канада	0	2	3	5
19	Андорра	0	2	1	3
20	Іспанія	0	2	0	2
21	Велика Британія	0	0	1	1
	Литва	0	0	1	1
	Швеція	0	0	1	1
	Всього	68	68	68	204

5.28. XXVIII Всесвітня зимова Універсиада 29 січня – 8 лютого 2017 р. Алмати (Казахстан)

Алмати була офіційно оголошена столицею XXVIII зимової Універсиади 2017 року.

У Алмати збудували льодовий палац, дві льодових ковзанки, студентське містечко, олімпійське селище та добудували міжнародний термінал Аеропорту. Такі порівняно невеликі затрати пояснюються тим, що

частина об'єктів вже була збудована до VII зимових Азіатських ігор, частина змагань яких також проходила в Алмати, а деякі існували раніше і були просто реконструйовані.

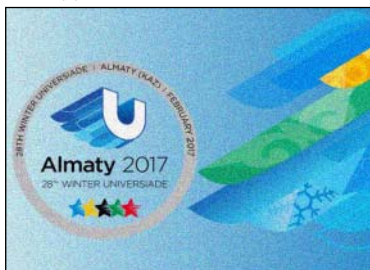
Види спорту, за якими проведені змагання: *біатлон, гірськолижний спорт, кьорлінг, ковзанярський спорт, лижне двоєборство, лижні гонки, стрибки з трампліну, сноубординг.*

На правах господарів в програму включили додатковий вид спорту – *хокей з м'ячем.*

Логотип зимової Універсиади в Алмати створений на перетині наступних образів та понять:

- Буква «U» – невід'ємний атрибут всіх логотипів Універсиади.
- Силует яблука з зеленим листком – символ Алмати – міста яблук, а також символізує молодість і розвиток.
- Гірські вершини – уособлення природних красот Казахстану, зими і прагнення до високих спортивних досягнень.

Логотип створений в яскравих і м'яких кольорах, що підкреслює сучасність та особливий бережливий екологічний підхід, який є одним з найважливіших елементів загальної концепції.

XXVIII Всесвітня зимова Універсиада в м. Алмати 29 січня – 8-лютого 2017 р.

Талісманом зимової Універсиади-2017 була вибрана пташка сокола що, на думку розробників, уособлює швидкість, легкість, енергію і прагнення перемоги.

Слоган Універсиади – «Розправ свої крила!», що є заклик до молодих спортсменів підкорити висоти дорослого спорту.

У змаганнях зимової універсиади 2017 року взяли участь 1613 спортсменів з 54 країн світу. Змагання проводилися з 12 видів спорту на 8 спортивних об'єктах, було розіграно 85 комплектів медалей. Також в організації та проведенні змагань було задіяно біля 3000 волонтерів (в тому числі зарубіжних). У проведенні Універсиади було задіяно 127 міжнародних суддів та близько 600 національних технічних спеціалістів.

Відкривав Універсіаду президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв у Льодовому палаці «Алмати Арена».

На змаганнях Україна була представлена 61 спортсменом у 10 видах спорту. Наші студенти зуміли завоювати 9 медалей, з них 2 – золоті, 3 – срібних і 4 – бронзові нагороди, посівши 10 загальнокомандне місце серед 57 країн світу.

Переможцями та призерами Універсіади-2017 від України стали:

Золото:

- Надія Белкіна – біатлон, гонка переслідування, 10 км;
- Олександра Назарова і Максим Нікітін – фігурне катання.

Срібло:

- Аннамарі Данча – сноуборд, паралельний гігантський слалом;
- Яна Бондар – біатлон, спринт, 7,5 км;
- Яна Бондар – біатлон, мас-старт, 12,5 км.

Бронза:

- Збірна України з біатлону – (Надія Белкіна, Яна Бондар, Максим Івко та Артем Тищенко);
- Олександр Белінський – сноуборд, паралельний гігантський слалом;
- Олександр Белінський, сноуборд, паралельний слалом;
- Надія Белкіна – біатлон, індивідуальна гонка, 15 км.

Медальний залік Універсіади. Алмати (Казахстан), 2017 р.

Місце	Країна	Нагороди			
		Золото	Срібло	Бронза	Всього
1	Росія	29	27	15	71
2	Казахстан	11	8	17	36
3	Південна Корея	11	5	5	21
4	Японія	6	12	10	28
5	Польща	5	2	5	12
6	Китай	4	4	2	10
7	Франція	4	2	2	8
8	Італія	4	0	0	4
9	Білорусь	3	2	1	6
10	Україна	2	3	4	9
11	Чехія	2	2	5	9
12	Австрія	1	2	5	8
13	Канада	1	1	1	3
14	Велика Британія	1	0	0	1
	Латвія	1	0	0	1
16	Нідерланди	0	3	1	4

Продовження таблиці

17	Швейцарія	0	2	3	5
18	Німеччина	0	2	1	3
19	Австралія	0	2	0	2
	Фінляндія	0	2	0	2
	Словенія	0	2	0	2
22	Швеція	0	1	3	4
23	США	0	1	1	2
24	Словаччина	0	0	2	2
25	Вірменія	0	0	1	1
	Норвегія	0	0	1	1

На офіційному закритті ігор відбулася передача прапора FISU Красноярську, місту-організатору наступної **XXIX-ї Всесвітньої зимової Універсиади 2019 р.**

XXX Всесвітня зимова Універсиада 2021 р. буде проведена у м. Люцерн (Швейцарія).

6. СУЧАСНИЙ СТАН МІЖНАРОДНОГО СПОРТИВНОГО СТУДЕНТСЬКОГО РУХУ

Незважаючи на яскраві і переконливі перемоги студентів-спортсменів на міжнародній арені, наше суспільство явно недостатньо інформоване про ці успіхи, що не може не позначатися на мотивацію молодих людей, що вибирають для себе спорт, як один із способів самореалізації. Також прикро, і за те, що будучи кращими в світі, студенти-спортсмени не отримують адекватної значущості своїх перемог, визнання серед співвітчизників, а держава погано використовує цей благодатний потенціал для своїх, суто прагматичних, соціальних і політичних цілей. Оскільки, в даний час в державі утворився чутливий дефіцит в інформаційній галузі, ясно видно необхідність посилення способів інформаційного впливу і пропаганди на цільові аудиторії. Запропонована програма є черговою ланкою у справі просування цінностей фізичної культури і спорту, здорового способу життя та підключення молоді та студентства до нових життєвих мотивацій, адаптації до постійно мінливого світу, вихованні оптимізму, віри в себе і в свою країну. Стимулювання мотивації молоді та студентства до занять спортом та фізичною культурою шляхом популяризації масового, студентського і професійного спорту. Виховання цінностей здорового способу життя серед населення.

Завдання інформаційної та пропагандистської підтримки:

- Формування стійких пріоритетів в особистісному і суспільній свідомості відносно спорту і фізичної культури, як необхідної складової повсякденному житті, одного з елементів гармонійного розвитку особистості.
- Інформування населення про основні аспекти Програми, хід її реалізації, прийнятих законодавчих актах і проводяться в її рамках заходів.
- Підвищення інтересу молоді та студентства до занять фізкультурою і спортом.
- Популяризація фізкультури та спорту серед різних категорій населення, як складової частини здорового способу життя.
- Зміцнення довіри населення до державних інститутів, які реалізують програму.
- Забезпечення суспільної підтримки програмі розвитку студентського спорту, як важливого елемента реформ, що проводяться в країні.

Основні принципи інформаційної та пропагандистської підтримки:

- Організація і проведення пропагандистських заходів повинні здійснюватися у відповідності з наступними основними принципами:
 - законність;
 - системність;
 - достовірність інформації;
 - безперервність;
 - своєчасність;
 - розумна достатність;
 - коригування за результатами моніторингу;
 - взаємодія та співпраця.

Системний підхід до здійснення Концепції передбачає врахування всіх взаємозв'язаних, взаємодіючих і змінюються в часі елементів, умов та факторів, істотно значущих для коректного маніпулювання соціально значущою інформацією.

Інноваційність передбачає активне використання новітніх технологій для інформаційного обміну та залучення аудиторії в активну взаємодію зі спортивною середовищем.

Таким чином, глибоко усвідомлюючи завдання національного масштабу, що вирішуються за допомогою даної програми, пропонуються адекватні та ефективні шляхи реалізації інформаційної та пропагандистської підтримки цільових програм у галузі молодіжної політики і спорту, ґрунтуючись на багаторічному досвіді роботи в галузі фізичної культури і спорту та ІТ-технологій і ЗМІ.

Студентський спорт — відображення ефективності державної молодіжної політики. Здоров'я населення — стратегічний потенціал, фактор національної безпеки, трудовий ресурс, основа стабільності і благополуччя суспільства.

Забезпечення фізичного здоров'я та соціального статус-кво громадян — безальтернативний державний пріоритет. Здоров'я — соціальне властивість особистості, яка забезпечує в умовах ринкової економіки конкурентоспроможність, благополуччя родини, професійне довголіття, забезпечену старість. Спорт як інструмент адаптації молодого людини в сучасному світі. Спорт як мотиваційна і фізіологічна стимуляція інтелектуальної діяльності. Фізична культура і спорт — важлива складова здорового способу життя і культури здоров'я нового покоління росіян.

Необхідність формування культури здорового способу життя шляхом:

- а) широкого інформування та пропаганди здорового способу життя;

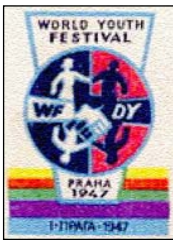
б) впровадження інформативних методів самооцінки і ефективних способів самооздоровлення через фізичну активність і спорт.

Підвищення ролі фізичної культури, як одного з головних інструментів у боротьбі з соціально-екологічною втомою, стресогенним захворюваннями, соціальними хворобами — алкоголізмом, наркоманією.

7. ВСЕСВІТНІ ФЕСТИВАЛІ МОЛОДІ І СТУДЕНТІВ

Молодість — пора формування духовно багатой і фізично розвинутої особистості. Тому не випадково, що поряд з культурною, спортивна програма супроводжує всі Всесвітні фестивали молоді і студентів.

У 1947 році міжнародні студентські змагання були відновлені в рамках Всесвітніх фестивалів молоді і студентів, які проводились Всесвітньою федерацією демократичної молоді (*World Federation of Democratic Youth — WFDY*) і Міжнародним союзом студентів (*International Students Union — ISU*). У Змаганнях в основному брали участь представники студентського спорту країн соціалістичного табору.

Перший Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся в Празі (Чехословаччина) з 20 липня по 17 серпня 1947 р. Учасники — 17 тисяч молодих посланців з 71 країни світу. Девіз «Молодь, об'єднуйся, вперед до майбутнього миру!»

Була спроба не допустити радянських спортсменів до змагань з плавання.

Під час масових показових виступів разом з чехословацькими гімнастами свою майстерність на стадіоні демонстрували: Г. Урбанович, Т. Каменська, М. Сірій, В. Беляков, Г. Шагінян, Л. Тимошек та інші радянські майстри.

У змаганнях брали участь біля 3200 спортсменів з 35 країн.

Другий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся в Будапешті (Угорщина) з 14 по 28 серпня 1949 р. Його лозунг: «Молодь, об'єднуйся! Вперед за міцний мир, демократію, національну незалежність народів, краще майбутнє!» До фестивалю приурочуються X Всесвітні студентські ігри. Взяли участь 20000 делегатів із 82 країн.

Уперше в них беруть участь радянські спортсмени, які завоювали 114 золотих (із 134-х розіграних), 42 срібні і 30 бронзових медалей.

Третій Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 5–19 серпня 1951 року в Берліні (НДР) на стадіоні імені Вальтера Ульбріхта. Кількість делегатів — 26 тисяч, країн-учасниць — 104.

Девізом фестивалю був: «За мир і дружбу – проти ядерної зброї».

Через два дні на стадіонах і в спортивних залах столиці НДР почались XI Літні Всесвітні студентські ігри.

Радянські спортсмени завоювали 259 медалей (з них 158 золотих, 60 срібних, 41 бронзову) із 558 розіграних.

Четвертий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відкрився в Бухаресті (Румунія) з 2 по 16 серпня 1953 р. Прибуло делегатів 30000 із 110 країн світу. Девіз фестивалю: «За мир і дружбу».

Під час четвертого фестивалю Міжнародних Дружніх спортивних іграх молоді, які проводились спеціальними оргкомітетами при Всесвітніх фестивалях молоді і студентів 1953 р. в Бухаресті (Румунія) було проведено перші Міжнародні дружні спортивні ігри молоді, де радянські спортсмени завоювали 202 золоті, 72 срібних, 59 бронзових медалей.

Радянські спортсмени завоювали у товариських змаганнях 333 золотих, срібних та бронзових медалей, встановили два світових, два європейських і сім всесоюзних рекордів.

П'ятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 31 липня – 14 серпня 1955 р. у Варшаві (Польща). У складі учасників – 31000 із 114 країн. Девіз фестивалю: «За мир і дружбу – проти агресивних імперіалістичних союзів».

У його програмі II спортивні Ігри молоді. Вони проводилися з 23 видів спорту. Радянські спортсмени завоювали 145 золотих, 82 срібних і 57 бронзових медалей.

Шостий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся у Москві (СРСР) 28 липня – 11 серпня 1957 р. На фестиваль прибуло 34 тисячі юнаків і дівчат із 131 країни. Девіз фестивалю: «За мир і дружбу».

Відкриття і закриття свята юності і світу проходили в Лужниках на великій арені цент-

рального стадіону, який було збудовано до фестивалю (1954-1957 рр.). У дні фестивалю відбулося 7000 різних екскурсій, в яких брало участь 40000 юнаків і дівчат.

У дні фестивалю проходили III Міжнародні дружні ігри молоді. В змаганнях із 23 видів спорту для чоловіків і з 14 видів спорту для жінок брали участь біля 4 тисяч чоловік з 46 країн світу. Змагання з більшості видів спорту носили особистий характер.

Під час московських змагань було поновлено: 51 рекорд Дружніх ігор, 3 світових рекорди і 46 національних рекордів. Якщо проаналізувати кількість рекордів Ігор з видів спорту, то найбільший внесок мали важкоатлети, які оновили 22 рекорди. Легкоатлети покращили 16, плавці — 8 і велосипедисти — 5 рекордів.

Змагання III Ігор відвідали більше 2 млн. чоловік. При прес-центрі було акредитовано 1228 чоловік, з них 305 прибули з-за кордону. Вони представляли 89 найбільших агентств газет і журналів 46 країн світу.

На третіх Міжнародних Дружніх спортивних іграх молоді, проведених під час VII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві, радянські спортсмени завоювали 110 золотих, 73 срібних, 51 бронзову медалей.

Переможцями серед борців за порядком вагових категорій стали: В. Джігладзе, Р. Мамедбеков, Х. Хутбеєв (всі — СРСР), А. Репс (Фінляндія), М. Шебето, Д. Давліанідзе, В. Вербін, О. Іваніцький (всі — СРСР). В число призерів увійшли Е. Томаєв, Л. Колесник, В. Багіров, Л. Молчанов.

Сьомий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся у Відні (Австрія) 26 липня — 4 серпня 1959 р. Фестиваль зібрав понад 18 тисяч юнаків та дівчат із 112 країн. Девіз фестивалю: «За мир і дружбу і мирне співіснування».

«Дружба! Фройндшафт!» звучало на вулицях красеня Відня. На стадіоні «Пратер» проходять змагання спортсменів із 35 країн. У програмі 11 видів спорту.

Восьмий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 27 липня — 5 серпня 1962 р. в м. Хельсінкі (Фінляндія), у якому беруть участь представники різних країн світу. На фестиваль прибуло 18 тисяч юнаків і дівчат із 137 країн. Девіз фестивалю: «За мир і дружбу».

Радянські спортсмени завоювали на фестивалі 39 золотих, 10 срібних і 6 бронзових медалей.

Всесвітні фестивалі, проведення, яких було вперше заплановане в африканських країнах, не відбулися через здійснення там військових переворотів — **Алжир — 1965 рік. Гана — 1966 рік.**

Дев'ятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 28 липня — 6 серпня 1968 р. Софія (Болгарія). Девіз фестивалю: «За солідарність, мир і дружбу». Фестиваль зібрав 20 тисяч юнаків і дівчат із 138 країн світу.

Брала участь велика група спортсменів.

Десятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 28 липня — 5 серпня 1973 р. у Берліні (НДР). Молодіжний форум за участю понад 25 тисяч посланців із 140 країн світу. Девіз фестивалю: «За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу».

У його спортивній програмі успішно виступили спортсмени різних країн.

Одинадцятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся в Гавані (Куба) 28 липня — 7 серпня 1978 р. На Гаванський

форум зібралось 18500 делегатів із 145 країн світу. Девіз фестивалю: «За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу».

На спортивних фестивальних заходах змагались 2000 спортсменів із 42 країн; в результаті — 90 рекордів, 259 медалей, з них 158 золотих завоювали радянські спортсмени.

Пропозицію про проведення **Дванадцятого** Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві було висунуто на антивійськовому мітингу радянської молоді в Лужниках.

Відкрився фестиваль 27 липня і тривав до 3 серпня 1985 р. на Центральному стадіоні, який зібрав 26 тисяч делегатів з 157 країн світу. Девіз фестивалю — «За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу!» В Державному інституті фізичної культури відкрився спортивний центр фестивалю, а також форум «Молодь і спорт у сучасному суспільстві».

До послуг делегатів були представлені 8 стандартних футбольних полів, 24 площадки для міні-футболу, 6 баскетбольних, 18 волейбольних, 5 гандбольних, 28 тенісних кортів, 40 столів для настільного тенісу, 4 тренажерних зали. Всі об'єкти були забезпечені необхідним спортивним інвентарем і обладнанням. До організації суддівства спортивних змагань були задіяні 250 кращих радянських арбітрів.

Як почесний гість на фестиваль прибув президент Міжнародного Олімпійського Комітету Хуан Антоніо Самаранч.

Спортивну програму XXII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів відкрив Міжнародний фестивальний забіг світу. Його учасниками стали 1865 чоловік.

Організовано пройшли товариські зустрічі з футболу, волейболу, баскетболу між командами радянської делегації та об'єднаними командами країн-господарів попередніх фестивалів.

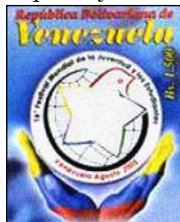
Великою популярністю користувались забіги на «фестивальну мильо» (1985 метрів). Траси забігів були проложені на 4 спортивних комплексах. Особлива привабливість забігів була в тому, що у них не фіксувався час подолання дистанції. Головним було закінчити її. Всього «фестивальну мильо» подолали 41812 осіб з 94 країн світу.

Тринадцятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 1-8 липня 1989 року у м. Пхеньян (КНДР).

На фестиваль прибуло 22000 учасників із 177 країн світу. Девіз фестивалю: «За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу!».

Чотирнадцятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 29 липня – 5 серпня 1997 року в Гавані (Куба). Фестиваль зібрав 12325 учасників з 136 країн світу. Девіз фестивалю: «За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу!».

П'ятнадцятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 8-16 серпня 2001 року в Алжирі (Алжир). На фестиваль прибуло 6500 учасників із 110 країн світу. Девіз фестивалю: «Глобалізуємо боротьбу за мир, солідарність, розвиток, проти імперіалізму».

Шістнадцятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 4-19 серпня 2005 року у Каракасі (Венесуела). На нього зібралося 17000 учасників з 144 країн світу. Девізом фестивалю обрали: «За мир і солідарність, ми боремося проти імперіалізму і війни».

Сімнадцятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів відбувся 13-21 грудня 2010 року у м. Цване (ПАР). На фестиваль з'їхалося 15000 учасників з 126 країн світу. Девізом фестивалю було обрано: «За перемогу над імперіалізмом, за мир в усьому світі, солідарність і соціальні зміни».

Вісімнадцятий Всесвітній фестиваль молоді і студентів проведено з 10 по 20 грудня 2013 року у м. Кито (Еквадор).

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Всебічний аналіз наукової та науково-методичної літератури вітчизняних та зарубіжних авторів дає підстави стверджувати, що проблематика розвитку студентського спортивного руху в сучасній українській науково-методичній літературі, незважаючи на результативність вітчизняного студентського спорту, висвітлена недостатньо. Бракує ґрунтовних наукових досліджень з історії зародження та розвитку міжнародного та національного студентського спортивного руху, особливостей формування організаційних, економіко-правових основ розвитку студентського спорту; відповідної аналітичної та статистичної інформації про представництво і здобутки українських студентів-спортсменів на внутрішній та міжнародній спортивній арені; праць, у яких висвітлюються б ідейно-філософські, освітньо-виховні за соціальні аспекти студентського спортивного руху.

2. Процес зародження та формування студентського спортивного руху в Україні припадає на початок ХХ століття, на що істотно впливали особливості загальносуспільного розвитку та основні тенденції розвитку європейської та світової системи фізичного виховання і спорту.

Найпомітніша роль у структуризації та історії розвитку студентського спорту в Україні, як і в інших республіках колишнього СРСР, належала спортивному товариству «Буревісник» (1957-1987 рр.). Важливе ідеологічне, спортивне, спортивно-масове та соціальне значення мали Всесоюзні студентські спартакіади, історія проведення яких започаткована з 1952 року — року дебютного входження Радянського Союзу в систему олімпійських змагань.

Завдяки вдалій організаційній основі та відповідній державній підтримці представники української вищої школи успішно виступали на Всесвітніх студентських Універсіадах та спортивних змаганнях у програмі Всесвітніх фестивалів молоді та студентів.

3. На становлення сучасної української системи розвитку студентського спорту, яка починає формуватися зі здобуттям державної незалежності тільки наприкінці ХХ століття, суттєво вплинули традиції радянського фізкультурно-спортивного руху, які характеризувалися державною і політичною підтримкою у т.ч. розвитку студентського спортивного руху; професіоналізацією студентського спорту; розгалуженою структурою державних і громадських органів управління фізичною культурою і спортом.

Це позначилося на формуванні стратегічних завдань фізкультурно-спортивного руху в Україні загалом і на розвитко-

ві організаційних основ студентського спорту: у 1992 році на базі Всесоюзного добровільного фізкультурно-спортивного товариства профспілок утворюється Центральний спортивний клуб «Гарт» як орган державного управління спортом та фізкультурно-оздоровчою роботою серед дітей та учнівської молоді у навчальних закладах усіх типів та рівнів акредитації у структурі Міністерства освіти України; у 1993 році розпочала діяльність Спортивна студентська спілка України як громадська структура у сфері студентського спорту.

4. Сучасний розвиток студентського спортивного руху характеризується своєрідністю організаційної структури, активною розробкою програмно-нормативної бази студентського спорту та фізичного виховання студентської молоді, налагодженням системи масових студентських спортивних змагань, зростанням соціальної значущості занять фізкультурно-спортивною активністю в системі навчально-виховного процесу вищої школи; успішними виступами українських студентів-спортсменів на міжнародній спортивній арені.

СПОРТИВНИЙ СЛОВНИК, ГЛОСАРІЙ

1905 р. — В США пройшли найперші змагання серед студентів з різних країн світу.

1919 р. — Жан Петижан створює Конференцію студентів.

1923 р. — Конференція студентів провела перші Всесвітні ігри студентів в Парижі.

1924 р. — Створена Міжнародна конференція студентів (МКС) (*International Confederation of Students — ICS*).

1946 р. — У Празі була створена Міжнародний спілка студентів (*International Students Union — ISU*).

1947 р. — У змаганнях, які проводила *ISU*, було мало учасників з країн Заходу. Однак підвищенні політизації привело до розколу всередині студентського спортивного руху.

1948 р. — Створюється Міжнародна федерація студентського спорту (*International University Sports Federation — FISU*).

1949 р. — Президент *FISU* доктор Пауль Шляймер (*Dr. Paul Schleimer*).

1951 р. — Найбільший рахунок в баскетболі зафіксований на фестивалі молоді і студентів у Берліні. Зустрічалися жіночі збірні команди Болгарії і Фінляндії, 201 : 17 перемогли баскетболістки Болгарії.

1959 р. — Перша літня Всесвітня Універсіада. Вона відбулася в Турині. У ній беруть участь спортсмени з 45 країн світу в кількості 1400 спортсменів.

1960 р. — Перша зимова Всесвітня Універсіада. Вона проходила в Шамоні (Франція), де розігрувалося 13 комплектів медалей.

1959-1960 рр. — Віце-президент *FISU* Прімо Небіоло (*Primo Nebiolo*).

1961-1999 рр. — Президентом *FISU* став Прімо Небіоло (Італія) і керував ним незмінно до 2000 року.

1962 р. — Відбулися останні ігри під егідою *ISU*.

1963 р. — У Бразильському місті Порту-Алегрі проходить літня Універсіада, яка ввійшла в історію, як перша Універсіада

за межами Європи. У ній взяли участь 713 спортсменів з 27 країн світу, з 9-ти видів спорту.

У 1971 році в Африці створюється Африканська федерація університетського спорту (ФАСУ), яка провела у 1974 році в Аккрі (Гана) I Універсіаду Африки. У ній взяли участь 2000 спортсменів-студентів з 13 африканських країн.

У 1972 році аспіранти В. Борзов і А. Медвідь були нагороджені орденом Леніна.

1975 р. — VIII Літня Всесвітня Універсіада, яка проходила в Римі (Італія), проходила у формі Університетського чемпіонату світу з легкої атлетики.

1983 р. — XII Літня Універсіада, яка проходила в Едмонтоні (Канада) була затьмарена смертельною травмою 21-літнього радянського спортсмена — стрибуну у воду Сергія Шалібашвілі.

11 липня 1987 р. під час XIV Всесвітніх студентських змагань в м. Загребі (Югославія) народився Матей Гашпар, 5-мільярдний житель Землі. На даний час на планеті уже 7 мільярдів жителів.

1999–2011 рр. — ФІСУ очолював Джордж Килліан, який на сьогодні є почесним президентом ФІСУ.

2011 р. 9 серпня на засіданні виконкому ФІСУ в місті Шеньжень КНР президентом ФІСУ був вибраний Клод-Луї Галльєн.

Президентом ФІСУ у даний час є Джордж Кілья.

Генеральним секретарем у даний час є Рош Кампана.

Частіше інших країн літні Універсіади приймала Італія — чотири рази. У 1959-му році перші Ігри студентів пройшли в Турині, в 1970-му — в Мілані, в 1975-му — у Римі, а в 1997-му — на Сицилії. Три рази Універсіада гостювала в Японії, по два рази — в Болгарії і Китаї.

Наталія Лісовська (СРСР) — легка атлетика (ядро). Перемоги на Універсіадах: Едмонтон-1983, Кобе-1985, Загреб-1987. Лісовська та її чоловік — метальник молота Юрій Сєдих, які живуть нині в Парижі, до цього часу тримають свої світові рекорди майже 30-річної давнини.

Універсіада — студентські спортивні змагання.

Євгена Канаєва (Росія) виграла 9 золотих медалей (5 — у Белграді-2009, чотири золотих і одну срібну в Шеньчжені-2011).

Тамара Пресс (1961, 1963, 1965) — 5 золотих медалей.

Ігор Тер-Ованесян (1961, 1963, 1965) — 3 золоті медалі.

Тетяна Щелканова (легка атлетика) — (1961, 1963, 1965) — 7 золотих медалей.

Ігор Ворончихін, лижні гонки (1962, 1964, 1966 — 3 золоті медалі.

Збірна України на Універсіадах

Збірна України традиційно показує високі результати на університетських змаганнях. Найбільше медалей українські атлети завоювали в таких видах програми: легка атлетика — 84 медалі, плавання — 72 медалі, художня гімнастика — 45 медалей, спортивна гімнастика — 45 медалей, фехтування — 43 медалі.

Найбільш титулованими спортсменами України визнані:

Плавання:

- Олег Лисогір — (2001-2007) завоював для України 10 медалей, з яких 7 золотих, 2 срібних і 1 бронзову;
- Андрій Сердінов — (2001-2003) виграв 3 золота, 2 срібла і 1 бронзу;
- Яна Клочкова — (2001-2007) привезла додому 7 золотих медалей і 1 срібну;
- Сергій Бреус — (2003-2007) — 3 золотих, 1 срібну, 1 бронзову медалі.

Художня гімнастика:

- Анна Бессонова (2005-2009) — на її рахунок 9 золотих, 4 срібних і 1 бронзова медалі;
- Тетяна Єрофєєва (2001) — стала 4 рази на золотий східець п'єдесталу і один раз на срібний;
- Олена Вітриченко (1997) — завоювала 4 золота і 1 бронзу.

Фехтування:

- Яна Шемякіна (2007-2009) — 3 рази отримувала перемогу.

Спортивна гімнастика:

- Ірина Яроцька в 2003 году взяла 3 золотих, 1 срібну і 1 бронзову медалі;
- Наталія Калініна (1993-1995) — виграла 3 золотих і 1 бронзову нагороди;
- Тетяна Лисенко в 1993 году перемогла трічі;

Легка атлетика:

- Інса Кравець — перемога на Універсіаді Шефїлд-91. Її результат в потрійному стрибку (15,50 м) уже 18 років неперевершений;
- Сергій Лебїдь — (1999-2003) — 3 золотих медалї.

Студент Кам'янець-Подільського державного педагогїчного університету Генадїй Білодїд три рази брав участь у Всесвітніх Універсіадах (1995 р. — Фукуока (Японїя), 1997 р. — Сицилія (Італїя), 1999 р. — Пальма-де-Мальорка (Іспанїя).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Бо не вмерла ще спортивна Україна // Спортивна газета. 30-31 січня 1999 р.
2. Бобруенко Юрий. Сдадут ли «турецкий экзамен» строгой комиссии? // Газета «Болельщик». № 60 (200). 13-15 августа 2005 года.
3. Булавко Віталій. Золоті медалі на Всесвітній Універсіаді? Шанси здобути їх – є // Газета «Освіта України». № 30. 25 липня 2001 р.
4. Воскобойникова Людмила. Спортивні повпреди студентства: готовність номер один // Спортивна газета. № 12 (6835). 23 січня 1997 р.
5. Гончарук А., Дульцев К., Ляховецкий Ю. Bravo, Анна, Яна и Владимир! // Газета «Весь спорт». 26 августа 2003 года.
6. Гончарук А., Дульцев К. Берем качеством и количеством // Газета «Весь спорт». 29 августа 2003 года.
7. Гончарук А., Ляховецкий Ю. Украина – в числе «студенческих» супердержав. Итоговая таблица // Газета «Весь спорт». 1 сентября 2003 года.
8. Горбуленко Віталій. Студенти повертаються додому // Газета «Подольнин». 19 липня 2013 року.
9. Гуцин Анатолій. Кишинів, Київ, далі буде // Спортивна газета, № 108. 3 жовтня 1996 року.
10. Даценко Сергей. Золотую точку поставил Пидручный // Спорт Экспрес. 23 грудня 2013 р.
11. Даценко Сергій. Василь Кремінь: «Віримо в успіх» // Спортивна газета. № 3. 11-13 січня 2005 р.
12. Даценко Сергій. Навкруги та довкола // Спортивна газета. № 4. 14-17 січня 2005 р.
13. Золота крапка хокеїстів // Спортивна газета. 1-2 лютого 1999 р.
14. Комарова Ольга. Наші спортсмени готуються представляти Хмельниччину на Всесвітній Універсіаді // Газета «Студентський меридіан». № 1760. 15 травня 2013 р.
15. Макульський Костянтин. Фінальний акорд – на золотій струні (Універсіада-97) // Спортивна газета. 2 вересня 1997 р.
16. Макульський Костянтин. Удача була з нами (Універсіада-97) // Спортивна газета. 6 вересня 1997 р.

- 17.Макульський Костянтин. Крок за кроком, медаль за медаллю (Універсіада-99) // Спортивна газета. 9 липня 1999 р.
- 18.Михайлов Алексей. «Серебряная» репетиция перед сербським концертом. Итоговое положение команд // Газета «Болельщик». № 63 (203). 23-26 августа 2005 года.
- 19.Моторний Микола. Зустрічай героїв-медалістів, Україно! // Газета «Освіта». 10-17 липня 2013 року.
- 20.Моторний Микола. У ритмі медальних традицій // Журнал «Олімпійська Арена». № 7. 2013. С. 28-32.
- 21.Музыка Александр. Ни хао, Шеньжень! // Газета «Болельщик». № 62 (793). 12-15 августа 2011 года.
- 22.Надиевец Андрей. Из Кишинева — с отличным результатом // Газета «Всеукраинские Ведомости». 21 сентября 1996 года.
- 23.Нехамкин Сергей. Голуби московского фестиваля // Аргументы и факты. № 2 (166). 12 января 2012 года.
- 24.Новосибирцев Александр. Украина только биатлонная держава // Газета «Болельщик». № 5 (344). 26-29 января 2007 года.
- 25.Новосибирцев Александр. Одиннадцатые благодаря биатлонистам // Газета «Болельщик». № 6 (345). 30 января 2007 года.
- 26.Останні медалі — найвагоміші. 21-а Всесвітня Універсіада // Спортивна газета. 4 вересня 2001 року.
- 27.Савчик Анна. Наши студенты в Альпах // Газета «Спорт Экспресс». 11 декабря 2013 года.
- 28.Савчик Анна. Два украинца и один Петрович // Газета «Спорт Экспресс». 16 декабря 2013 года.
- 29.Савчик Анна. Наш день в Лаго-ди-Терезо // Газета «Спорт Экспресс». 18 декабря 2013 года.
- 30.Солидарность. Мир. Дружба. Из истории Всемирного фестивального движения молодежи и студентов. Москва: Молодая гвардия, 1985.
- 31.С надеждой на лучшее будущее // Газета «Болельщик» (Медальный зачет 22-й Универсиады). № 5(145). 25-27 января 2005 г.
- 32.Сумской Александр. Там где густо — там не пусто // Газета «Болельщик». № 4 (343). 23-25 января 2007 года.
- 33.Тріумф на помості. (XIV літні Всесвітні студентські ігри) // Спортивна газета. 14 липня 1987 р.
- 34.Щасливих стартів у Закопане! // «Спортивна газета». 9 лютого 2001 р.
- 35.І Всеукраїнські зимові спортивні ігри // Спортивна газета. 9 лютого 2001 р.

36. III Международные дружеские спортивные игры молодежи. Москва: Физкультура и спорт, 1958.
37. XX летние Всемирные студенческие игры. Пальма-де Мальорка (Испания) (Универсиада-99) // Газета «Команда». 10 июля 1999 года.
38. XX летние Всемирные студенческие игры. Пальма-де Мальорка (Испания) (Универсиада-99). Итоговая таблица медалей // Газета «Команда». 15 июля 1999 года.
39. XXVII Всесвітня літня Універсиада. Казань 2013 / за загальною редакцією доктора педагогічних наук, професора М.М. Булатової // Видання Комітету з фізичного виховання і спорту МОН України, 2013.
40. 44 медали – седьмое место. Итоговый медальный зачет Универсиады // Газета «Болельщик». № 66 (797). 26-29 августа 2011 года.
41. Шишкін О.П., Білодід Г.Г. Участь студентів вищих навчальних закладів незалежної України у Всесвітніх Універсиадах з моменту вступу до міжнародної федерації університетського спорту // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету: Проблеми теорії і методики виховання, лікувальної фізкультури та спортивної медицини, олімпійського та професійного спорту. Серія педагогічна. Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2003. Вип. 1: Фізична культура, спортивна медицина, олімпійський та професійний спорт. 216 с.
42. Ясь Стефан. Европейская преграда // Газета «Болельщик». № 64 (795). 19-22 августа 2011 года.
43. Ясінський Микола. Українські студенти у трійці перших // Журнал «Фізичне виховання в школі». № 1. 2011. С. 3.
44. Ясінський Микола. Українські спортсмени-студенти на XXVI Всесвітній літній Універсиаді 2011 року // Журнал «Фізичне виховання в школі». № 5. 2011. С. 3.

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

УКРАЇНА У МІЖНАРОДНОМУ СПОРТИВНОМУ СТУДЕНТСЬКОМУ РУСІ

Монографія

Колектив авторів:

АРЗЮТОВ Геннадій Миколайович

СОЛОПЧУК Дмитро Миколайович

ЧИСТЯКОВА Марина Олександрівна

ШИШКІН Олександр Павлович

Підписано до друку 26.04.2018 р. Гарнітура «Петербург».
Папір офсетний. Друк різнографічний. Формат 60x84/16.
Умовн. друк. арк. 10,9. Обл.-вид. арк. 9,3.
Тираж 100. Зам. № 805

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.
Свідоцтво серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.

Надруковано у Кам'янець-Подільському національному
університеті імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.